

Indholdsfortegnelse - Bilag

Indholdsfortegnelse - Bilag	1
3.1 Fremtidig erhvervs- og turismestruktur	2
Bilag 1: Politiskaftale_erhvervsfremme2018_final.....	2
3.3 Udgiftsanalyse på det specialiserede socialområde	14
Bilag 1: Bilag. Udgiftsanalyse 2018.....	14
3.4 Socialtilsyn Nords årsrapport	27
Bilag 1: Bilag 1. Socialtilsyn Nords Årsrapport 2017	27
3.6 SOSU dimensionering 2019	85
Bilag 1: Henvendelse fra SOSU STV og UCN vedr. PAU uddannelsen i Thisted og Morsø.....	85
3.7 FGU	88
Bilag 1: KKR Nordjylland - følgebrev til indstilling til FGU-dækningsområder.....	88
Bilag 2: KKR Nordjylland - indstillingsmateriale til dækningsområder	91
3.8 Flygtningefordeling – 2018 og 2019	137
Bilag 1: Aftale om kommunekvoter for 2018 for Region Nordjylland	137
Bilag 2: Landstal og regionskvoter for 2019	140
3.9 Specialuddannelse i borgernær sygepleje	156
Bilag 1: KL notat - KKR opgaver ifm specialudd i borgernær sygepleje.....	156

3.1 Fremtidig erhvervs- og turismestruktur

Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det
Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti
om

FORENKLING AF ERHVERVSFREMME SYSTEMET

Af 24. maj 2018

Baggrund

Det er vigtigt for virksomhederne, at Danmark har et velfungerende erhvervsfremmesystem med ydelser, der møder deres behov og er enkle at tilgå. Navnlig opstartsvirksomheder og små og mellemstore virksomheder, der fx skal ud på nye markeder eller anvende nye forretningsmodeller og teknologier, har brug for at kunne få kompetent vejledning og mulighed for udvikling gennem erhvervsfremmesystemet.

Som det fremgår af Eftersyn af Erhvervsfremmeindsatsen (nov. 2016) og Forenklingsudvalgets rapport (apr. 2018) er det nuværende erhvervsfremmesystem for udbudsrevet og svært at finde rundt i. Komplexiteten er en barriere for, at virksomhederne får det optimale udbytte af indsatsen, og det øger deres omkostninger ved at bruge erhvervsfremmetilbuddene. Når kompetencer og erfaring bliver spredt ud på for mange ordninger og aktører fører det til overlappende indsatser og giver lavere kvalitet og høje omkostninger. Det giver ofte virksomhederne en oplevelse af, at indsatsen mere afspejler erhvervsfremmeaktøernes prioriteter end virksomhedernes behov.

Erhvervsfremmesystemet er ikke i særlig høj grad digitaliseret. En systematisk anvendelse af digitale løsninger vil kunne forbedre og effektivisere indsatsen og give virksomhederne nem adgang til ydelser og information af høj kvalitet uanset, hvor de befinder sig i landet.

Der er derfor brug for et bedre og mere enkelt erhvervsfremmesystem med fokus på kvalitet for iværksættere og virksomheder. Erhvervsfremmesystemet skal organiseres, så det i højere grad end i dag imødekommer virksomhedernes behov.

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti er på denne baggrund enige om at gennemføre en grundlæggende forenkling af erhvervsfremmesystemet med udgangspunkt i anbefalingerne fra Forenklingsudvalget for Erhvervsfremme. Antallet af politisk ansvarlige niveauer skal reduceres til to: ét decentralt niveau med en stærk kommunal forankring og staten. Derved skabes en struktur, der medvirker til at minimere overlappende indsatser.

Kommunerne skal fortsat være det lokale omdrejningspunkt for virksomhederne og have en større rolle i erhvervsfremmesystemet end i dag, så virksomheder og kommuner kan udvikle en stærk lokal erhvervsfremmeindsats i den enkelte kommune og på tværs af kommuner. Dette skal også ses i lyset af, at mere specialiseret erhvervsservice kræver stærke faglige miljøer og en kritisk masse af virksomheder.

En klar arbejdsdeling og digitale løsninger skal gøre det nemmere for virksomhederne at anvende ydelserne og få kompetent vejledning samtidig med, at færre offentlige midler skal anvendes til administration af erhvervsfremmesystemet.

Forenklingen sætter ind på 4 hovedområder for at skabe en mere fokuseret og fremtidssikret erhvervsfremmeindsats.

1. Bedre kvalitet og tilgængelighed i erhvervsservicen. *Der oprettes tværkommunale erhvervsbuse og etableres en digital erhvervsfremmeplatform.*
2. En sammenhængende decentral erhvervsfremme. *Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse overtager ansvaret fra de regionale vækstfora og klyngeindsatsen konsolideres.*
3. Forenkling af den statslige erhvervsfremme. *Indsatsen for videnbaseret iværksætteri styrkes med ophæng i Vækstfonden og Innovationsfonden, og der skabes én indgang for låne- og egenkapitalformidling og én for tilskudspuljer til innovation, udvikling og demonstration.*

4. Stærkere destinationer og bedre sammenhæng i turismefremmeindsatsen. *Den kommunale indsats konsolideres i destinationselskaber, og der øremærkes turismeprøjektmidler under Erhvervsfremmebestyrelsen. Der skabes bedre sammenhæng i indsatserne mellem de større offentlige turismeaktører.*

1. Kvalitet og tilgængelighed i erhvervsservicen

Kommunernes indsats for at skabe et godt lokalt erhvervsklima er med til at forbedre rammevilkårene for virksomheder over hele Danmark. Kommunerne vil være den lokale indgang til erhvervsfremmesystemet for mange virksomheder med mulighed for erhvervsråd og erhvervscentre til at udføre lokale erhvervsserviceydelser, herunder 1:1-vejledning, der kan hjælpe virksomhederne videre. Kommunerne er derfor det naturlige, lokale omdrejningspunkt for virksomhederne. Virksomheder over hele Danmark skal have adgang til vejledning og information af en høj standard. Statslige erhvervsfremmeordninger skal være tilgængelige i alle dele af landet, og virksomhederne skal kunne få specialiseret vejledning i stærke tværkommunale kompetencecentre. En digital platform skal sikre virksomhederne nem adgang til information og digital vejledning på alle tider af døgnet.

Parterne er derfor enige om følgende:

- 1.1 Der etableres tværkommunale Erhvervshuse, der skal fungere som stærke kompetencecentre med specialiserede faglige kompetencer om virksomhedsdrift og -udvikling. Erhvervshusene skal videst muligt baseres på de eksisterende Væksthuse og gøre de ydelser, der i dag tilbydes til en smal gruppe af vækstvirksomheder, tilgængelige for alle virksomheder, og samle de specialiserede faglige kompetencer om virksomhedsdrift og -udvikling.
- 1.2 Ydelserne i de tværkommunale Erhvervshuse og i enkeltkommuner må ikke være overlappende. Det fastlægges i lov om erhvervsfremme.
- 1.3 Der etableres 7 Erhvervshuse med særskilte bestyrelser og 5 filialer. Erhvervshusene placeres med udgangspunkt i de nuværende væksthuses placering: Aalborg, Aarhus, Odense, Haderslev, Vordingborg, Sorø og København. Filialerne placeres i Nykøbing Mors, Herning, Horsens, Hillerød og Rønne. Bornholm får en selvstændig bestyrelse. Kommuner i grænselandet mellem to erhvervshuse får mulighed for at flytte til det erhvervshus, som de oplever den største tilknytning til. Det aftales lokalt og godkendes af erhvervsministeren. Erhvervshusenes ydelser skal være nemt tilgængelige for virksomheder i hele Danmark. Højt specialiserede statslige ordninger skal være tilgængelige via Erhvervshusene: internationalisering (Eksportrådet), kapitalformidling (Vækstfonden) og innovation (Innovationsfonden) m.v. Ønsker Erhvervshuse eller enkeltkommuner at styrke den højt specialiserede erhvervsfremmeindsats, skal det ske i samarbejde med relevante statslige ordninger.
- 1.4 Erhvervshusenes bestyrelser får til opgave at sikre en effektiv opgavevaretagelse, der møder virksomhedernes behov. Bestyrelserne nedsættes med 10 medlemmer: 4 virksomhedsrepræsentanter, herunder SMV'er, udpeget af KKR efter indstilling fra erhvervsorganisationerne, 3 kommunale repræsentanter udpeget af KKR, 1 repræsentant fra en videninstitution udpeget af KKR, 1 repræsentant fra en arbejdstagerorganisation indstilles af de faglige hovedorganisationer i fællesskab og 1 medlem udpeget af Regionsrådet. KKR skal varetage en tilsvarende styrende rolle, som i Væksthuse i dag, ligesom der fortsat vil være en observatør fra Erhvervsministeriet i bestyrelsen. KKR udpeger formanden, som skal være folkevalgt og gerne have baggrund i det private erhvervsliv.
- 1.5 Der etableres en ambitiøs, datadrevet digital erhvervsfremmeplatform, der giver virksomhederne 24/7 adgang til information, vejledning og digitaliserede ydelser om opstart, drift og udvikling af virksomhed m.v. Den digitale erhvervsfremmeplatform skal gøre information, service og ydelser i erhvervsfremmesystemet langt mere tilgængelige for virksomhederne end i dag. Den digitale erhvervsfremmeplatform lanceres medio 2019.

Platformen skal drives som en fællesoffentlig digital indgang til erhvervsfremme med tæt samarbejde mellem aktører på centralt og decentralt niveau og med inddragelse af erhvervsorganisationer, statslige ordninger og kommunerne i udviklingen. Platformen skal derfor kunne anvendes på tværs af indsatsen; fra den lokale kommunale erhvervsservice til statens ordninger.

For at minimere etableringsomkostningerne oprettes platformen af Erhvervsstyrelsen med udgangspunkt i virk.dk, som allerede i dag har en meget høj kendskabsgrad hos virksomhederne.

Erhvervsfremmeplatformen udvikles løbende. Platformen skal blandt andet - med godkendelse fra de enkelte virksomheder - indsamle og indhente relevante data om virksomhederne, der kan bruges til at skræddersy information og ydelser på platformen til den enkelte virksomheds behov.

2. En sammenhængende decentral erhvervsudvikling

Der er i dag for mange koordinerende og bevilgende organer. Det medvirker til, at der iværksættes for mange overlappende indsatser og at for mange penge bruges på administration og for få på virksomhederne. En mere sammenhængende indsats skal føre til større effekt for virksomhederne. Både lokalt og for Danmark som helhed.

Parterne er derfor enige om følgende:

- 2.1 Der etableres en Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, der erstatter de seks regionale Vækstfora og Danmarks Vækstråd, som nedlægges.

Som konsekvens afskæres Regionerne ved lov fra egen erhvervsfremmeindsats, herunder også inden for turisme.

Kommunerne kan fortsat bedrive lokal udvikling på egen hånd, men kommunale indsatser, der går videre end at bedrive virksomhed i den pågældende kommune, skal fremover varetages inden for rammerne af den samlede erhvervsfremmestrategi for den decentrale indsats. Det gælder bl.a. indsatser om digitalisering og ny teknologi, nye forretningsmodeller og klynger.

- 2.2 Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse etableres med en bestyrelse, der skal sikre en sammenhængende, efterspørgselsdrevet og lokalt forankret indsats. Bestyrelsen skal bestå af 16 medlemmer, hvoraf 5 kommunale repræsentanter udpeges af KKR, 6 medlemmer fra erhvervslivet (herunder SMV'er og en fra en turismevirksomhed) udpeges af erhvervsministeren efter indstilling fra erhvervsorganisationerne, 1 repræsentant udpeget af regionsrådene, 1 medlem repræsenterer arbejdstagerorganisationerne og indstilles af de faglige hovedorganisationer i fællesskab, 1 medlem fra en videninstitution udpeges af uddannelses- og forskningsministeren og 1 medlem repræsenterer staten. Erhvervsministeren udpeger bestyrelsens formand, som skal være fra erhvervslivet. Medlemmerne udpeges for en 4-årig periode og kan genudpeges én gang.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse sekretariatsbetjenes fra Silkeborg, hvor forvaltningsmyndigheden for strukturfondsadministrationen også er placeret i dag.

- 2.3 Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse får til opgave at igangsætte og finansiere decentrale erhvervsfremmeindsatser. Der sikres en rimelig fordeling af midlerne på tværs af landet. Således vil halvdelen af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses nationale midler øremærkes lokale indsatser med udgangspunkt i den nuværende fordeling af regional erhvervsfremme.
- 2.4 Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse skal udarbejde en strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats. Strategien skal integrere udmøntningen af EU's strukturfondsmidler og de nuværende regionale udviklingsmidler, samt udpege erhvervs- og teknologiområder, hvor der kan udbydes offentlig finansiering til klynger. Erhvervsfremmestrategien skal indeholde regionale kapitler og virke rammesættende for den kommunale erhvervsudvikling.

Erhvervshusenes bestyrelser skal bidrage til strategien, herunder i formuleringen af regionale kapitler, for at underbygge den lokale forankring. Andre relevante interessenter inddrages efter behov.

Erhvervsfremmestrategien skal være koordineret med relevante statslige strategier, fx på det erhvervspolitiske, forsknings- og innovationspolitiske og det internationale område, og den endelige strategi skal aftales mellem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og regeringen, så der skabes sammenhæng til nationale indsatser.

- 2.5 Antallet af offentligt finansierede klynger og netværk skal reduceres til 10-12 styrkepositioner og et mindre antal start-up klynger inden for spirende teknologier og markeder.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse skal indstille til Uddannelses- og Forskningsministeriet, hvilke erhvervs- og teknologiområder, der bør udbydes statslige forsknings- og udviklingsmidler til. Uddannelses- og Forskningsministeriet udmønter midlerne i konkurrence.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse råder over egne midler, der kan prioriteres til at understøtte klyngeindsatsen, herunder medfinansiering af EU-strukturfondsmidler mv.

Reduktion i antallet af klynger skal finde gradvist sted fra 2019 og ske under hensyn til eksisterende klyngers egne ønsker om fusioner.

3. Forenkling af den statslige erhvervsfremme

Ansvar for højt specialiserede erhvervsfremmeindsatser inden for eksport, investeringsfremme, kapitalformidling og innovation skal samles i staten. Samtidig gøres virksomhedernes indgang til de statslige ordninger enklere ved at nogle ordninger udfases, og at opgaverne samles færre steder. Det giver samtidig bedre forudsætninger for at levere en sammenhængende indsats for den enkelte virksomhed gennem et længere udviklingsforløb.

Partierne er derfor enige om følgende:

- 3.1 Virksomhederne skal opleve en enklere indgang til den statslige erhvervsfremmeindsats ved at have én indgang for lån og egenkapitalindsatser og én indgang for tilskudspuljer til innovation.
- 3.2 Innovationsfonden og de tre udviklings- og demonstrationsprogrammer (UDP'er) skal udvikle en fælles indgang for virksomhederne. Muligheden for harmonisering af bl.a. information og ansøgningsprocedurer skal undersøges i 2018. Den aftalte digitale erhvervsfremmeplatform skal understøtte målsætningen.

- 3.3 Støtten til Innovationsagentordningen afskaffes fra 2019. Midlerne skal disponeres indenfor rammerne af forskningsmålsætningen under Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.
- 3.4 Markedsmodningsfonden afvikles fra 2019, og der kan i stedet prioriteres midler til markedsmodning i Innovationsfonden.
- 3.5 De statslige midler i Innovationsmiljøerne udfases i løbet af 2019. Innovationsmiljøerne har spillet en vigtig rolle for videnbaseret iværksætteri, men området har ændret sig i de senere år, hvorfor der ønskes en tilpasning af den statslige indsats. Målet er et enklere system med bedre sammenhæng i virkemidler – og et enklere system for kommende videnbaserede iværksættere.

Fremadrettet ønskes en indsats, der er forankret i regi af Innovationsfonden og Vækstfonden, og med en tæt kobling til forskningsmiljøerne. Den nærmere udformning af indsatserne i Innovationsfonden udarbejdes i samarbejde med universiteterne. Indsatsen i Vækstfonden skal sikre, at den tidlige indsats for vidensbaserede iværksættere kobles tættere til de eksisterende mere markedsnære statslige indsatser i Vækstfonden. Indsatsen i Vækstfonden tilrettelægges som matchfinansieringsordninger, hvor privat kapital understøttes af den statslige indsats. De statslige fonde skal understøtte, at iværksætterne oplever en nemmere overgang end i dag fra de helt tidlige stadier til senere stadier i deres udvikling, hvor Vækstfonden og Innovationsfonden i forvejen er aktive.

Der aftales en udfasningsplan for Innovationsmiljøerne således, at eksisterende tilsagn honoreres, og miljøernes fremadrettede aktiviteter afklares.

- 3.6 Regionernes hidtidige finansiering af investeringsfremmeindsatsen i Copenhagen Capacity og Vestdansk Investeringsfremme overføres til Udenrigsministeriet med henblik på at videreføre indsatserne.
- 3.7 Udbuds- og ejerskabsstrukturen af GTS'erne skal undersøges, herunder om videnbaserede teknologiske services kan tilvejebringes mere effektivt i regi af initiativet *Videnbaseret innovation i verdensklasse* i regeringens forsknings- og innovationspolitiske strategi.
- 3.8 Danmarks Vækstråd nedlægges som konsekvens af nyindretningen af den decentrale erhvervsfremmeindsats.

4. Stærke destinationer og bedre sammenhæng i turismefremmeindsatsen

Den grundlæggende forenkling af erhvervsfremmesystemet, hvor antallet af politisk ansvarlige niveauer reduceres til to og hvor de seks regionale vækstfora nedlægges nødvendiggør også en forenkling af den offentlige turismefremmeindsats, hvor vækstfora i dag finansierer en væsentlig del.

Det Nationale Turismeforum har i april 2018 afleveret seks anbefalinger til en fokusering af den offentlige turismefremmeindsats, der i dag er kendetegnet ved små projekter, manglende samarbejde og overlappende indsatser. Det Nationale Turismeforum peger i deres anbefalinger bl.a. på, at indfrielse af ambitionen om at udvikle stærke og attraktive destinationer kræver, at den decentrale turismefremmeindsats, der i dag er spredt på ca. 80 forskellige aktører, konsolideres i færre destinationsselskaber, og at der skabes en bedre sammenhæng i indsatserne.

Parterne er derfor enige om følgende:

- 4.1 Den kommunale turismefremmeindsats søges konsolideret i 15-25 destinationsselskaber, der skal varetage den lokale indsats. Dette betyder, at turismefremmeindsats i højere grad sker i samarbejde mellem flere kommuner, så kommunerne sammen kan løfte deres centrale rolle i forhold til udvikling af stærke og attraktive destinationer i Danmark. Destinationsselskaberne skal således have kritisk masse til at løfte opgaverne på tværs i naturlige geografiske destinationer, hvilket ofte vil kræve et tværkommunalt samarbejde.

Den videre proces for konsolideringen i 15-25 destinationsselskaber aftales med KL og baseres på fælles pejlemærker. Pejlemærkerne kan bl.a. tage udgangspunkt i overvejelser om turisternes adfærd og behov, kritisk masse og inddragelse af erhvervet. Det vil inden for disse rammer være op til kommunerne at indgå aftaler om fælles destinationsselskaber.

Aftaleparterne er enige om, at konsolidering søges tilendebragt ved udgangen af 2020. Aftaleparterne vil løbende evaluere fremdriften.

- 4.2 Under Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse skal der øremærkes midler til lokale og tværgående turismeprojekter. Hovedparten af midlerne afsættes til en destinationsudviklingspulje, der kun kan søges af destinationsselskaber. Herudover afsættes midler til bl.a. destinationsudvikling i ø-kommuner. Midlerne skal støtte projekter inden for rammerne af den nationale strategi for dansk turisme, der udarbejdes af Det Nationale Turismeforum.
- 4.3 På nationalt niveau skal der fortsat stilles specialiserede kompetencer til rådighed. Regionernes hidtidige finansiering af Wonderful Copenhagen og turismeudviklingsselskaberne Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme overføres til Erhvervsministeriet med henblik på at videreføre indsatserne.
- 4.4 Øvrige programmer/turismesamarbejder, der i dag - udover offentlig finansiering fra kommuner - modtager finansiering fra de regionale vækstfora, vil fremover kunne søge om medfinansiering i erhvervsfremmebestyrelsen. Det gælder endvidere, at alle tilsagn, der allerede er givet fra de regionale vækstfora, vil blive honoreret af erhvervsfremmebestyrelsen.
- 4.5 I forlængelse heraf skal der ses nærmere på mulighederne for en mere sammenhængende organisering på tværs af de største offentlige turismefremmeorganisationer, VisitDenmark, Wonderful Copenhagen og Dansk Kyst- og Naturturisme. Organiseringen skal bidrage til en mere effektiv udnyttelse af de offentlige midler gennem en fælles retning for den tværgående operative indsats og bedre synergi mellem den internationale markedsføring og udviklingen af storbyturismen og kyst- og naturturismen.
- 4.6 Der igangsættes et arbejde om, hvordan koordinationen af den internationale markedsføring af Danmark som turistmål mellem VisitDenmark og destinationsselskaberne kan styrkes, så der opnås størst mulig effekt af de offentlige midler.
- 4.7 I Det Nationale Turismeforum får turismeerhvervet og det kommunale niveau en øget repræsentation, så den strategiske kobling mellem det nationale og kommunale niveau samt med erhvervslivet styrkes. Det sker i forlængelse af, at regionerne ikke længere varetager turismefremme. Endvidere udvides Det Nationale Turismeforum med bestyrelsesformanden i Dansk Kyst- og Naturturisme og bestyrelsesformanden i Wonderful Copenhagen.

5. Økonomi og finansiering

Aftaleparterne noterer sig, at regionerne over den seneste treårige periode fra 2015 til 2017 har haft udgifter til erhvervsudvikling og turisme mellem 510 mio. kr. og 525 mio. kr. (2018-pl). Hertil kommer udgifter til administration mv.

Aftaleparterne er enige om, at der som led i forenklingen af erhvervsfremmesystemet frigøres 150 mio. kr. fra 2019 og frem i de erhvervsfremmemidler, der i dag administreres af regionerne. Midlerne anvendes til finansiering af erhvervs- og iværksætterinitiativer.

Som følge af nedlæggelsen af Innovationsagentordningen frigives 20 mio. kr. fra 2019, der omprioriteres inden for forskningsmålsætningen under Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

De statslige midler til innovationsmiljøerne videreføres i Innovationsfonden og Vækstfonden med en fordeling, der på sigt ligger i forholdet omtrentligt 60/40. Dog vil der i 2019 blive afsat 50 mio. kr. heraf til håndtering af udfasning af indsatsen i Innovationsmiljøerne. Midlerne skal disponeres inden for forskningsmålsætningen.

Der er en forståelse mellem regeringen og KL om, at de nye tværkommunale Erhvervshuse forudsætter en omprioritering af kommunernes nuværende udgifter til erhvervsfremme på op til 180 mio. kr. årligt, hvoraf godt 100 mio. kr. stammer fra kommunernes nuværende medfinansiering af Væksthusene i regionalt regi. Ligeledes prioriteres der inden for Erhvervshusenes ramme 7,5 mio. kr. til indstationering af eksportrådgivere fra Eksportrådet. Hertil omprioriterer kommunerne 25 mio. kr. årligt til den nye fællesoffentlige digitale erhvervsfremmeplatform.

Som følge af konsolideringen af kommunernes erhvervsfremmeopgaver vil der kunne frigøres op til 100 mio. kr. årligt, som målrettes borgernær velfærd i kommunerne som led i aftale om kommunernes økonomi 2019.

Den hidtidige statslig finansiering af turismeudviklingsselskaberne Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme videreføres inden for rammerne af de regionale midler, der i dag anvendes til turismefremme. I forbindelse med arbejdet med en mere sammenhængende organisering på tværs af de største offentlige turismefremmeorganisationer, skal der gennemføres en analyse af, hvordan der kan indhentes effektiviseringer gennem bedre samdrift.

Af bilag 1 fremgår økonomien for initiativer i det nye erhvervsfremmesystem, udover økonomien forbundet med Erhvervshusene.

6. Videre proces

Aftalen om forenkling af erhvervsfremmesystemet har karakter af et forlig.

Regeringen vil i forlængelse heraf udarbejde lovforslag om ændring af lov om erhvervsfremme, lov om turisme og lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond m.v.

Aftaleparterne forpligter sig til at stemme for de lovforslag og bevillingsmæssige hjemler, der udmønter forliget.

Regeringen har indgået en forståelse med KL om en styrket og fokuseret erhvervsfremmeindsats

Uddannelses- og forskningsministeren følger op over for forskningsordførerne i aftalepartierne med henblik på at sikre, at der fortsat sker videnoverførsel mellem videninstitutionerne og erhvervslivet.

Aftaleparterne vil løbende gøre status over fremdriften i det nye forenklede erhvervsfremmesystem, første gang ved årsskiftet 2018/19, herunder for den digitale platform.

Grænseoverskridende samarbejder vil kunne fortsætte under den nye struktur.

Bilag 1. Økonomi og finansiering

Tabel 1. Finansiering af nye initiativer i erhvervsfremmesystemet, mio. kr. (2018-pl)

	2019	2020	2021
Nye erhvervsfremmeindsatser			
Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse ¹	347	347	347
- herunder medfinansiering af EU-tilskud ²	190	190	190
- herunder projektmidler til turisme	50 ⁵	50 ⁵	50 ⁵
- herunder forsknings- og udviklingsmidler	20	20	20
Statslig videreførelse af turismeindsatser	60	60	60
Statslig videreførelse af investeringsfremme	23	23	23
Digital Erhvervsfremmeplatform ³	(25)	(25)	(25)
Udfasning af Innovationsmiljøerne	50	-	-
Tilskud til Proof of Concept	40	54	33
Iværksættertilskud mv. (Innovationsfonden) ⁴	62	80	48
Matchfinanseringsordning (Vækstfonden) ⁴	62	80	48

1: Det endelige beløb i erhvervsfremmebestyrelsen vil afhænge af resultatet af en DUT-aftale mellem Danske Regioner og staten.

2: Ligesom i dag skal der bidrages med national medfinansiering til strukturfondstilskud.

3: Finansiering af den digitale erhvervsfremmeplatform indgår i forståelsen mellem regeringen og KL.

4: Faldet i bevilling fra 2020 skyldes en skrænt på den gældende finanslovsbevilling til Innovationsmiljøerne. Den samlede bevilling til området prioriteres som led i finansloven for 2019 og frem.

5: Heraf målrettes 40 mio.kr. til en destinationsudviklingspulje.

Note: Markedsmodningsfonden er de senere år blevet finansieret af 1-årige bevillinger fra forskningsreserven. Der er derfor endnu ikke prioriteret midler til fonden i 2019. En afvikling af fonden vil dog frigive 31 mio. kr. til nye prioriteringer inden for forskningsmålsætningen sammenlignet med 2018.

3.3

Udgiftsanalyse på det specialiserede socialområde

UDGIFTS- ANALYSE

23. maj

2018

RESUME:

Udgiftsanalysen ser på udgiftsudviklingen for de 1.288 nordjyske borgere, der både fik en rammeaftaleindsats i januar 2016, 2017 og 2018.

Analysen sammenligner udviklingen for de samlede udgifter pr. borger i januar 2016 med de samlede udgifter pr. borger i januar 2018.

De nordjyske kommuner havde for den gruppe samlet set en reduktion i myndigheds udgifter på 6,4 pct., svarende til en samlet besparelse på 5,7 mio. kr. pr. måned (januar 2016 vs. januar 2018).

Størstedelen af myndighedskommunerne har oplevet en udgiftsreduktion, mens enkelte har oplevet en lille stigning.

Udgiftsanalysen kan ikke påvise om besparelsen er sket gennem lavere takster eller gennem ændringer i borgernes ydelser.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
1.1 Borgercases.....	4
2. Monitorering	5
2.1 Metode	5
3. Analyse	6
3.1 Borgere i rammeaftaletilbud	6
3.2 Samlet udvikling i myndighedsudgifterne	8
3.3 Samlet udgiftsudvikling i forhold til tilbudstype	9
3.4 Samlet udvikling i udgifter fordelt efter driftsherre	10
3.5 Udgiftsudvikling for borgerne – opgjort efter procentvis udvikling.....	11
Bilag 1 Udgiftsudvikling af borgerne opgjort efter kommune	12

1. Indledning

Det specialiserede socialområde dækker over mange forskellige borgere med meget forskelligt støttebehov, hvilket kan være svært at udgiftsstyre. Det gælder særligt for indsatser, hvor forhandlingen om borgerens takster og ydelser sker med en ekstern samarbejdspartner, fx en anden kommune, regionen eller et privat tilbud.

Med Nordjysk Socialaftale samarbejder kommunerne i Nordjylland og Region Nordjylland med hinanden om de mest specialiserede tilbud – også kaldet rammeaftaletilbud. Et rammeaftaletilbud defineres ved, at tilbuddet i omfattende grad anvendes af andre kommuner end den kommunale eller regionale driftsherre. Rammeaftaletilbud står for knap 30 pct. af det samlede antal pladser på det specialiserede socialområde i Nordjylland. Hertil kommer de private pladser, samt de tilbud, der kun er til kommunens egne borgere.

Med Rammeaftalen 2017 blev det besluttet, at der skal udmøntes en udgiftsreduktion på borgere i rammeaftaletilbud på 5 pct. i 2020 ift. 2016 niveau ved en løbende indfasning. Udgiftsreduktionen skal ske delvis gennem takstreduktioner og delvis gennem en dialogbaseret tilgang, jf. tabel 1.

Tabel 1. Udgiftsreduktion på rammeaftaleområdet 2017-2020

	2017	2018	2019	2020	I alt
Årlig udgiftsreduktion	2,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	5,0 %
- heraf generel takstreduktion	1,0 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	2,5 %
- heraf dialogbaseret tilgang	1,0 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	2,5 %

Takstreduktion:
Den enkelte driftsherre i Nordjylland skal reducere sit samlede takstberegningsgrundlag for rammeaftaletilbud

Dialogbaseret tilgang:
Myndighedskommunen og driftsherren skal gennem dialog sikre en direkte udgiftsreduktion for myndighedskommunens udgifter til borgere i rammeaftaletilbud, fx ved en mere målrettet visitering og revisitering.

I efteråret 2017 fremviste alle de nordjyske kommuner og Region Nordjylland hver en samlet takstreduktion for deres rammeaftaletilbud i 2018 på minimum 1,5 pct. Det skal bemærkes, at takstreduktionen beregnes på det overordnede niveau, hvorfor det er muligt at enkelte tilbud har oplevet store takstreduktioner, mens andre ikke har. Takstreduktionerne vil derfor kunne ramme køberkommunerne forskelligt alt efter, hvilke type pladser den enkelte kommuner køber.

Foruden takstreduktioner ønskede KKR, at kommunerne skal have et større fokus på det løbende myndighedsarbejde i forhold visitering og revisitering. Tidligere takstanalyser har vist, at de nordjyske kommuner på nogle områder har visitereret til flere ydelser end sammenlignelige kommuner i resten af landet. Den samlede udgiftsreduktion skal derfor ske delvis gennem mere præcis visitering og delvis gennem generelle takstreduktioner.

Nærværende udgiftsanalyse ser på den samlede udgiftsudvikling opgjort efter myndighed, driftsherre og tilbudstype. Analysen kan derfor ikke belyse, hvor stor en andel af udgiftsudviklingen, der skyldes takstreduktioner og hvor stor en andel, der skyldes en mere præcis visitering.

1.1 Borgercases

Bag de mange tal er der en masse borgere – 1.288 helt præcist. Udviklingen i udgiften til disse borgere kan have mange forskellige årsagsforklaringer. At en borger bliver dyrere eller billigere kan ikke alene tilskrives ændringer i taksterne, men i lige så høj grad en ændring i de indsatser borgeren visiteres til.

Nedenfor er lavet fire fiktive borgercases, der illustrerer, at en udgiftsudviklingen *ikke* alene skyldes takstreduktioner eller takststigninger, men kan være resultatet af en naturlig udvikling af borgerens handicap eller myndigheds fokus på borgerens indsatser.

Pias støttebehov er blevet mindre

- På Pia's døgntilbud har man i samarbejde med Pia arbejdet målrettet med at løfte hendes evne til at mestre eget liv. Så meget, at hun nu kan deltage i et aktivitetstilbud. Det betyder, at Pia ikke længere hele døgnnet skal være på hendes SEL §108 botilbud, men at hun i dagstimerne kan deltage i et SEL §104 aktivitetstilbud. Det har givet en mindre udgiftsreduktion. På et handleplansmøde med deltagelse af døgntilbuddet, myndighed og Pia er man blevet enige om en plan for, hvordan man kan arbejde videre med denne positive udvikling, og det ventes, at Pias støttebehov falder i løbet af de næste par år. Alt andet lige vil myndighedskommunen således kunne se frem til en udgiftsreduktion selvom der ikke vil være en takstreduktion på hverken Lises §104 eller §108 tilbud.

Johns støttebehov er blevet større

- John har udviklingshæmning, og er i løbet af det seneste år begyndt at få flere og flere demens symptomer, og som konsekvens heraf er han i løbet af de sidste par måneder begyndt at have sporadisk udadreagerende adfærd. Det har betydet, at der har været behov for, at John nu får mere støtte for at kunne få hverdagen til at hænge bedre sammen. Udgifterne til John er dermed steget og ventes at kunne stige yderligere i løbet af de næste par år, hvis den sporadiske udadreagerende adfærd ikke mindskes. Selv med takstreduktioner må man forvente, at John vil blive indplaceret på en højere takst, hvor der vil være flere støttetimer inkluderet.

Søren skifter tilbudstype og bliver dyrere

- Søren har svære psykiske problemer, og bor på et ABL §105 botilbud, som yder støtte til borgere med lettere socialpsykiatriske udfordringer. Sørens problemer er dog blevet så alvorlige, at kommunens myndighedsniveau har været ved at afsøge alternative muligheder, og er sammen med Søren blevet enige om, at han skal flyttes til et SEL §108 tilbud, der har specialviden om borgere med svære socialpsykiatriske problemer, og hvor der er endnu større støtte og mulighed for skærmning. I og med at Sørens støttebehov er blevet større er udgifterne også steget. Myndighedsniveauet vurderer dog, at SEL § 108 tilbuddet matcher Sørens nuværende og fremtidige behov bedre end ABL § 105 tilbuddet.

Myndighed opdager, at Lisa kan mere end tidligere antaget

- Lise har tidligere gået på et SEL §104 aktivitetstilbud, men har de sidste par år udviklet sig markant. I forbindelse med myndigheds gennemgang af borgersager gennemgås Lises sag. Efter dialog med driftsherren og Lise vurderes det, at hun er klar til at overgå fra et SEL §104 aktivitetstilbud til et SEL §103 beskæftigelsestilbud, hvor hun kan videreudvikle hendes færdigheder. Udover at revisiteringen kan give Lise et boost i forhold til egen udvikling, så medføre den samtidig en udgiftsreduktion.

2. Monitorering

For at få et overblik over udviklingen af de samlede udgifter er der udarbejdet et monitoreringsværktøj, der en gang om året frem til 2020 ser på udviklingen for udgifterne til de nordjyske borgere i nordjyske rammeaftaletilbud. Resultatet af monitoreringen er udfoldet i nærværende rapport.

2.1 Metode

- Analysen omhandler kun rammeaftaletilbud, hvorfor private tilbud og kommunale tilbud, der kun bruges af egne borgere, ikke indgår i analysen.
- Opgørelsen omhandler det antal borgere, som de nordjyske myndighedskommuner har vistret til en rammeaftaleindsats hos en nordjysk driftsherre.
- I analysen er kun medtaget de borgere, som fik en rammeaftaleindsats i både januar 2016, 2017 og 2018. Nye borgere vil således ikke indgå i analysen, ligesom borgere der kun fik et rammeaftaletilbud i 2016 eller 2017 heller ikke vil indgå i analysen.
- Opgørelsen sammenligner udgifter til borgere i rammeaftaletilbud i januar 2016 med udgifter til den samme borger i januar 2018. Opgørelsen kan således ikke give et fyldestgørende billede af den samlede udgiftsudvikling de seneste to år.
- Myndigheds arbejde med mere præcis visitering vil ske løbende hen over året, hvorfor man ikke kan forvente, at alle justeringer er slået igennem i januar.
- 2016 er basisår, men er pl-reguleret med KL's pl-sats: (2016-2017: 1,7 pct. og 2017-2018: 1,7 pct.). PL satsen 2016-2017 er blevet efterreguleret. Den har tidligere heddet 2,1 pct., hvorfor tallene kan variere fra sidste års udgiftsanalyse.
- Analysen har set på følgende rammeaftaleindsatser
  - SEL § 103 Beskyttet beskæftigelse (voksne)
  - SEL § 104 – Aktivitets- og samværstilbud (voksne)
  - ABL 105 – Længere varende botilbud i almen bolig (voksne)
  - SEL § 107 – Midlertidige botilbud (voksne)
  - SEL § 108 – Længerevarende botilbud (voksne)
  - SEL § 32 Særlige dagtilbud (børn og unge)
  - SEL § 66, stk. 1 – Anbringelses- og døgntilbud (børn og unge)

3. Analyse

Analysen giver først et kort overblik over antal borgere i rammeaftaletilbud i 2016 og 2018. Medregnet er ikke de borgere, som har fået en ambulant konsultation, fx ved Taleinstituttet eller Institut for Syn og Hørelse.

I de efterfølgende afsnit udfoldes udgiftsudviklingen opgjort efter myndighed, driftsherre og for de enkelte typer af tilbud. Opgørelsen er på kommuneniveau.

3.1 Borgere i rammeaftaletilbud

Udgangspunktet for nærværende analyse er de borgere, de nordjyske myndighedskommuner har haft i de nordjyske rammeaftaletilbud i januar 2016, 2017 og 2018. Analysen sammenligner rammeaftaleudgifterne til denne borgergruppe i januar 2016 med januar 2018.

Analysen omhandler 1.288 borgere fordelt på 1.445 indsatser. Ca. 43 pct. af borgerne har været visiteret til et tilbud i anden kommune eller hos et regionalt tilbud, *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Antal borgere der indgår i analysen fordelt efter myndighedskommune

Myndighedskommune	Antal borgere i rammeaftaletilbud	Heraf visiteret til en anden kommune/Region Nordjylland (i 2018)	Pct. andel i anden kommune/Region Nordjylland
Brønderslev	77	46	59,7%
Frederikshavn	125	60	48,0%
Hjørring	221	81	36,7%
Jammerbugt	81	67	82,7%
Læsø	5	5	100,0%
Mariagerfjord	119	40	33,6%
Morsø	60	27	45,0%
Rebild	55	47	85,5%
Thisted	27	12	44,4%
Vesthimmerland	126	31	24,6%
Aalborg	392	136	34,7%
Samlet	1.288	552	42,9%

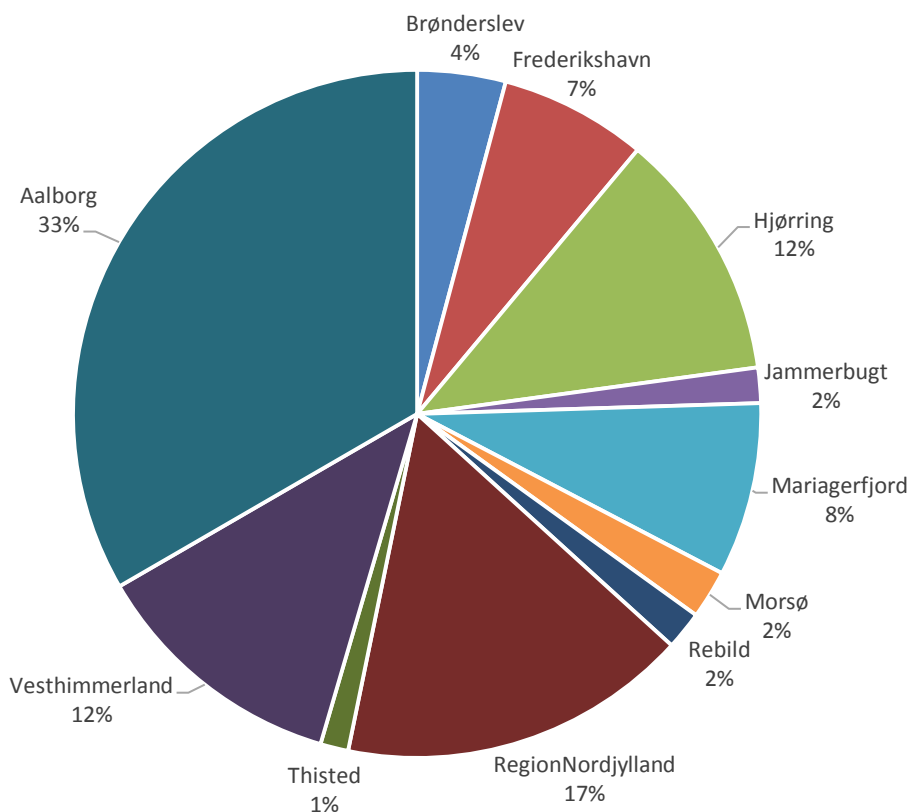
Køber eller sælgerkommune?

Der er stor forskel på, hvor stor en andel af kommunernes indsatser, der købes hos en anden kommune eller Region Nordjylland. Tre kommuner købte således i 2016 8 ud af 10 indsatser uden for egen kommune, mens der er to kommuner (Vesthimmerland og Mariagerfjord), der kun købte en tredjedel eller færre af sine indsatser hos andre. Dette kan dog måske hænge sammen med, at de to kommuner ligger i forlængelse af Region Midtjylland, og dermed visiterer flere borgere til de midtjyske kommuner end de øvrige nordjyske kommuner. Når borgerne er visiteret til en anden region indgår borgeren ikke i analysen, hvorved de to kommuners reelle forbrug af andre kommuner kan være højere end tabellen antyder.

Der er endvidere stor forskel på, hvor mange rammeaftalepladser den enkelte kommune har. Således står Aalborg Kommune for en tredjedel af alle indsatserne for borgergruppen, der er medtaget i denne analyse. Det er mere end det samlede antal indsatser for de syv mindst sælgende kommuner, som til sammen kun står for 26 pct. af pladserne, jf. figur 1.

Her skal der igen tages højde for forskellige årsagsforklaringer, herunder de geografiske. Figur 1 siger ikke noget om antallet af rammeaftalepladser, men alene hvor mange af pladserne, der er optaget af de borgere, som er med i analysen. Det fremgår således ikke om kommunen sælger mange pladser til kommuner fra andre regioner, ligesom der kan være forskel i flowet af borgere på de forskellige tilbud. I og med at analysen kun ser på de borgere, der er i et nordjysk rammeaftaletilbud både i januar, 2016, 2017 og 2018, så vil de tilbud, hvor borgeren ikke er der i en længere periode udgå af analysen.

Figur 1. Indsatser fordelt pr. driftsherre i 2018

Note. Læsø fremgår ikke af figuren, da kommunen ikke driver rammeaftaletilbud

3.2 Samlet udvikling i myndighedsudgifterne

Kommunerne havde samlet set en reduktion i myndighedsudgifterne fra januar 2016 til januar 2018 på 6,4 pct., svarende til en samlet besparelse på 5,7 mio. kr., jf. tabel 2.

Overordnet set er flere af kommunerne allerede langt i forhold til kravet om en 5. pct. reduktion i 2020, hvilket illustreres af tabel 2.

Tabel 2. Samlet udvikling i myndighedsudgifter til borgere i rammeaftaletilbud

Kommune	Samlet antal borgere i rammeaftalet tilbud	2016		2018		% -vis udvikling
		Samlede udgifter i januar	Gns. udgift pr. borger i januar	Samlede udgifter i januar	Gns. udgift pr. borger i januar	
Brønderslev	77	5.780.608	75.073	5.441.563	70.670	-5,9%
Frederikshavn	125	10.906.530	87.252	10.227.561	81.820	-6,2%
Hjørring	221	11.520.794	52.130	10.777.665	48.768	-6,5%
Jammerbugt	81	4.514.212	55.731	4.342.365	53.609	-3,8%
Læsø	5	395.109	79.022	339.393	67.879	-14,1%
Mariagerfjord	119	6.450.203	54.203	6.456.829	54.259	0,1%
Morsø	60	3.659.069	60.984	3.546.667	59.111	-3,1%
Rebild	55	3.690.247	67.095	3.487.439	63.408	-5,5%
Thisted	27	2.095.610	77.615	1.981.990	73.407	-5,4%
Vesthimmerland	126	5.898.970	46.817	5.745.778	45.601	-2,6%
Aalborg	392	33.266.424	76.125	30.173.980	69.048	-9,3%
Samlet	1.288	88.177.776	68.461	82.521.229	64.069	-6,4%

Tabel 2 viser *ikke*, hvor store takstreduktioner den enkelte kommune har lavet, men hvor meget den enkelte kommunes udgifter til deres egne borgere er faldet. Dette kan både skyldes takstreduktioner ligesom det kan skyldes, at myndighed i kommunen har revisiteret borgere til en lavere ydelse.

I tabel 2 fremgår det, at den gennemsnitlige udgift pr. borger i januar måned er meget forskellig fra kommune til kommune. For kommuner med lave gennemsnitlige udgifter pr. borger kan det skyldes at man i høj grad anvender dagstilbud, der er med i Rammeaftalen, mens andre kommuner i højere grad visiterer til dagstilbud, der ikke indgår i Rammeaftalen. Endvidere kan der være forskel på, hvor meget den enkelte kommune bruger højt specialiserede (og dyre) tilbud uden for regionen eller benytter individuelle indsatser i egen kommune.

Tabellen er endvidere et godt eksempel på udfordringerne ved at sammenligne udgifter ved hjælp af stikprøver i to måneder. For nogle kommuner kan januar 2016 have været en ekstraordinær billig måned, mens den for andre kan have været en ekstraordinær dyr måned, hvorfor den enkelte kommune vil opleve et helt naturligt fald/stigning.

3.3 Samlet udgiftsudvikling i forhold til tilbudstype

Fordeles udgifterne efter paragraffer er det tydeligt, at borgere i almenboliger (ABL § 105) udgør langt den største udgiftspost, jf. tabel 3. Med knap 45 mio. kr. i 2018 udgør indsatsen lidt over halvdelen af de samlede udgifter til rammeaftaleindsatser for den borgergruppe analysen omhandler.

Tabel 3. Udgifter fordelt efter paragraffer

Paragraf	2016			2018			% -vise ændring
	Samlet antal borgere i rammeaftaletilbud	Samlede udgifter i januar (2018 niveau)	Månedlig gns. udgift pr. borger	Samlet antal borgere i driftsherres tilbud	Samlede udgifter i januar 2018	Månedlig gns. udgift pr. borger	
SEL § 103	127	1.319.864	10.393	128	1.240.834	9.694	-6,7%
SEL § 104	276	4.331.585	15.694	276	4.163.375	15.085	-3,9%
ABL § 105	607	48.954.006	80.649	627	44.871.418	71.565	-11,3%
SEL § 107	102	8.014.779	78.576	90	6.974.673	77.496	-1,4%
SEL § 108	143	13.195.792	92.278	139	12.460.442	89.643	-2,9%
SEL § 32	28	1.124.544	40.162	30	1.041.724	34.724	-13,5%
SEL § 66, stk. 1	162	11.237.206	69.365	155	11.768.764	75.928	9,5%
Samlet	1.445	88.177.776	61.023	1.445	82.521.229	57.108	-6,4%

Tabel 3 viser antal indsatser, hvorfor en borger godt kan tælle med flere gange i opgørelsen. Fx hvis en borger både er visiteret til dagstilbud og et botilbud.

SEL § 66, stk. 1 dækker både over døgntilbud og aflastningstilbud til børn og unge. Den gennemsnitlige udgiftsstigning på 9,5 pct. kan dermed ikke alene tilskrives, at taksterne er blevet højere. Det kan i lige så høj grad tilskrives, at det enkelte barn har været flere døgn i aflastningstilbud i januar 2018 sammenholdt med januar 2016. Billedet kan derfor være helt anderledes, hvis man ser på årets øvrige måneder.

Hvis man grupperer indsatser ift. voksne/børn og dag/døgn, så har udviklingen for borgergruppen været følgende:

- Dagtilbud til voksne (SEL §103, SEL §104): Samlet udgiftsudvikling = -4,6 pct.
- Døgntilbud til voksne (ABL §105, SEL §107, SEL §108): Samlet udgiftsudvikling = -8,8 pct.
- Dagtilbud til børn (SEL §32): Samlet udgiftsudvikling = -13,5 pct.
- Døgntilbud til børn (SEL §66, stk. 1)): Samlet udgiftsudvikling = +9,5 pct.

3.4 Samlet udvikling i udgifter fordelt efter driftsherre

Tabel 4 viser, at der har været en samlet udgiftsreduktion fra januar 2016 til januar 2018 for alle de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, jf. tabel 4.

Det er dog ikke muligt at påvise, hvad der er årsag til udgiftsudviklingen for den enkelte driftsherre. Det kan både skyldes takstreduktioner samt ændring visiterede ydelser. Revisiteringen af ydelser kan være på baggrund af en mere præcis visitering ligesom det kan skyldes, at borgeren har fået et mindre/større støttebehov, jf. borgercasene.

Opgørelsen viser den samlede reduktion for driftskommunen, hvorved det ikke kan læses om reduktionerne primært er sket for egne borgere eller for de andre kommuner.

Tabel 4. Antal udgifter fordelt efter driftsherrer

Driftsherre	2016			2018			% -vise ændring
	Samlet antal borgere i driftsherr es tilbud	Samlede udgifter i januar (2018 niveau)	Vægtet gns. udgift pr. indsats	Samlet antal borgere i driftsherr es tilbud	Samlede udgifter i januar	Vægtet gns. udgift pr. indsats	
Brønderslev	58	4.253.817	73.342	57	3.784.647	66.397	-9,5%
Frederikshavn	80	7.787.476	97.343	82	6.917.339	84.358	-13,3%
Hjørring	151	3.755.561	24.871	152	3.534.929	23.256	-6,5%
Jammerbugt	24	1.267.064	52.794	24	1.223.384	50.974	-3,4%
Mariagerfjord	98	4.250.891	43.376	96	4.186.525	43.610	0,5%
Morsø	33	1.868.576	56.624	33	1.840.541	55.774	-1,5%
Rebild	22	1.627.780	73.990	23	1.607.873	69.908	-5,5%
RegionNordjylland	227	20.929.206	92.199	222	19.836.170	89.352	-3,1%
Thisted	19	1.487.183	78.273	19	1.416.357	74.545	-4,8%
Vesthimmerland	145	4.716.985	32.531	141	4.542.545	32.217	-1,0%
Aalborg	435	36.233.238	83.295	441	33.630.922	76.261	-8,4%
Samlet	1.292	88.177.776	68.249	1.290	82.521.229	63.970	-6,3%

I tabel 4 fremgår et andet total antal borgere og samlet udgiftsreduktion end ved de foregående tabeller. Det skyldes, at enkelte af borgerne kan tælle med flere gange i tabel 4. Der er enkelte borgere, som er visiteret til indsatser i to forskellige kommuner, hvormed borgeren figurerer i begge kommuners resultater.

Det skal endvidere bemærkes, at hvis en borger er flyttet mellem to driftsherrer fra 2016 til 2018 kan det have medført en kunstig udgiftsudvikling for begge driftsherre, da udgiftsudviklingen beregnes ud fra et vægtet gennemsnit. Hvis en dyr borger fraflytter en driftsherre vil denne således opleve en udgiftsreduktion i analysen.

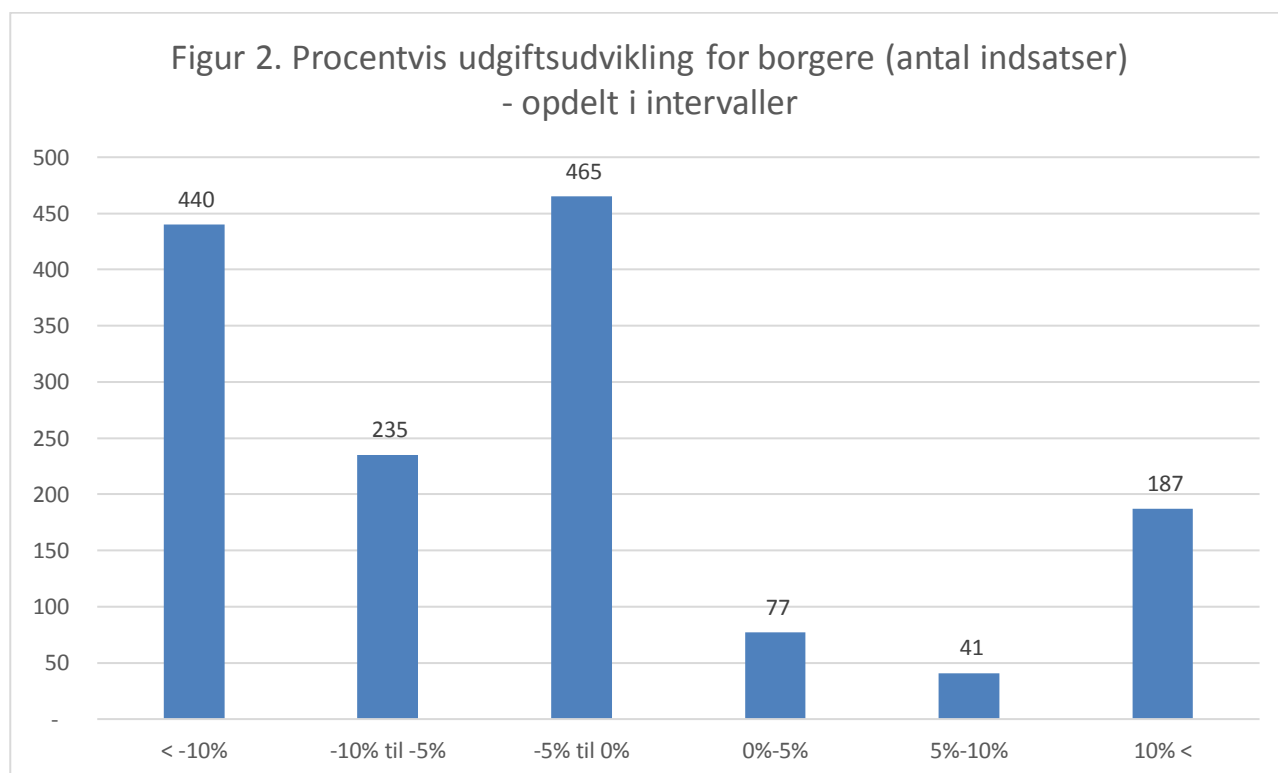
3.5 Udgiftsudvikling for borgerne - opgjort efter procentvis udvikling

Analysen har indtil nu vist den samlede udgiftsudvikling fordelt på myndighed, tilbudstype og driftsherre. Den procentvise udgiftsudvikling er således et udtryk for den gennemsnitlige udvikling for en myndighed/driftsherres borger. I og med at det er den gennemsnitlige udvikling giver analysen desværre ikke en indikation af, hvor stor en andel af borgerne, hvor det faktisk er lykkedes at drive udgifterne ned. En enkelt dyr borger vil således kunne skævvride billedet for en enkelt myndighed eller driftsherre.

I et forsøg på at illustrere, hvor mange af de 1.445 indsatser, hvor myndighed og driftsherre er lykkedes med at drive udgiften ned er der i figur 2 en opdeling i, hvor mange indsatser, hvor der er sket en udgiftsreduktion og hvor mange, hvor der er sket en udgiftsstigning.

I figur 2 fremgår det, at der har været en udgiftsreduktion på 10 pct. eller over for 440 af de indsatser, der indgår i analysen, hvilket svarer til 30 pct. Sammenlagt betyder det, at der har været en udgiftsreduktion fra januar 2016 til januar 2018 for 1.139 af indsatserne, hvilket svare til 79 pct. af de samlede indsatser.

For en kommuneopdelt oversigt over udviklingen af udgiften til den enkelte borger henvises der til bilag 1.

Udgiftsreduktion

Udgiftsstigning

Bilag 1 Udgiftsudvikling af borgerne opgjort efter kommune

I tabel er det muligt at se, hvor mange indsatser i hver kommune, hvor der er sket en udgiftsreduktion og hvor mange, hvor der har sket en udgiftsstigning.

Tabel 5 er opgjort efter myndighedskommune, og kan derfor *ikke* sige noget om takstudviklingen for den enkelte kommune.

Tabel 5. Udgiftsudvikling af borgerne opgjort efter kommune – opdelt i intervaller

Myndigheds-kommune	Mindre end -10%		-10% til -5%		-5% til 0%		0% til 5%		5% til 10%		Større end 10%	
	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel
Brønderslev	20	24%	29	34%	19	22%	2	2%	6	7%	9	11%
Frederikshavn	50	34%	15	10%	39	27%	3	2%	3	2%	36	25%
Hjørring	118	49%	20	8%	41	17%	3	1%	10	4%	51	21%
Jammerbugt	17	21%	12	15%	38	46%	3	4%	5	6%	7	9%
Læsø	1	17%	2	33%	3	50%	0	0%	0	0%	0	0%
Mariagerfjord	42	29%	16	11%	54	37%	22	15%	3	2%	10	7%
Morsø	6	10%	5	8%	46	75%	1	2%	0	0%	3	5%
Rebild	13	24%	7	13%	22	40%	5	9%	2	4%	6	11%
Thisted	8	30%	1	4%	12	44%	4	15%	1	4%	1	4%
Vesthimmerland	10	6%	17	11%	110	71%	9	6%	0	0%	10	6%
Aalborg	155	35%	111	25%	81	19%	25	6%	11	3%	54	12%
Samlet	440	30%	235	16%	465	32%	77	5%	41	3%	187	13%

3.4

Socialtilsyn Nords årsrapport

Socialtilsyn Nords Årsrapport 2017

Kvaliteten i plejefamilier og sociale tilbud på det specialiserede socialområde

Forord

I 2017 aflagde Socialtilsyn Nord mere end 2.100 tilsynsbesøg hos plejefamilier og sociale tilbud spredt over 11 jyske kommuner og to regioner. Det har været et spændende år, hvor vi har talt med en masse borgere, børn, plejefamilier, og medarbejdere på tilbuddene. Vi har desuden godkendt 102 nye plejefamilier og 16 nye tilbud.

Hvert år vælger socialtilsynet ét eller flere fokusområder, som vi i forbindelse med vores tilsyn og årsrapport, vil være med til at sætte særlig fokus på. I 2017 var fokusområdet "forebyggelse af overgreb", hvor tilsynskonsulenter i forbindelse med tilsynsbesøgene udfyldte et undersøgelseskema med deres vurdering af plejefamiliernes og tilbuddenes indsats for at forebygge overgreb. Formålet var først og fremmest at fremme en dialog, hvor det igangsatte både tanker og initiativer hos plejefamilierne og tilbuddene. Dernæst gav det os mulighed for at danne os et helhedsbillede af den generelle kvalitet inden for forebyggelse af overgreb. Resultatet af undersøgelsen kan læses i kapitlet "Fokusområdet 2017".

Foruden vores fokusområde, afsluttede Socialtilsyn Nord i 2017 regodkendelsesopgaven af alle alkoholbehandlingstilbud, som i forbindelse med en lovændring i det foregående år blev omfattet af socialtilsyn. Resultatet af regodkendelsen samt Socialtilsyn Nord's vurdering af den generelle kvalitet på området kan læses om i kapitlet "Den generelle kvalitet".

Vi vil gerne takke alle plejefamilierne, tilbuddene samt alle børn og voksne, som har taget godt imod os, vist os rundt og har talt med os om deres hverdag. Tilsynets kerneopgave er at sikre, at de udsatte børn, unge og voksne får den hjælp, som de har brug for.

Sigrød Fleckner
Tilsynschef i Socialtilsyn Nord

Indholdsfortegnelse

Indledning og resume	3
Socialtilsynets opgave	7
Kvaliteten hos tilbud og plejefamilier	9
Introduktion og metode.....	9
Voksntilbud	10
Børne- og ungetilbud	14
Blandet tilbud til både børn, unge og voksne.....	17
Plejefamilier	21
Alkoholbehand-lingstilbud	26
Fokus 2017: forebyggelse af overgreb.....	36
Aktiviteter.....	44
Socialtilsyn Nords økonomi	45
Bilag	48
Bilag 1 – Opgaveportefølje	49
Bilag 2 - Antal besøg og tilsyn	49
Bilag 3 - Nygodkendelser, vilkår og sagsbehandlingstider	50
Bilag 4 – Sanktioner	51
Bilag 5 – Tilbagekaldte godkendelser	52
Bilag 6 - Henvendelser om bekymrende forhold	53
Bilag 7 – Tilbud og plejefamilier som er omfattet af socialtilsyn jf. lov om socialtilsyn.....	54
Bilag 8 – Undersøgelseskemaer benyttet til fokusområdet 2017.....	55

Indledning og resume

Formål

Hvert år udgiver socialtilsynet sin årsrapport. Formålet er at give et indblik i kvalitetsniveauet hos tilbuddene og plejefamilierne, samt afrapportere oplysninger om socialtilsynets virke og økonomi. Årsrapporten bliver sendt til kommunerne, så den kan indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i kommunerne og regionsrådet. Socialtilsyn Nord fremlægger også resultaterne fra årsrapporten på stormøder med tilbuddene og plejefamilierne, samt de årlige individuelle bilaterale møder med kommunerne og regionerne omfattet af Socialtilsyn Nord's tilsynsområde.

Årsrapporten indhold

Årsrapporten indeholder data om socialtilsynets virke i årets løb, samt socialtilsynets generelle overvejelser om den faglige og organisatoriske kvalitet hos tilbuddene og plejefamilier i 2017. De fem socialtilsyn samarbejder om at sikre sammenlignelige data i årsrapporterne, og har foruden ens dataopgørelse, valgt at årsrapporterne 2017 alle skal indeholde socialtilsynets overvejelser om kvalitet på alkoholbehandlingstilbud.

Foruden tilsyn med den generelle kvalitet, udvælger Socialtilsyn Nord hvert år ét eller flere fokusområder, som vi dedikerer tid til på samtlige tilsynsbesøg samt afdækker i årsrapporten. I 2017 var det "forebyggelse af overgreb", hvor Socialtilsyn Nord gennemførte en kvalitetsundersøgelse i forbindelse med tilsynsbesøgene.

Afslutningsvis i årsrapporten inkluderer vi årets produktionsdata, det vil sige antallet af tilsynsbesøg, godkendelser, sagsbehandlingstider, sanktioner, og antallet af henvendelser om bekymrende oplysninger (whistleblows).

" Vi skal jo være med til at udvikle kvaliteten, så det handler ikke kun om at påpege kvalitetsmangler, men også dér hvor de gør det rigtig godt"

• • •

Medarbejder i
Socialtilsyn Nord, om
formålet med sit arbejde

Resumé

Socialtilsyn Nord's årsrapport indeholder socialtilsynets generelle overvejelser om den faglige og organisatoriske kvalitet hos tilbuddene og plejefamilier i 2017. Vi har baseret indholdet på interviews med tilsynskonsulenter, uddrag fra tilsynsrapporterne, analyser af ansøgninger om væsentlige ændringer, samt data om plejefamiliernes og tilbuddenes drift såvel som kvalitetsbedømmelser.

Aktiviteter og driftsdata

I 2017 aflagde Socialtilsyn Nord 2.120 besøg fordelt på 84% anmeldte og 16% uanmeldte. Den samlede tilsynsopgave i 2017 lød på 333 tilbud og 1.241 plejefamilier, hvor 166 ophørte eller fik tilbagekaldt deres godkendelse i løbet af året. Det skyldes primært naturlig afgang, eksempelvis på baggrund tilbudssammenlægninger, skilsmisse hos plejefamilier og plejeforældres alder. Derudover er en del af godkendelser blandt plejefamilier ophørt, fordi de ikke har haft børn anbragt i 3 år¹. Socialtilsyn Nord godkendte ligeledes 102 nye plejefamilier og 16 nye tilbud, hvor sagsbehandlingstiden var 17 uger for et socialt tilbud og 12 uger for en plejefamilie. Det er en betydelig reduktion i sagsbehandlingstiden i forhold til 2016. Antallet af påbud faldt i 2017 sammenlignet med de to foregående år, ligeledes antallet af skærpede tilsyn. I forhold til henvendelser om bekymrende forhold, såkaldte "whistleblows", modtog Socialtilsyn Nord 273 henvendelser, hvilket er på samme niveau som i 2016.

Kvaliteten i tilbuddene og plejefamilierne

Socialtilsyn Nord vurderer, at den generelle kvalitet på voksenområdet er god, og at der generelt drages omsorg om borgerne og leveres den fornødne hjælp inden for de valgte tilgange og metoder. Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til at sikre, at der sammen med borgerne bliver opstillet konkrete mål for deres uddannelse eller beskæftigelse. Temaet "uddannelse og beskæftigelse" er det tema fra kvalitetsmodellen med rum for størst udvikling på voksenområdet. Ligeledes anbefaler Socialtilsyn Nord, at tilbuddene undersøger, om de får fulgt tilstrækkelig op på magtanvendelsesepisoder i forhold til intern læring og rettidig indberetning. For private fonde ser Socialtilsyn Nord et udviklingspotentiale i relation til, at disse i højere grad sikrer en aktiv og kompetent bestyrelse, i relation til overholdelse af vedtægterne samt lov om socialtilsyn²

På børnetilbudsområdet vurderer Socialtilsyn Nord, at kvaliteten generelt er høj. Tilbuddene har fokus på forhold, som har betydning for børnenes fysiske og mentale sundhed, at børnene får den nødvendige støtte, og har adgang til sundhedsydelse. Ligeledes oplever Socialtilsyn Nord, at tilbuddene gør en stor indsats for at sikre gode og hjemlige fysiske rammer, og at børnene får

---

¹ Jævnfør lov om socialtilsyn § 8, stk. 5, bortfalder godkendelsen for plejefamilier hvis godkendelsen ikke har været i brug i 3 år.

² Jævnfør lov om socialtilsyn § 13, skal socialtilsynet påse, at vedtægten overholder kravene til indhold som er oplyst i § 13.

udviklet deres sociale og uddannelsesmæssige kompetencer. Socialtilsynet ser et udviklingspotentiale i forhold til, at nogle tilbud med fordel kan evaluere på deres registreringspraksis og læring af magtanvendelser. Ligeledes har enkelte af tilbuddene en høj personalegennemstrømning. Det er vigtigt, at børnene ikke oplever at blive mødt af for mange forskellige og udskiftende medarbejdere.

Tilbud til både børn, unge og voksne leverer generelt en høj kvalitet. Ligesom med voksen-tilbuddene, vurderer Socialtilsyn Nord, at tilbuddenes udviklingspotentiale særligt forholder sig til at understøtte borgerens deltagelse i uddannelse eller beskæftigelse. Selv med målgrupper, hvor de unge eller voksne har så store aktuelle udfordringer, at stabilt fremmøde er svært at opnå, er det vigtigt, at tilbuddet forsat arbejder målrettet med det. Socialtilsyn Nord observerer, at selv om der er enkelte tilbud, som har udviklet sig, er der på gennemsnitlig plan ikke sket synlig udvikling indenfor temaet "uddannelse og beskæftigelse" siden forrige år.

Socialtilsyn Nord vurderer, at kvaliteten hos plejefamilier generelt er god. I forhold til de syv temaer fra kvalitetsmodellen, fremgår det, at plejefamilierne understøtter plejebørnenes udvikling, sikrer en god trivsel, og yder dagligt omsorg og hjælp. Tilsynskonsulenterne fortæller, at de i stigende grad i 2017 har oplevet, at plejefamilierne kender de relevante udviklingsmål fra barnets handleplan, og at flere plejefamilier sikrer barnets privatliv ved at give dem et selvstændigt værelse. Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale hos nogle af plejefamilierne, som med fordel kan sikre sig et grundigere kendskab til barnets handleplansmål som formuleret i barnets handleplan. Ligeledes kan plejefamilierne med fordel evaluere på, om de i tilstrækkelig grad opsøger ny viden og deltager i kurser i forhold til kontinuerligt at udvikle nødvendige kompetencer i forhold til plejeopgaven.

Alkoholbehandlingsområdet blev omfattet af socialtilsynet i 2016. Med udgangen af 2017, havde Socialtilsyn Nord gennemført en omfattende godkendelsesproces af i alt 17 tilbud, hvoraf 12 blev godkendt, tre blev ikke, og to ophørte af egen drift. Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at tilbuddene generelt har en god kvalitet. Socialtilsynet observerer på tilsynsbesøg et positivt samspil mellem medarbejdere og borgere, at tilbuddets metoder bliver brugt i praksis, og interviewede borgere fortæller, at de oplever at få nogle brugbare redskaber i forhold til at holde sig ude af misbrug og klare hverdagen. Socialtilsynet oplever medarbejdernes tilgang til målgruppen som professionel, kombineret med anerkendelse og nærvær, hvor der arbejdes med individuelle behandlingsforløb. Det er dog ikke alle tilbud, som udarbejder konkrete delmål sammen med borgeren eller dokumenterer disse, både i forhold til uddannelse, beskæftigelse, borgerens sociale kompetencer, og tilknytning til netværk. Socialtilsyn Nord ser derfor et udviklingspotentiale inden for særligt resultatdokumentation, hvor tilbuddene med fordel kan blive bedre til at dokumentere behandlingen samt udarbejde individuelle behandlingsplaner og delmål i samarbejde med borgerne.

Fokusområdet 2017: "forebyggelse af overgreb"

I 2017 udfyldte tilsynskonsulenterne hos Socialtilsyn Nord et undersøgelseskema i forbindelse med deres tilsynsbesøg hos de enkelte tilbud og plejefamilier. Skemaet forholdte sig til tilbuddene/plejefamiliernes erfaring, forebyggelse af overgreb, håndtering, opfølgning, - og særligt for tilbuddene – skriftliggørelse af deres forebyggelsesplan. Formålet med undersøgelsen var at fremme en dialog om overgreb, hvor vi sikrede, at der blev spurgt ind til det ved alle tilsynsbesøg, og dermed var med til at igangsætte initiativer hos tilbuddene og plejefamilierne.

Tilsynskonsulenterne vurderer, at plejefamilier generelt gør et stort stykke arbejde for at tilegne sig viden om emnet og italesætter det med henblik på at forebygge overgreb. Ligeledes på tilbudsområdet, vurderer Socialtilsyn Nord, at de fleste tilbud yder en tilstrækkelig indsats i forhold til forebyggelse, håndtering og opfølgning efter overgreb af en fysisk eller psykisk karakter. For både tilbuddene og plejefamilierne viste undersøgelse, at der generelt er mindre fokus på de seksuelle overgreb, end der er på psykiske og fysiske overgreb.

På baggrund af undersøgelsen ser Socialtilsyn Nord et udviklingspotentiale i forhold til arbejdet med at forebygge, håndtere og følge op på seksuelle overgreb både på tilbuds- og plejefamilieområdet. På tilbudsområdet ser Socialtilsyn Nord også et udviklingspotentiale i forhold til at tage hånd om borgere og medarbejdere, som ikke har været direkte involveret, men har været vidne om, at det har fundet sted. Endeligt ses et udviklingspotentiale på tilbudsområdet i forhold til at arbejde målrettet med skriftliggørelse og implementering af forebyggelses- og beredskabsplaner.

Socialtilsynets opgave

Det er socialtilsynets kerneopgave at godkende nye tilbud og plejefamilier samt føre tilsyn med, om den generelle kvalitet er god nok.

Hvem fører socialtilsynet tilsyn med?

Der er fem socialtilsyn i Danmark. Socialtilsyn Nord fører tilsynet med tilbud og plejefamilier i ti nordjyske kommuner samt Silkeborg Kommune, Region Nordjylland og Region Midtjylland.

Det er, i lov om socialtilsyn, beskrevet hvilke specialiserede tilbud og plejefamilier, som er omfattet. Det drejer sig om:³

- Plejefamilier
- Botilbud til borgere med handicap og/eller psykiske lidelser
- Døgntilbud til børn og unge
- Krisecentre
- Forsorgshjem
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud
- Alkoholmisbrugsbehandlingstilbud
- Botilbudslignende tilbud i form af hjælp og støtte efter lov om social service §§ 83-87, 97, 98.

Ny lovgivning og områder omfattet af socialtilsyn

Pr. 1. januar 2017 trådte lov om voksenansvar i kraft samtidig med forskellige ændringer til lov om socialtilsyn. Lov om voksenansvar erstatter den tidligere bekendtgørelse om magtanvendelse overfor børn og unge anbragt uden for hjemmet. Formålet med loven, er at sikre anbragte børns rettigheder, hvor loven tydeliggør tilbuddenes afgrænsede muligheder for at anvende fysisk magt og indskrænke

"Det handler om at sikre, at borgerne og de anbragte børn har det godt og får den hjælp de har brug for."

•••

Afdelingsleder i
Socialtilsyn Nord.

---

³ Se en detaljeret liste i bilag 7.

barnets selvbestemmelsesret. Socialtilsyn Nord tilbød i 2017 kurser for både tilbud og plejefamilier i lov om voksenansvar.

I forhold til lov om socialtilsyn blev kvalitetsmodellen, som socialtilsynene fører tilsyn ud fra, ændret. På plejefamilieområdet udgik indikatorerne 2.b, 2.c og 7.a, og på tilbudsområdet udgik indikatorerne 1.c, 2.d, 2.c og 7.b. For begge områder gælder det, at økonomitilsynet blev forenklet og temaet "Sundhed og trivsel" blev introduceret til kvalitetsmodellen. Afgørelser om ophør fik som udgangspunkt opsættende virkning, og det blev muligt at ophæve sin anonymitet, når man henvender sig til socialtilsynene med bekymrende oplysninger.

Socialtilsynene fik pr. 1. januar 2017 også udvidet tilsynet med botilbudslignende boformer, så tilsynet også kom til at inkludere tilbud med lejeforhold efter den almen lejelov. Det er en tilbuds konstruktion, som ligner botilbud efter servicelovens § 107 eller § 108, men som er etableret efter anden lovgivning, hvor borgerne har lejeforhold efter den almindelig lejelov, og samtidig modtager støtte efter § 85 i serviceloven. Det er ofte personer, som modtager støtte på grund af betydelig nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer, og bor i etablerede bofællesskabslignende forhold, hvor der er tilknyttet uddannet personale.

Kvalitet inden for otte områder

For at sikre et professionelt og ensartet tilsyn i hele landet, godkender og fører socialtilsynene tilsyn efter et fælles sæt lovbestemte kvalitetskriterier opdelt i otte temaer:⁴

1. Uddannelse og beskæftigelse
2. Selvstændighed og relationer
3. Målgrupper, metoder og resultater (for tilbud) /
Familiestruktur og familiedynamik (for plejefamilier)
4. Sundhed og trivsel
5. Organisation og ledelse
6. Kompetencer
7. Fysiske rammer
8. Økonomi

Den samlede opgaveportefølje i 2017

Opgjort den 31. december 2017 er der 304 tilbud og 1.040 plejefamilier i Socialtilsyn Nord's tilsynsområde. Et mere sigende overblik over den samlede tilsynsopgave i et givent år inkluderer imidlertid alle tilbud og plejefamilier, som i løbet af året var omfattet af tilsynet, inklusiv dem som af den ene eller andre grund ophørte i løbet af året. Opgjort på den måde førte Socialtilsyn Nord i løbet af 2017 tilsyn med i alt **333 tilbud og 1.243 plejefamilier**.⁵

---

⁴ Kvalitetsmodellen for plejefamilier og for tilbud forefindes i sin helhed på Socialstyrelsens hjemmeside.

⁵ Se bilag 1 for en detaljeret oversigt

Kvaliteten hos tilbud og plejefamilier

Socialtilsyn Nords generelle overvejelser om kvaliteten af den faglige og organisatoriske udvikling i 2017.

Introduktion og metode

Kapitlet indeholder en vurdering af den generelle kvalitet samt de udviklingstendenser, som Socialtilsyn Nord har observeret i 2017 i henholdsvis:

1. Tilbud til voksne
2. Tilbud til børn og unge
3. Tilbud til både børn, unge og voksne
4. Plejefamilier
5. Alkoholbehandlingstilbud

Opdelingen skyldes, at tilbuddets lovmæssige handlemuligheder og tilsynskriterier de er underlagt, kan variere ud fra, om de er godkendt til børn eller voksne⁶.

Vurderingen i indeværende kapitel er baseret på følgende kvalitative og kvantitative kilder:

- Data om opgaveporteføljen, nygodkendelser, ophørte tilbud, sanktioner, påbud mv., som også forefindes bagerst i årsrapporten som bilag.
- Gennemsnitlige bedømmelse af indikatorer fra kvalitetsmodellen.
- Interviews med tilsynskonsulenter

---

⁶ Forskelle i kvalitetsvurderingsgrundlaget fremgår af kvalitetsmodellen, som er et bilag til lov om socialtilsyn.

"Vi har heldigvis en masse gode opholdssteder for børn og unge, som er i stand til at give den nødvendige hjælp og omsorg"

•••

"De løfter en ikke altid nem opgave, og jeg synes faktisk, at de gør det rigtig godt"

•••

Tilsynskonsulent
i Socialtilsyn Nord

- Tilbuddene/plejefamiliernes ansøgninger om væsentlige ændringer af deres eksisterende godkendelsesramme

De kvantitative data er med til at identificere udviklingstendenser, hvor vi efterfølgende har valgt at undersøge enkelte områder yderligere. Med eksempelvis indikatorbedømmelserne fra tilsynene, synliggør det eventuelle kvalitetsforskelle år fra år. For at se på hvordan området udvikler sig og hvilke behov, tilbuddene og plejefamilier selv har for udvikling, har vi undersøgt antallet af og baggrunde for, når de søger om ændring af deres godkendelse. Afslutningsvis i hvert afsnit fremgår Socialtilsyn Nord's anbefalinger for yderligere kvalitetsudvikling på området.

Voksentilbud

Under kategorien "voksentilbud" indgår de tilbud, som er godkendt til aldersgruppen 18 år eller derover. Voksentilbud repræsenterer den største tilbudsgruppe i Nordjylland. Det dækker over mange forskellige tilbudstyper såsom krisecentre, herberg, alkohol- og stofmisbrugsbehandlingsstilbud, tilbud til handicappede og/eller psykiske syge. De fleste af tilbuddene er godkendt efter almenboligloven, hvor der ydes støtte efter §85 i serviceloven.

I 2017 førte Socialtilsyn Nord tilsyn med 210 tilbud på voksenområdet, hvoraf 10 ophørte i løbet af året, et voksentilbud fik tilbagekaldt sin godkendelse, og to nye blev godkendt. Derudover blev der udstedt 11 påbud, og et tilbud blev underlagt skærpet tilsyn. I forhold til 2016, er der på voksenområdet udstedt færre påbud i 2017⁷. De påbud som blev udstedt på voksenområdet i 2017 handler blandt andet om at sikre borgernes samtykke, ret til privatliv og selvbestemmelsesret.

---

⁷ Se bilag 4 om sanktioner for opgørelser fra 2015 – 2017.

Nedenstående to tabeller forholder sig til de gennemsnitlige bedømmelser i de syv temaer i kvalitetsmodellen, samt udvalgte indikatorer, som har haft størst udvikling i 2017 eller som er relevant at fremhæve.

Tabel 1. Gennemsnitlige indikatorbedømmelser fordelt på temaerne i kvalitetsmodellen for voksenområdet, på en skala fra 1 til 5.

År	Temaer fra kvalitetsmodellen						
	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgrupper, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Organisation og ledelse	Kompetencer	Fysiske rammer
2017	3,8	4,4	4,5	4,6	4,2	4,7	4,6
2016	3,7	4,3	4,3	4,3	4,1	4,6	4,5
Forskel	+0,1	+0,1	+0,2	+0,3	+0,1	+0,1	+0,1

Tabel 2. Bedømmelse af hvorvidt tilbuddet har opfyldt indikator 1.a, 3.d, 6.b og 8.c i 2016-2017, på en skala fra 1 til 5.

År	Indikator 1.b <i>Borgerne er i undervisningstilbud, uddannelse, beskæftigelse, beskyttet beskæftigelse, eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud</i>	Indikator 3.d <i>Tilbuddet samarbejder aktivt med relevante eksterne aktører for at understøtte at målene for borgerne opnås.</i>	Indikator 6.b <i>Tilbuddet kan håndtere eventuelle magtanvendelser ved at dokumentere og følge op på disse med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.</i>	Indikator 8.c <i>Tilbuddet har en kompetent og aktiv bestyrelse</i>
2017	3,8	4,9	4,5	3,1
2016	3,8	4,6	2,6	2,5
Forskel	0	+0,3	+1,9	+0,7

Tabel 1 viser kvalitetsbedømmelser fra 2016- og 2017-tilsynene, fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen. Som det fremgår, har der i 2017 været et mindre opsving i forhold til 2016 på samtlige temaer i kvalitetsmodellen, dog er tema 1 vedrørende uddannelse og beskæftigelse, stadigvæk lavere end de øvrige.

Tabel 2 viser udvalgte indikatorer, hvor der er sket en markant bedømmelsesændring enten som følge af en kvalitetsudvikling eller ændret registreringspraksis. Derudover er medtaget indikatorbedømmelser som Socialtilsyn Nord på baggrund af datatræk har fundet relevant at medtage.

- **Indikator 8.c** er steget fra 2.5 til 3.1 i gennemsnitlig bedømmelse, og omhandler private tilbudsbestyrelses aktivitet og kompetencer. Private tilbud, stiftet som en fond, udgør en mindre andel af Socialtilsyn Nord's samlet tilbudsportefølje. Selv om der er sket en stigning, er en gennemsnitlig bedømmelse på 3.1 stadig relativt lavt.

- **Indikator 3.d** er steget fra 4,6 til 4,9 mellem 2016 og 2017 og vedrører tilbuddenes samarbejde med eksterne aktører, med det formål at understøtte borgerens udviklingsmål.
- **Indikator 1.b** ligger forsat på et gennemsnitlig 3,8 og omhandler borgernes deltagelse i beskæftigelsesrettede aktiviteter såsom uddannelse, beskæftigelse eller et aktivitetstilbud.
- **Indikator 6.b** er dén indikator, som har rykket sig mest, fra 2,6 til 4,5 og vedrører magtanvendelser. Stigningen i bedømmelsen skyldes dog ikke udelukkende en kvalitetsudvikling, men er også udtryk for, at ordlyden af indikator 6.b ændrede sig i forbindelse med midtvejsevalueringen af tilsynsreformen i 2016. Tilbud uden magtanvendelser blev før ændringen bedømt lavt, hvis de ikke kunne opfylde indikatorens ordlyd, som handlede om hvorvidt de havde dokumenterede magtanvendelser at følge op på. Den ændrede ordlyd betød, at tilbud, selv om de ikke havde haft magtanvendelser at følge op på, godt kunne score højt, hvis de dokumenterede de havde beredskabet til at følge op, hvis de fik magtanvendelser. Selv om mange tilbud er gode til at indberette og sikre intern læring af magtanvendelserne, så modtager Socialtilsyn Nord stadig nogle indberetninger meget sent – flere måneder efter det er fundet sted.

For at identificere relevante organisatoriske og faglige udviklingstendenser på voksenområdet i 2017, har Socialtilsynet desuden valgt at belyse antallet af - og baggrunde for – ændringer og dispensationer af eksisterende godkendelser. Tilbuddene er godkendt til en afgrænset målgruppe og til at yde en konkret behandlingsindsats. Hvis de ønsker at udvide eller indskrænke deres godkendelsesramme, skal de ansøge socialtilsynet om det. Socialtilsyn Nord har i 2017 i 42 tilfælde vurderet om godkendelsesrammen på et voksentilbud skulle permanent ændres eller der skulle gives dispensation i en begrænset periode. I langt de fleste tilfælde har det været på baggrund af tilbuddets eget ønske, hvor Socialtilsyn Nord har imødekommet ændringsønsket, helt eller delvist efter en dialogproces, hvor ændringsønsket blev konkretiseret. I 2017 handlede størstedelen af ændringerne om:

- udvidelse af målgruppegodkendelsen, så den passer til borgere, der allerede bor der, og som har udviklet et øget støttebehov.
- udvidelse af målgruppegodkendelsen, så tilbuddet kan modtage nye borgere med et støttebehov uden for den nuværende godkendelse.

Socialtilsyn Nord oplever på baggrund af ovenstående kilder vedrørende ansøgninger om væsentlige ændringer, at tilbuddene har en høj grad af fokus på, hvilke målgrupper de skal arbejde med, og hvordan de bedst understøtter borgernes behov, i takt med at selvsamme behov udvikler sig. Ligeledes oplever Socialtilsynet Nord, at tilbuddene er bevidste om at kommunernes behov også ændrer sig, og tilbuddene ansøger derfor blandt andet om fleksible pladser, eller ønsker at udvide enkelte pladser til at akkommodere bestemte borgere.

Eksempler på godkendelsesændringer på voksenområdet:

Nye fysiske rammer

Der er søgt om godkendelse af tre pavilloner med boliger til borgere, som er visiteret efter §§ 107 og 108 i serviceloven. Det drejer sig om udvidelse af de fysiske rammer, som i højere grad vil understøtte borgernes udvikling og støttebehov. Socialtilsyn Nord har efter tilsynsbesøg imødekommet ansøgningen.

Ændringer af pladssammensætning og fysiske rammer

Tilbuddet er godkendt til 41 pladser under servicelovens §108 og yderligere fem pladser under §107, i alt 46 pladser. Idet de fysiske rammer ikke tilstrækkelig understøtter borgernes behov, ønsker tilbuddet at få godkendt nye fysiske rammer, nedsat godkendelsen til 40 pladser, og at gøre pladserne fleksible, så de kan benyttes til både §107 og §108. Ansøgningen imødekommet med vilkår om, at de nye bygninger skal godkendes, når de står færdig, dog senest et år efter ansøgningen er imødekommet.

På baggrund af data om tilbuddene, ansøgninger om væsentlige ændringer, indikatorbedømmelser og tilsynskonsulenternes vurderinger er det Socialtilsyn Nord's vurdering, at kvaliteten på voksentilbud generelt er god, og at der drages omsorg om borgerne og leveres den fornødne hjælp inden for de valgte tilgange og metoder.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale hos voksentilbuddene indenfor nedenstående områder:

- Tilbuddene kan med fordel sikre, at der sammen med borgeren bliver opstillet konkrete mål for, hvordan tilbuddet understøtter borgernes uddannelse eller beskæftigelse. Ligeledes kan tilbuddet med fordel følge op på disse mål i forhold til borgerens deltagelse i eksempelvis uddannelse, beskyttet beskæftigelse, eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud. Socialtilsyn Nord anerkender, at det for visse tilbud med særlige målgrupper kun i begrænset omfang er muligt at opsætte mål, der understøtter uddannelse og beskæftigelse. Det påhviler dog fortsat tilbuddene at arbejde målrettet med dette og afdække behov og muligheder.
- Private tilbud stiftet som en fond kan med fordel i højere grad sikre en aktiv og kompetent bestyrelse, som er sammensat ud fra kravene i fondens vedtægt, samt at vedtægterne overholder lov om socialtilsyn.

- Tilbud kan med fordel udvikle på egen praksis, i forhold til at sikre intern læring og opfølgning på magtanvendelsesepisoder. Ligeledes kan de undersøge, om deres indberetningspraksis er tilstrækkelig, både i forhold til rettidig indberetning til socialtilsynet, og korrekt udfyldning af indberetningsskemaet.
- Tilbud kan med fordel have fokus på at sikre den pædagogiske praksis ikke ubevidst indskrænker borgerens ret til selvbestemmelse og privatliv. En del påbud relaterer sig til dette.

Børne- og ungetilbud

Under kategorien "børne- og ungetilbud" indgår de tilbud, som er godkendt til aldersgruppen 0-18 år (med efterværn til 23. år), og repræsenterer både sikrede institutioner, åbne døgntilbud og private opholdssteder. De fleste af tilbuddene er godkendt som et privat opholdssted, mens cirka en fjerdedel er kommunale og regionale døgninstitutioner.

I 2017 førte Socialtilsyn Nord tilsyn med 61 tilbud på børnetilbudsområdet, hvoraf 11 ophørte i løbet af året og to nye blev godkendt. Der blev ikke tilbagekaldt nogen godkendelser hos børne- og ungetilbud, ligesom der heller ikke blev udstedt nogen påbud eller skærpet tilsyn.

Nedenstående to tabeller forholder sig til de gennemsnitlige bedømmelser i de syv temaer i kvalitetsmodellen, samt udvalgte indikatorer, som har haft størst udvikling i 2017 eller som er relevant at fremhæve.

Tabel 3. Gennemsnitlige indikatorbedømmelser fordelt på temaerne i kvalitetsmodellen for børnetilbudsområdet, på en skala fra 1 til 5.

År	Temaer fra kvalitetsmodellen						
	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgrupper, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Organisation og ledelse	Kompetencer	Fysiske rammer
2017	4,3	4,4	4,6	4,6	4,4	4,6	4,7
2016	4,5	4,5	4,5	4,5	4,2	4,7	4,7
Forskel	+0,1	-0,1	-0,1	+0,1	+0,2	-0,1	0

Tabel 4. Bedømmelse af hvorvidt tilbuddet har opfyldt indikator 5.a, 5.b, 6.b, 8.c og 9.b i 2016-2017, på en skala fra 1 til 5.

År	Indikator 5.b <i>Borgeren har med støtte fra tilbuddet adgang til relevante sundhedsydelse</i>	Indikator 5.a <i>Borgerne trives i tilbuddet</i>	Indikator 6.b <i>Tilbuddet kan håndtere eventuelle magtanvendelser ved at dokumentere og følge op på disse med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.</i>	Indikator 8.c <i>Tilbuddet har en kompetent og aktiv bestyrelse</i>	Indikator 9.b <i>Personalegennemstrømningen på tilbuddet er ikke på højere niveau end sammenlignelige arbejdspladser</i>
2017	4,9	4,6	4,5	4,3	4,1
2016	4,9	4,6	3,3	3,7	4,1
Forskel	0	0	+1,2	+0,6	0

Tabel 3 viser kvalitetsbedømmelser fra 2016- og 2017-tilsynene, fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen. Som det fremgår, har de gennemsnitlige kvalitetsbedømmelser på temaniveau ikke rykket markant på sig. Det er generelt nogle fine bedømmelser, hvor flere af temaerne bedømmes i den helt høje ende af skalaen.

Tabel 4 viser udvalgte indikatorer, hvor der er sket enten en markant bedømmelsesændring enten som følge af en kvalitetsudvikling eller ændret registreringspraksis. Derudover er medtaget indikatorbedømmelser som Socialtilsyn Nord på baggrund af datatræk har fundet relevant at medtage.

- **Indikator 5.a** vedrørende trivsel og **indikator 5.b** vedrørende adgang til sundhedsydelse er bedømt til i meget høj grad at være opfyldt. Det er en flot bedømmelse, især når man tænker på, at den beror på næsten 90 tilsynsrapporter fra 2017.
- Ligesom med voksenområdet, er der sket en markant stigning i bedømmelsen af **indikator 6.b**, der handler om magtanvendelser. Som på voksenområdet, skyldes stigningen også den ændring af indikatorordlyden, der skete i forbindelse med midtvejsevalueringen i 2016.
- **Indikator 8.c** vedrørende om tilbuddene har en aktiv og kompetent bestyrelse handler om de relativt få tilbud, som er stiftet som private fonde. På dette område er der sket en mærkbar kvalitetsudvikling siden 2016.
- **Indikator 9.b** handler om personalegennemstrømning og er med til at belyse, om børn og unge, som er anbragt, har en kontinuerlig kontakt til de samme medarbejdere på tilbuddene. Indikatoren er både i 2016 og 2017 bedømt til 4,1 ud af 5.

Socialtilsyn Nord har i 2017 i 21 tilfælde vurderet om godkendelsesrammen på et børn- og ungetilbud skulle ændres eller der skulle gives dispensation i en begrænset periode. I 2017 handlede størstedelen af ændringerne om:

- Dispensation i forhold til en konkret borger, eller overbelægning af antal pladser
- Udvidelse af målgruppegodkendelsen, så tilbuddet kan modtage nye borgere med støttebehov uden for den nuværende godkendelse.
- Godkendelse af nye fysiske rammer

Socialtilsyn Nord oplever på baggrund af ovenstående kilder vedrørende ansøgninger om væsentlige ændringer, at tilbuddene fokuserer på tilpasning af både godkendelsesrammen såvel som de fysiske rammer, for at tilgodese borgernes behov og efterspørgsel fra kommunerne. Behovet for ændringerne opstår ofte på baggrund af, at tilbuddene har en konkret henvendelse fra anbringende kommuner. Socialtilsyn Nord oplever generelt, at tilbuddene er bevidste om, at det kræver socialtilsynets godkendelse, førend de etablerer nye pladser eller nye fysiske rammer.

Eksempler på godkendelsesændringer på børneområdet:

Udvide fysiske rammer så det tilgodeser borgerne behov

En af de unge, der aktuelt bor på tilbuddet, er så dårlig fungerende, at han ikke kan bo sammen med andre. Det hæmmer både hans egen og de øvrige unges udvikling og trivsel. Tilbuddet ønsker at blive godkendt til en afdeling mere i et andet hus til den konkrete unge. De har aktuelt stor efterspørgsel på den pladstype, som vil blive frigivet i den eksisterende afdeling, når den konkrete unge flytter ind i den nye afdeling, og har pt. en ung, der står og venter på at kunne flytte ind. Socialtilsyn Nord har besøgt den nye afdeling og imødekommet ansøgningen.

Reducere målgruppen men opnormere pladsantal

Målgruppen er børn og unge med ADHD, omsorgssvigtede, børn og unge, der har været udsat for krænkende eller seksuelle overgreb, og har tilknytningsforstyrrelser. Fælles for de unge er, at deres udvikling, følelsesmæssigt, intellektuelt og socialt ikke svarer til deres fysiske alder. Tilbuddet ønsker at opnormere med to pladser men samtidig nedsætte aldersgruppen så de bliver mere specialiseret. Socialtilsyn Nord vurderer, at de fysiske rammer godt kan rumme de to ekstra børn, tilbuddet er velfungerende og har opmærksomhed på at tilgodese alle børnene og tilpasse medarbejdernes kompetencer hertil. Ansøgning imødekommet.

På baggrund af data om tilbuddene, ansøgninger om væsentlige ændringer, indikatorbedømmelser og tilsynskonsulenternes vurderinger, er det Socialtilsyn Nord vurdering, at kvaliteten på børne- og ungetilbud generelt er høj. Tilbuddene har fokus på forhold, som har betydning for børnenes fysiske og mentale sundhed, at børnene får den nødvendige støtte, og

har adgang til sundhedsydelse. Ligeledes oplever Socialtilsyn Nord, at tilbuddene gør en stor indsats for at sikre gode og hjemlige fysiske rammer, og at børnene får udviklet deres sociale og uddannelsesmæssige kompetencer.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentialer hos børnetilbuddene indenfor nedenstående områder:

- Tilbuddene kan med fordel arbejde videre med deres registreringspraksis og læring af magtanvendelser. Socialtilsyn Nord oplever en positiv udvikling på området, men der modtages fortsat indberetninger om magtanvendelser, som er ufuldstændigt udfyldt eller ikke er rettidigt indsendt.
- Tilbuddene kan med fordel arbejde for at sikre en så lav personalegennemstrømning som muligt, med henblik på at sikre, at de anbragte børn og unge har en kontinuerlig kontakt og tilknytning til det pædagogiske personale.

Blandet tilbud til både børn, unge og voksne

Under kategorien "blandet tilbud", indgår de tilbud, der er godkendt til både børn, unge og voksne. For de fleste gælder det, at tilbuddene foruden børn og unge er godkendt til midlertidige anbringelser af voksne. Det kan eksempelvis være krisecentre for mødre og deres børn, alkoholbehandlingstilbud for både unge og voksne, eller tilbud hvor der arbejdes med, at den unge voksne snart skal over i egen bolig.

I 2017 førte Socialtilsyn Nord tilsyn med 58 tilbud på området, hvoraf to ophørte i løbet af året, et tilbud fik tilbagekaldt sin godkendelse, og to nye blev godkendt. Derudover blev der udstedt 14 påbud, og til sammenligning med 2016, hvor der blev udstedt fire påbud, er det en markant stigning i antallet af påbud. Alle påbud udstedt på området i 2017, var i forbindelse med skærpet tilsyn og vedrører det samme tilbud, som efterfølgende er ophørt. Det er altså ikke en afspejling af den generelle kvalitet på området.

Nedenstående to tabeller forholder sig til de gennemsnitlige bedømmelser de syv temaer i kvalitetsmodellen, samt udvalgte indikatorer, som har haft størst udvikling i 2017 eller som er relevant at fremhæve.

Tabel 5. Gennemsnitlige indikatorbedømmelser fordelt på temaerne i kvalitetsmodellen på en skala fra 1 til 5, for tilbud til både voksne og børn.

År	Temaer fra kvalitetsmodellen						
	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgrupper, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Organisation og ledelse	Kompetencer	Fysiske rammer
2017	4,1	4,5	4,6	4,6	4,3	4,6	4,7
2016	4,2	4,3	4,6	4,3	4,3	4,5	4,6
Forskel	-0,1	+0,2	0	+0,3	0	+0,1	+0,1

Tabel 6. Bedømmelse af hvorvidt tilbuddet har opfyldt indikator 1.a, 1.d, 2.c og 5.b i 2016-2017, på en skala fra 1 til 5.

År	Indikator 1.a <i>Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne konkrete mål for borgernes skolegang, uddannelse eller beskæftigelse, og der følges op herpå</i>	Indikator 1.d <i>Børnenelde unge i tilbuddet har et stabilt fremmøde i deres undervisningstilbud, uddannelses tilbud eller beskæftigelse. Medfølgende børn på voksentilbud er i dag- eller undervisningstilbud</i>	Indikator 2.c <i>Borgerne har med udgangspunkt i deres ønsker og behov herfor kontakt til og samvær med deres familie og netværk i dagligdagen</i>	Indikator 5.b <i>Borgeren har med støtte fra tilbuddet adgang til relevante sundhedsydelser</i>
2017	4,2	3,8	4,9	5,0
2016	4,5	3,8	4,7	4,8
Forskel	-0,3	0	+0,2	+0,2

Tabel 5 viser kvalitetsbedømmelser fra 2016- og 2017-tilsynene, fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen. Som det fremgår, har der i 2017 ikke vist sig en synlig forskel på temaniveau. Selv om bedømmelsen ligger en smule højere end hos tilbud kun til voksne, så er tema 1 vedrørende uddannelse og beskæftigelse, også her dét tema, som skiller sig ud med en lavere bedømmelse end de øvrige.

Tabel 6 viser udvalgte indikatorer, hvor der er sket enten en markant bedømmelsesændring enten som følge af en kvalitetsudvikling eller ændret registreringspraksis. Derudover er medtaget indikatorbedømmelser som Socialtilsyn Nord på baggrund af datatræk har fundet relevant at medtage.

- **Indikator 1.a og 1.d** handler om, at tilbuddene i samarbejde med borgeren får opstillet konkrete mål i forhold til uddannelse og beskæftigelse, som sikrer, at tilbuddet støtter

borgerne bedst muligt og at der dermed kan opnås stabilt fremmøde. I indikator 1.a er bedømmelsen faldet en smule siden 2016, mens den i indikator 1.d ligger på samme niveau. Bedømmelserne i 2017 beror på ca. 100 tilsynsrapporter for hver af indikatorerne, så der vil være nogle tilbud, som har forbedret indsatsen på lige præcis dette område, og andre som fortsat bør arbejde med at styrke indsatsen.

- **Indikator 2.c** der handler om kontakt til familie og netværk i dagligdagen og bedømmes til 4,9 ud af 5, baseret på næsten 100 tilsynsrapporter. Det er en stigning siden 2016 og er en meget flot bedømmelse.
- **Indikator 5.b** handler om borgernes adgang til sundhedsydelser og er bedømt til 5 ud af 5, hvilket er en stigning siden 2016 og en flot bedømmelse, der ikke kan blive bedre.

Socialtilsyn Nord har i 2017 i 24 tilfælde vurderet om godkendelsesrammen på et blandet tilbud skulle ændres eller der skulle gives dispensation i en begrænset periode. Tilbuddene er godkendt til en bestemt målgruppe, indsats, fysiske rammer mv. Godkendelsen er givet ud fra, hvilke ønsker tilbuddet i sin tid havde men også socialtilsynets vurdering af deres samlede kompetencer. Det er ikke usædvanligt, at tilbud efter noget tid eller hvis deres behov ændrer sig, ansøger om at få ændret deres godkendelse. Ansøgningerne kan fortælle os noget om hvilke udviklingstendenser, der er på området, og tilbuddenes evne til at tilpasse sig borgernes behov. I 2017 handlede ændringerne om:

- Godkendelse af nye fysiske rammer
- Sammenlægning af tilbud
- Udvidelse af antal pladser eller målgruppen

Socialtilsyn Nord oplever på baggrund af ovenstående kilder vedrørende ansøgninger om væsentlige ændringer, at tilbuds- og organisationssammensætninger er generiske. Nogle kommunale tilbud ønsker eksempelvis at sammenlægge sig for at opnå en bedre personale -og ledelsesfordeling, andre får nye lokaler eller opgraderer eksisterende.

Eksempler på godkendelsesændringer hos tilbud til både voksne og børn:

Ændret fysiske rammer samtidig med udvidelse af målgruppen

Socialtilsynet havde været i dialog med et tilbud, som havde borgere indskrevet uden for deres godkendte målgruppe. I forbindelse med varsling af påbud valgte tilbuddet at ansøge om en væsentlig ændring, hvor de ønskede godkendelse til flere målgrupper, mod at de fik etableret aldersopdelte afdelinger. Socialtilsyn Nord vurderede, at de derved kunne imødekomme borgernes forskellige behov, og ansøgningen blev godkendt.

Delvis afslag vedr. fleksible pladser

Tilbuddet havde ansøgt om udvidelse af målgruppen til også at omfatte dagtilbud, samt en ny fleksibel plads, der kan veksle mellem § 66, stk. 1, nr. 5. til børn og § 107 (midlertidigt ophold til voksne). Socialtilsynet vurderede, at tilbuddet godt kunne godkendes til at omfatte dagtilbud, men gav afslag på, at de fik en fleksibel plads. Afslaget blev begrundet med, at tilbuddets fysiske rammer ikke kunne tilgodese borgerens behov samt tilstrækkelig forhindre eventuel vold og overgreb. Ansøgningen blev imødekommet med delvist afslag.

På baggrund af data om tilbuddene, ansøgninger om væsentlige ændringer, indikatorbedømmelser og tilsynskonsulenternes vurderinger, er det Socialtilsyn Nord vurdering, at kvaliteten på tilbud til både børn, unge og voksne er høj. Der er ikke nogen indikation af, at tilbud som leverer indsats på tværs af aldersskellet 18 år, yder en dårligere eller bedre indsats end øvrige tilbud. Godkendelsesrammen er altid en konkret vurdering som socialtilsynet sammen med tilbuddet fastlægger, og som tager afsæt i borgernes behov, tilbuddets kompetencer, og organisationens samlede kvalitet. Det er vigtigt at have tilbud som kan rumme både børn og deres forældre, samt børn der krydser 18. årsskellet, men hvor de kan forblive på tilbuddet lidt endnu og dermed gøre overgangen til voksenlivet lettere.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale hos de blandede tilbud i forhold til nedenstående område:

- Tilbuddene kan med fordel udvikle deres praksis, når det drejer sig om at understøtte børnene og de voksnes fremmøde til undervisning, uddannelse og beskæftigelsestilbud. Socialtilsyn Nord kan konstatere, at der i denne tilbudstype er et mere ustabil fremmøde end ved rene børnetilbud. Ud fra den observation, kan tilbuddene med fordel se på, om det særligt er den voksne målgruppe i de blandede tilbud, som der skal fokuseres mere på.

Plejefamilier

Der er flere måder at være plejefamilie på, og det afhænger af, hvad man er blevet godkendt til. Socialtilsynets godkender og fører tilsyn med **kommunale plejefamilier og generelt godkendte plejefamilier**. Sidstnævnte udgør langt størstedelen. Generelt godkendte plejefamilier bliver godkendt til at løse en opgave ud fra en konkret vurdering af deres kompetencer. Herfra kan alle kommuner i landet i teorien ansatte dem til at løse en plejeopgave. Kommunale plejefamilier er plejefamilier, der i kraft af deres kompetencer og kvalifikationer er godkendt til at have særligt behandlingskrævende børn i pleje. De har typisk nogle særlige forudsætninger i form af lang erfaring med familieplejerhvervet eller en særlig uddannelse, og hvor den ene plejeforælder typisk er fuldtidsansat til opgaven. Til sidst er der konkret godkendte plejefamilier, som kommuner selv godkender til et konkret plejebarn, men som ikke må påtage sig andre plejeopgaver.

Når Socialtilsyn Nord godkender en plejefamilie, vurderes i hvor høj grad de kan leve op til indikatorerne i kvalitetsmodellen. Kvalitetsmodellen stiller til dels andre krav til plejefamilier end til anbringelsesinstitutioner og opholdssteder. Samtidig med at socialtilsynet vurderer, hvorvidt plejefamilien kan leve op til kvalitetsmodellens krav, afgøres hvor mange børn plejefamilierne kan godkendes til at få i pleje, belastningsgraden af de børn de må modtage og målgruppen. Det sker i dialog med plejefamilien, hvor også deres egne ønsker skal tages i betragtning.

I løbet af 2017 førte Socialtilsyn Nord tilsyn med 1.181 plejefamilier, hvoraf 133 ophørte i løbet af året, otte plejefamilier fik tilbagekaldt deres godkendelse og 102 nye plejefamilier blev godkendt, alle uden vilkår. 16% af de i alt 141 plejefamilier som stoppede, skyldes at de ikke havde haft plejeopgaver i 3 år, hvorefter deres godkendelse automatisk bortfalder. 79% af de ophørte godkendelser skete på baggrund af plejefamiliernes eget ønske om at stoppe, og de resterende 5% ophørte på baggrund af en afgørelse truffet af Socialtilsyn Nord. Der blev ikke udstedt påbud eller skærpet tilsyn på plejefamilieområdet i 2017.

Nedenstående to tabeller forholder sig til de gennemsnitlige bedømmelser de syv temaer i kvalitetsmodellen, samt udvalgte indikatorer, som har haft størst udvikling i 2017 eller som er relevant at fremhæve.

Tabel 7. Gennemsnitlige indikatorbedømmelser fordelt på temaerne i kvalitetsmodellen for plejefamilier, på en skala fra 1 til 5.

År	Temaer fra kvalitetsmodellen						
	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgrupper, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Familiestruktur og familiedynamik	Kompetencer	Fysiske rammer
2017	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2	4,3	4,4
2016	4,1	4,1	4,0	4,2	4,3	4,3	4,3
Forskel	0	+0,1	0	0	-0,1	0	+0,1

Tabel 8. Bedømmelse af hvorvidt tilbuddet har opfyldt indikator 5.b, 6.b, 8.c og 9.b i 2016-2017, på en skala fra 1 til 5.

År	Indikator 4.a <i>Plejefamilien kender de mål, der er opstillet for anbringelsen eller aflastningsopholdet i barnets handleplan</i>	Indikator 5.b <i>Barnet har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og på hverdagen i plejefamilien i overensstemmelse med alder og modenhed</i>	Indikator 6.a <i>Barnet trives i plejefamilien</i>	Indikator 8.b <i>Plejefamilien er kompetente til at drage omsorg for barnets særlige behov, udvikling og opdragelse</i>	Indikator 8.d <i>Plejefamilien har fokus på kontinuerligt at udvikle nødvendige kompetencer i forhold til plejeopgaven</i>
2017	4,1	4,3	4,2	4,2	4,6
2016	4,0	4,3	4,2	4,2	4,6
Forskel	+0,1	0	0	0	0

Tabel 7 viser kvalitetsbedømmelser fra 2016- og 2017-tilsynene, fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen. Som det fremgår, har de gennemsnitlige kvalitetsbedømmelser på temaniveau ikke rykket markant på sig. På en skala fra 1 til 5, ligger temavurderingerne mellem 4,1 og 4,3, hvilket er lavere end hos børneinstitutionerne- og opholdsstederne. Der er ikke sket nogen markant ændring mellem 2016 og 2017 på indikatorniveau.

Tabel 8 viser udvalgte indikatorer, hvor der er sket enten en markant bedømmelsesændring enten som følge af en kvalitetsudvikling eller ændret registreringspraksis. Derudover er medtaget indikatorbedømmelser som Socialtilsyn Nord på baggrund af datatræk har fundet relevant at medtage.

- **Indikator 4.a** handler om, at plejefamilien kender deres plejeopgave. Når et barn anbringes i en plejefamilie, skal kommunen udarbejde nogle konkrete handleplansmål for barnet. Handleplansmål vedrører formålet med anbringelsen og skal sikre, at der arbejdes med barnets individuelle og konkrete vanskeligheder. Indikatoren er bedømt til 4,1 ud af 5. I de tilfælde hvor der scores lavt på denne indikator, kan det eksempelvis skyldes, at plejefamilien ikke kender de konkrete handleplansmål, der er udarbejdet eller at den anbringende kommune ikke har fået udarbejdet en konkret handleplan for barnet og der derfor ikke er nogen handleplansmål at kende. Socialtilsyn Nord har tidligere gjort opmærksom på problemstillingen, og oplever generelt at både plejefamilierne og anbringende kommuner har fokus på udarbejdelsen af handleplaner.
- **Indikator 5.b og 6.a** vedrører barnets trivsel og mulighed for at have medbestemmelse. Indikator 5.b er bedømt til 4,3, og indikator 6.a til 4,2 ud af 5. Udover manglende medbestemmelse, kan manglende trivsel skyldes, hvis plejebarnet er nyligt anbragt i plejefamilien.
- **Indikator 8.b og 8.d** handler om plejefamiliens kompetencer. Når indikator 8.d bedømmes højere end indikator 8.b, skyldes det, at plejefamilierne ønsker og har fokus på at udvikle deres kompetencer, men det er ikke altid muligt for dem. Socialtilsyn Nord oplever, at nogle plejefamilier fortæller, at de har behov for mere uddannelse i forhold til en konkret plejeopgave, men at det de efterspørger, ikke udbydes af den anbringende kommune. Tilsynskonsulenterne fortæller endvidere, at der er forskel på plejefamiliens tilfredshed med anbringende kommune, hvor nogle oplever at få tilbudt kurser med gode undervisere og relevant undervisningsniveau. Andre plejefamilier fortæller, at de har deltaget i kurser sammen med plejefamilier med mange forskellige kompetence-niveauer, og indholdet af kurset ikke var relevant for den konkrete familie.

Nedenstående afsnit omhandler den organisatoriske og faglige udvikling på området i 2017, som Socialtilsynet belyser med en analyse af antallet af, og baggrunde for, ændringer af eksisterende godkendelser. Socialtilsyn Nord har i 2017 i 180 tilfælde vurderet om en plejefamilies godkendelsesramme skulle ændres. Det svarer til næsten 15% af plejefamilierne. I mange tilfælde har det været på baggrund af plejefamiliens eget ønske, hvor de har ansøgt om at få ændret deres godkendelse. I de tilfælde hvor plejefamilien selv har ansøgt om at få ændret deres godkendelse, har det primært drejet sig om udvidelse af deres eksisterende godkendelsesramme, og langt de fleste af ansøgningerne blev imødekommet. Socialtilsyn Nord har også nedsat enkelte godkendelser, både på egen foranledning og efter plejefamiliens eget ønske. Det har blandt andet drejet sig om, at plejefamiliens overskud ændrede sig eksempelvis som følge af sygdom, eller at de ikke havde de nødvendige kompetencer. I 2017 handlede langt størstedelen af ansøgningerne om:

- udvidelse af belastningsgraden så de må modtage plejebørn med højere belastningsgrad
- udvidelse af antallet af pladser (plejebørn de må have i pleje)
- udvidelse af aldersgruppen hos de børn de må modtage,

Socialtilsyn Nord vurderer på baggrund af ansøgningerne om væsentlige ændringer og dispensationer, at det oftest handler om plejefamilier, som gerne vil påtage sig større eller mere krævende plejeopgaver. Når en plejefamilie ønsker at udvide sin godkendelsesramme, kan det handle om, at de nu har reel erfaring og ved mere om, hvad opgaven indebærer. Det kan også være, at det barn, som de har fået i pleje, viser sig at have et større plejebehov end først antaget, og plejefamilien derfor gerne vil udvide deres godkendelse, og beholde barnet i pleje. Der er også tilfælde, hvor plejefamilien ønsker at tilpasse deres godkendelse på baggrund af en konkrete henvendelse, som de har fået fra en anbringende kommune.

Eksempler på godkendelsesændringer hos plejefamilier

Ændring af godkendelsen vedrørende belastningsgrad og målgruppe

Plejefamilien er godkendt til et barn i døgnpleje i alderen 6-14 år og to børn i aflastning i alderen 5-18 år, alle med middel belastningsgrad. Plejefamilien har søgt om udvidelse af deres godkendelsesramme til i stedet at omfatte to børn med middel belastning, og begge i døgnpleje. Ansøgningen blev imødekommet.

Nedsættelse af godkendelsesramme efter plejefamiliens ønske

Plejefamilien er godkendt til fire døgnpladser, og har pt. to børn i pleje. De ønsker at få nedsat deres godkendelse, da deres nuværende plejeopgave bliver den sidste. Plejefar er gået på efterløn og plejemor forventer at gå på efterløn. Ansøgningen imødekommes, hvor deres godkendelse sættes ned til to døgnpladser, så det matcher deres nuværende opgave.

Nedsættelse af godkendelsesrammen grundet kompetencer.

Plejefamilien er godkendt til to døgnpladser til høj belastning og en døgnplads til højeste belastning. Det vurderes, at der ikke er de nødvendige kompetencer til stede for tre plejebørn med så høj belastningsgrad. Det skyldes blandt andet, at kommunen for det ene plejebarn har vurderet, at barnet ikke har udviklet sig på de parametre, der er ønsket og beskrevet i handleplanen. Socialtilsynet afgjorde, at plejefamiliens godkendelse blev ændret til i stedet at omfatte et barn med høj belastning og to børn med middel belastning.

Otte plejefamilier fik tilbagekaldt deres godkendelse i 2017. Det er proportionelt meget lavt sammenlignet med den samlede portefølje, som omhandler 1.040 plejefamilier. Det skyldes primært ændringer i samlivsforhold – eksempelvis en skilsmisse, som gør, at de ikke kan opretholde godkendelsen, idet det påvirker både de økonomiske, fysiske og kompetencegivende rammer, som de oprindeligt er blevet godkendt til. Hvis familien har børn i pleje, vil den ene plejeforælder eller begge ofte ansøge om at blive godkendt som plejefamilie. Socialtilsynet kan

også vælge at tilbagekalde en godkendelse, hvis socialtilsynet bliver bekendt med så bekymrende oplysninger, hvor det vurderes, at plejebarnets sikkerhed eller trivsel er i fare.

Antallet af nyansøgere, som trækker sig er forholdsvis lavt, hvilket tyder på, at plejefamilierne har gjort sig nogle gode overvejelser om, hvad plejeopgaven indeholder, inden de ansøger. Samtidig med, at der bliver godkendt nye plejefamilier, er der en naturlig afgang, som skyldes plejeforældrenes alder eller at deres plejebørn flytter hjemmefra. Antallet af plejefamilier, som ophører, er højere end nye plejefamilier, som bliver godkendt. Det er dog ikke muligt at drage den konklusion, at der så er færre pladser til plejebørn. Samtidig med, at Socialtilsyn Nord godkender nye plejefamilier, godkendes også ansøgninger om ændringer af eksisterende plejefamiliers godkendelser. Både i udvidelse af antal pladser, men også intensivering af hvor behandlingskrævende plejebørnene må være.

På baggrund af data om plejefamilierne, ansøgninger om væsentlige ændringer, indikatorbedømmelser og tilsynskonsulenternes vurderinger er det Socialtilsyn Nord vurdering, at kvaliteten hos plejefamilier generelt er god. I forhold til de syv temaer fra kvalitetsmodellen, fremgår det, at plejefamilierne understøtter plejebørnenes udvikling, sikrer en god trivsel, og yder dagligt omsorg og hjælp. Tilsynskonsulenterne fortæller, at de i stigende grad i 2017 har oplevet, at plejefamilierne kender de relevante udviklingsmål fra barnets handleplan, og at flere plejefamilier sikrer barnets privatliv ved at give dem et selvstændigt værelse.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale hos plejefamilierne i forhold til nedenstående områder:

- Plejefamilierne kan med fordel have et fortsat fokus på altid at have kendskab til og kunne redegøre for handleplansmålene i barnets handleplan
- Plejefamilierne kan med fordel evaluere på, om de kontinuerligt opsøger ny viden vedrørende plejebørn og indsatser. Anbringende kommune tilbyder kurser til plejefamilierne, - også kurser som ikke nødvendigvis er relevante for dét barn, som plejefamilien har i pleje pt., men kurser der kan blive det i forhold til eventuelt fremtidige plejeopgaver.

Alkoholbehand- lingstilbud

For første gang kan vi danne os et samlet billede af kvaliteten og de organisatoriske forhold på behandlingssteder, der tilbyder alkoholbehandling.

Socialtilsynets opgave

Tilbud som yder alkoholmisbrug jf. § 141 i sundhedsloven (ambulante, dag- eller døgnbehandling) skal godkendes af socialtilsynet og er omfattet af socialtilsynets tilsynsmyndighed. I lighed med krisecentre kan borgere frivilligt og anonymt henvende sig til et alkoholbehandlingstilbud. Alkoholbehandlingstilbud drives af kommunen eller et privat tilbud, som har en driftsaftale med mindst én kommune. Behandlingstilbuddene blev omfattet af lov om socialtilsyn i 2016, og socialtilsynene fik to år til at gennemføre en "regodkendelses"-proces, og afgøre, om tilbuddene opfylder kriterierne i socialtilsynets lovbestemte kvalitetsmodel, og derved kan opretholde deres eksisterende godkendelse. Socialtilsyn Nord vurderede i perioden i alt 17 alkoholbehandlingstilbud⁸.

Resultat af regodkendelsen af alle alkoholbehandlingstilbud

Nedenstående tabeller viser først og fremmest hvor mange alkoholbehandlingstilbud Socialtilsyn Nord skulle regodkende, samt resultatet af regodkendelsesprocessen to år senere. Der er skelnet imellem alkoholbehandling på et integreret misbrugsbehandlingstilbud, som ligeledes tilbyder stofmisbrugsbehandling efter § 101 i serviceloven, og derfor allerede var en del af socialtilsynet, - og så tilbud der ikke tidligere var omfattet af socialtilsyn, idet de udelukkende tilbyder alkoholbehandling. Ligeledes er der skelnet mellem private behandlingstilbud, som har en driftsaftale

---

⁸ 16 eksisterende tilbud og 1 ansøgning om nygodkendelse.

De adspurgte borgere beskriver, at de trives med behandlingstilbuddet, f.eks.

"...oplevelsen af, at nu tror jeg på, at jeg kan komme videre med mit liv"

•••
Uddrag fra
tilsynsrapport

med en kommune, og offentlige tilbud (kommunale og regionale). Foruden de eksisterende tilbud, modtog socialtilsynet også en ansøgning om nygodkendelse.

Tabel 9. Tilbud som tilbyder alkoholbehandling den 1.1.2016 og den 31.12.2017

Tilbudstyper	Antal den 1.1.2016			Antal den 31.12.2017		
	Off.	Private	I alt	Off.	Private	I alt
Tilbud som udelukkende tilbyder alkoholbehandling	1	4	5	1	0	1
Afdeling på et integreret misbrugsbehandlingstilbud	9	2	11	9	1	10
Nye tilbud som blev godkendt til at levere alkoholbehandling					1	1
I alt	10	6	16	10	2	12

Tabel 10. Resultat af regodkendelsesprocessen pr. 31.12.2017

Resultat	2017
Godkendt ⁹	11
Nyt tilbud	1
Blev ikke godkendt	3
Ophørte af egen drift	2

Som det fremgår i tabellen, var der 16 tilbud med en eksisterende godkendelse til at tilbyde alkoholbehandling efter § 141 i sundhedsloven og som skulle regodkendes af Socialtilsyn Nord i perioden 2016-2017. To af tilbuddene ønskede selv at ophøre; det ene fordi det udelukkende solgte alkoholbehandling til private¹⁰, og det andet fordi tilbuddet ønskede at ansøge om nygodkendelse med et ændret juridiske grundlag. Af de tre tilbud, som ikke blev regodkendt, skyldes det en uholdbar juridiske konstruktion hos to af dem, og kvalitetsmangler indenfor blandt andet ledelse og behandlingsmetoder hos det tredje.

⁹ 1 tilbud ansøgte den 22. december 2017 om regodkendelse for den af deres afdelinger som tilbød alkoholbehandling. Socialtilsyn Nord kunne derfor ikke nå at behandle ansøgningen i 2017 under gældende lovhjemmel, men behandlede den i stedet i 2018 som en væsentlig ændring.

¹⁰ Alkoholbehandlingstilbud skal kun godkendes af socialtilsynet såfremt det ønsker at indgå i den kommunale forsyning, hvor alle borgere anonymt kan henvende sig til tilbuddet, og kommunen betaler for behandlingen.

Oversigt over hvordan tilbuddene har organiseret sig

Tabel 11 viser hvor mange adresser og afdelinger behandlingstilbuddene fordeler sig på, og giver derved en fornemmelse af hvor store tilbuddene er. Det er ikke nødvendigvis alle afdelinger på tilbuddet, som tilbyder alkoholbehandling – de kan eksempelvis også tilbyde stofmisbrugsbehandling. Tabel 12 viser, hvor mange pladser tilbuddene i gennemsnit er godkendt til, enten efter servicelovens § 101, der omhandler stofmisbrug eller sundhedslovens § 141, der omhandler alkoholbehandling. Vi har valgt at inkludere begge pladstyper i optællingen, da de ofte er fleksible pladser. Diagram 1 viser, at alkoholbehandling tilbydes på enkelte mindre tilbud med få pladser, men at de fleste alkoholbehandlingstilbud er store med mere end 100 pladser. Det største af tilbuddene er godkendt til 200 ambulante alkoholbehandlingspladser.

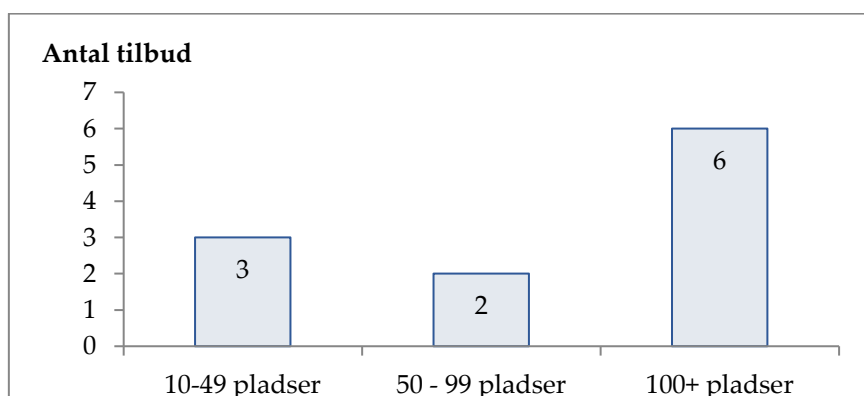
Tabel 11. Gennemsnit antal adresser og afdelinger på alkoholbehandlingstilbud pr. 31.12.2017

Gennemsnit antal afdelinger	2
Gennemsnit antal adresser	2

Tabel 12. Pladsantal i alkoholbehandlingstilbud pr. 31.12.2017

Gennemsnit antal dagpladser	7
Gennemsnit antal døgnpladser	7
Gennemsnit antal ambulante pladser	82

Diagram 1. Fordeling af tilbud ift. antallet af godkendte ambulante og døgnpladser pr. 31.12.2017

Kvaliteten på alkoholbehandlingstilbud

Socialtilsyn Nord har i perioden 2016 – 2017 undersøgt og vurderet kvaliteten på 17 behandlingstilbud i, som tilbyder alkoholbehandling¹¹. Vurderingen er foretaget med udgangspunkt i otte temaer, som beskrevet i lov om socialtilsyn. I nedenstående gennemgang af alle otte temaer, har vi benyttet os af tilsynsrapporterne, gruppeinterview med tilsynskonsulenterne, samt hvis de i forbindelse med tilsynet, har tilknyttet anbefalinger for tilbuddets videre udvikling.

Tilsynskonsulenterne skal vurdere kvaliteten på tilbuddet ud fra 23 kvalitetsindikatorer, eksempelvis om "*Borgerne trives i tilbuddet.*" Vurderingen gives i form af en *prostatekst*, hvor tilsynskonsulenten vurderer i hvor høj grad indikatoren er opfyldt, og hvad der lægges vægt på, eksempelvis borgerinterviews. Prosavurdering ledsages af en tal-bedømmelse på en skala fra 1 til 5 ud. 1 gives, når tilbuddet i meget lav grad opfylder indikatoren, og 5 når tilbuddet i meget høj grad opfylder indikatoren¹². Talbedømmelsen fungerer først og fremmest som et dialogredskab mellem socialtilsynet og tilbuddet, og kan derfor ikke selvstændigt benyttes til at bedømme tilbuddets kvalitet.

Uddannelse og beskæftigelse	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet skal vurdere, om tilbuddet under hensyn til borgernes behov og forudsætninger for udvikling, sammen med borgerne opstiller konkrete mål for at understøtter borgernes parathed og muligheder for at deltage i uddannelse eller beskæftigelse.	3,3 ud af 5 (i middel grad opfyldt)

Det overordnede mål for alkoholbehandlingstilbud er at hjælpe de tilknyttede borgere til at leve et liv uden misbrug, hvor tilknytningen til uddannelse eller arbejdsmarkedet er en væsentlig faktor for at opnå det mål. Mange som modtager alkoholbehandling er i forvejen i ordinær beskæftigelse eller uddannelsesforløb. For grupper som ikke er, har alkoholbehandlingstilbuddene for denne målgruppe ofte samarbejde med jobcentrene, skoler, uddannelsessteder, familieafdeling mv.

Den gennemsnitlige bedømmelse er på 3,3 ud af 5, hvilket er relativt lavt. Årsag til den lave bedømmelse er blandt andet, at enkelte tilbud udmærket italesætter uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder i behandlingen og interviews med socialtilsynet, men at de ikke udarbejder konkrete delmål sammen med borgeren eller dokumenterer disse. Den lave bedømmelse skyldes

---

¹¹ Gennemsnitsbedømmelserne er foretaget med udgangspunkt i 15 tilbud, idet ét tilbud ophørte inden Socialtilsyn Nord gennemførte en samlet kvalitetsvurdering, og ét tilbud blev nygodkendt hvor man ikke giver en tal-bedømmelse.

¹² Bedømmelsesskalaen samt alle indikatorer i kvalitetsmodellen forefindes i bilag til bekendtgørelsen om lov om socialtilsyn (BEK nr. 1251 af 13/11/2017)

også, at nogle tilbud har med svært misbrugere at gøre, som har få kompetencer der aktuelt er forenelige med uddannelses- og beskæftigelse. Der kan også være borgere, som indgår i så kortvarige behandlingsforløb, at der ikke nås at udarbejdes delmål. Det er heller ikke alle tilbud, som har systematisk registrering på, hvor mange borgere der er i beskæftigelse/uddannelse, eller hvor borgere ønsker at oplyse det til tilbuddet, hvilket også er grunden til den gennemsnitlige bedømmelse på 3,3 ud af 5.

Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at tilbuddenes indsats for at understøtte tilknytningen til arbejdsmarkedet generelt tager udgangspunkt i borgerens individuelle livssituation og omfanget af deres misbrug. Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at tilbuddene generelt arbejder aktivt og målrettet for at inkludere borgerne i samfundslivet, og at der som en del af misbrugsbehandlingen til dels er fokus på uddannelse og beskæftigelse.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til temaet "Uddannelse og beskæftigelse" på følgende område:

- Alkoholbehandlingstilbud kan med fordel have fokus på, at der udarbejdes konkrete mål i samarbejde med borgerne i forhold til uddannelse og beskæftigelse, således at de fremgår og er dokumenteret i borgerens behandlingsplan. Selv i kortvarige behandlingsforløb eller med borgere med svært misbrug, er det vigtigt, at tilbuddet forsat arbejder for at udarbejde relevante delmål i forhold til uddannelse og beskæftigelse.

Selvstændighed og relationer	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet skal undersøge, om tilbuddene aktivt bidrager til at styrke borgernes deltagelse i sociale aktiviteter, deres relationer til familien og øvrige netværk, og at borgerne opnår de kompetencer det kræver, for så vidt muligt at kunne klare sig selv.	3,8 ud af 5 (i middel grad opfyldt)

Den gennemsnitlige bedømmelse på 3,8 ud af 5 er et udtryk for, at ikke alle tilbud får skrevet konkrete og individuelle mål ind i behandlingsplanen, der vedrører udvikling af borgerens sociale kompetencer. Det kan ikke tages som udtryk for, at tilbuddene ikke arbejder med at udvikle borgerens selvstændighed og relationer, da tilbuddene igennem rådgivning og behandling indirekte også gør en relevant indsats for at styrke borgernes sociale kompetencer. Tilbuddene bidrager aktivt til at styrke borgernes relationer til netværk og etablering af nye netværk udenfor et misbrugsmiljø, men det tager ikke nødvendigvis udgangspunkt i konkrete, individuelle mål opstillet sammen med borgeren.

Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at tilbuddene generelt gør en god og relevante indsats for at styrke borgernes sociale kompetencer og relationer til deres familie og netværk. Tilbuddene arbejder for, at borgerne opnår større indsigt i egne misbrugsproblematikker og personlig udvikling i forhold til at kunne leve et liv uden misbrug, blandt andet igennem individuel samtaleterapi og gruppeterapi. Temaet handler om at opbygge borgens sociale kompetencer, og her er det vigtigt med en systematisk dokumentation af effekt og opfølgning på baggrund målrettede indsatser. Formålet er at kunne følge effekten af behandlingen, identificere hvad der virker og forebygge tilbagefald.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til temaet "Selvstændighed og relationer" på følgende område:

- Alkoholbehandlingstilbud kan med fordel styrke deres skriftlige resultatdokumentation, herunder udarbejde konkret og individuelle mål i forhold til styrkelse af borgernes sociale relationer.

Målgruppe, metoder og resultater	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet skal vurdere, om tilbuddet kan redegøre for deres faglige behandlingstilgang i forhold til målgruppen, og hvorvidt de samarbejder med relevante eksterne aktører. Ydermere skal socialtilsynet vurdere, om tilbuddets dokumenterer resultaterne af behandlingen, i forhold til de konkrete mål der er sat for den enkelte borgers udvikling.	4,6 ud af 5 (i høj grad opfyldt)

Sundhed og trivsel	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet skal vurdere, om tilbuddet sikrer at borgerne trives på tilbuddet, har indflydelse på beslutninger om dem selv og hverdagen, og at de bliver hørt, respekteret og anerkendt. Ligeledes skal tilbuddet støtte borgerne i at få adgang til relevante sundhedsydelser, og at tilbuddet har den relevante viden om sundhed, bl.a. i udarbejdelse af deres overgrebsforebyggelsesplaner.	4,7 ud af 5 (i høj grad opfyldt)

Flere af kvalitetsindikatorerne inden for temaet "Målgruppe, metoder og resultater" blev i forbindelse med evaluering af lov om socialtilsyn i 2016 overflyttet til det nye tema "Sundhed og trivsel". Socialtilsyn Nord behandler i årsrapportens kvalitetsvurdering derfor de to temaer sammen¹³.

¹³ I nærværende årsrapport udregnes gennemsnitsbedømmelsen med afsæt i det tema indikatorerne er tilknyttet pr. 31.12.2017.

Socialtilsyn Nord vurderer, at tilbuddene generelt har en høj kvalitet i forhold til de to temaer, ud fra bedømmelserne på 4,6/4,7. Der arbejdes med forskellige relevante behandlingsmetoder og terapi, og der er generelt et tæt samarbejde med henvisende sagsbehandlere. Flere alkoholbehandlingstilbud er eksempelvis påbegyndt et mere målrettet arbejde med at indføre familieorienteret behandling. Tilbud med borgere i forskellige aldre – både unge og voksne, og borgere med mindre og større misbrug, forstår at tilpasse behandlingsforløbene individuelt. Der er generelt stor opmærksomhed på sund kost, motion og social færdighedstræning. Socialtilsyn Nord vurderer endvidere, at tilbuddene generelt har fokus på at understøtte borgernes sundhed og trivsel. Borgerne fortæller, at de trives i tilbuddene, er trygge ved medarbejderne, og at de har indflydelse på, hvordan hverdagen i tilbuddet tilrettelægges. Det gælder ligeledes i udarbejdelsen af deres individuelle mål, hvor borgerne fortæller socialtilsynet, at de inddrages. Socialtilsynet observerer, at der generelt er lavt konfliktniveau på behandlingstilbuddene, og at tilbud der behandler målgrupper med forskellige misbrugsniveau og alder, er gode til at tilbyde adskilt behandling og nedtrappe konflikter. Socialtilsyn Nord har indenfor de to temaer også peget på, hvor der kan udvikles på kvaliteten. Det afspejles blandt andet i tilsynsrapporterne, hvor halvdelen af alkoholbehandlingstilbuddene har fået tilknyttet et eller flere udviklingspunkter indenfor de to temaer.

Eksempler på udviklingspunkter:

Dokumentation af valg af metode

- Tilbuddet kan med fordel indarbejde valg af metode og tilgange i de individuelle behandlingsplaner.

Resultatdokumentation

- Tilbuddet kan med fordel dokumentere resultater samt opfølgning på indsatsen løbende i behandlingsforløbet.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til temaerne "Målgruppe, metoder og resultater" og "Sundhed og trivsel" på følgende områder:

- Tilbuddene kan med fordel have mere fokus på at tydeliggøre deres beredskabsplaner, så de udover at forholde sig til overgreb borgerne imellem, også forholder sig til forebyggelse af overgreb fra medarbejdere til borgere.
- Tilbuddene kan med fordel udvikle deres dokumentationspraksis. Socialtilsynet vurderer, at der til dels stadig foregår en "tilvænningsproces" på alkohol- og stofmisbrugsbehandlingssteder. Hvor tidligere praksis har været at bruge journalnotater, dagsdato, samtalereferater mv. til nu, hvor fokus er rettet på at dokumentere

behandlingen, herunder behandlingsmetoder og resultatdokumentation, i individuelle behandlingsplaner.

- Tilbuddene kan med fordel indskrive i behandlingsplanerne, deres overvejelser i forhold til metodevalg, samt justeringer i behandlingsindsatsen. I forhold til udarbejdelse af behandlingsplaner, observerer socialtilsynet, at på trods af at tilbuddene er gode til at inddrage borgeren ift. deres individuelle mål, så er det vigtigt, at inddragelsen også sker, når behandlingsplanen skal udarbejdes.

Organisation og ledelse	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet skal undersøge, om tilbuddets ledelse har de relevante kompetencer, om der benyttes faglig sparring (eks. supervision), og såfremt tilbuddet har en bestyrelsen, om denne er aktiv og har de nødvendige kompetencer. Endvidere, skal socialtilsynet undersøge, om borgerne har tilstrækkelig kontakt med relevant personale, og om personalegennemstrømningen og sygefraværet er større end lignende arbejdspladser.	3,8 ud af 5 (i middel grad opfyldt)

Alkoholbehandlingstilbuddene har en gennemsnitlig bedømmelse på 3,8. Det skyldes blandt andet at Socialtilsyn Nord har peget på udviklingspotentiale i forhold til bestyrelsens kompetencer og aktiv deltagelse på de private behandlingstilbud. Ligeledes har enkelte af alkoholbehandlingstilbuddene ikke haft den nødvendige kvalitet inden for ledelseskompetencer og en høj personalegennemstrømning.

Socialtilsyn Nord har været i dialog med tilbud, hvor der var udfordringer med eksempelvis godkendelsesgrundlaget, vedtægterne, eller et fravær af ledelsesmæssig kvalitetssikring af medarbejdernes resultatdokumentation. Socialtilsynet oplever i forlængelse af disse dialoger, at der justeres på de nævnte forhold.

Socialtilsyn Nord vurderer, at tilbuddene generelt har en kompetent, engageret og ansvarsfuld ledelse. Borgerne fortæller, at de er glade for medarbejderne og socialtilsynet observerer, at medarbejderne generelt har de relevante kompetencer til at varetage opgaven, og hverken personalegennemstrømningen eller sygefraværet generelt er højt.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til temaet "Organisation og ledelse" på følgende områder:

- Henset til tilbuddet tyngde i forhold til målgruppen kan tilbuddene med fordel sikre tiltag, som nedbringer personalegennemstrømningen. Herudover også sikre sig, at medarbejderne modtager fast supervision.

- Tilbuddene kan med fordel sikre sig, at der sker en ledelsesmæssig kvalitetssikring af medarbejdernes resultatdokumentation.

Kompetencer	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet skal undersøge om medarbejderne samlet set har relevant uddannelse, opdateret viden og erfaring med målgruppen og tilbuddets metoder. Deres kompetencer indenfor ovenstående skal afspejle sig i samspillet med borgerne	4,8 ud af 5 (I høj grad opfyldt)

Socialtilsyn Nord vurderer på baggrund af den høje bedømmelse på 4,8, at medarbejdere på alkoholbehandlingstilbud generelt har de relevante kompetencer, og at disse kommer til udtryk i behandlingen af borgere. Socialtilsynet observerer på tilsynsbesøg et positivt samspil mellem medarbejdere og borgere, at tilbuddets metoder bliver brugt i praksis, og interviewede borgere fortæller, at de oplever at få nogle brugbare redskaber i forhold til at holde sig ude af misbrug og klare hverdagen. Socialtilsynet oplever medarbejdernes tilgang til målgruppen som professionel kombineret med anerkendelse og nærvær, hvor der arbejdes med individuelle behandlingsforløb. Generelt set har medarbejderne en faglig grunduddannelse suppleret med relevante misbrugsefteruddannelser og arbejds erfaring med målgruppen. Socialtilsynet observerer, at flere af tilbuddene prioriterer efteruddannelse, hvilket fremgår af tilbuddenes regnskaber og fra interview med medarbejderne.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til temaet "Kompetencer" på følgende område:

- Tilbuddene kan med fordel forsat have fokus på at sikre, at medarbejderne har nyeste viden inden for behandling af alkoholis misbrug.

Fysiske rammer	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet har haft fokus på om tilbuddenes fysiske rammer tilgodeser borgernes mulighed for at være anonyme, om de understøtter borgernes udvikling og formålet med indsatsen, og om de fysiske rammer er tilpasset målgruppen, eksempelvis hvis tilbuddet behandler flere forskellige former for misbrug.	4,7 ud af 5 (i høj grad opfyldt)

Socialtilsyn Nord vurderer på baggrund af den relativt høje bedømmelse, at den generelle kvalitet i forhold til de fysiske rammer er god. De fysiske rammer tilgodeser borgernes behov, er velegnet til formålet og målgruppen, og understøtter borgernes trivsel og udvikling. Indskrevne borgere fortæller til socialtilsynet, at muligheden for at være anonym betyder meget. Flere af

borgerne er glade for, hvis tilbuddet ligger centralt, andre er nervøse for, at de ikke kan være anonyme, når tilbuddet ligger tæt på centrum. Socialtilsynet observerer, at tilbuddene forsøger at imødekomme denne problematik med etablering af separate indgange eller samtalerum uden for byen eller i andre bygninger. Socialtilsynet observerer desuden, at tilbuddene sikrer en fysisk opdeling af målgrupperne for at undgå konflikter, og for at borgere, som benytter ambulante tilbud, ikke forstyrrer borgere, der er i dag- eller døgnbehandling. Ligeledes oplever tilsynskonsulenterne, at der er gjort en indsats for at få tilbuddene til at fremstå mere indbydende. I interviews med borgerne fortæller de, at tilbuddet generelt er imødekommende og man føler sig velkommen.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til temaet "Fysiske rammer" på følgende område:

- Tilbud som ikke allerede har det, kan med fordel få etableret kørestolsadgang.

Økonomi	Gennemsnit bedømmelse
Socialtilsynet skal vurdere om tilbuddene er økonomisk bæredygtige, om økonomien er gennemsigtig, og giver mulighed for at den fornødne kvalitet i forhold til pris og målgruppen.	Bedømmes ikke ud fra 1-5 skalaen.

Socialtilsyn Nord vurderer, at tilbuddene generelt er økonomisk bæredygtige og der er mulighed for at levere den fornødne kvalitet af alkoholbehandling i forhold til prisen for at indskrive en borger. Ligeledes vurderer socialtilsynet, at der er rimeligt forhold mellem tilbuddets forventede omsætning på den ene side og planlagte investeringer og dækningsgrad på den anden side. I forbindelse med regodkendelserne konstaterede socialtilsynet, at flere af tilbuddenes regnskaber ikke var i overensstemmelse med de økonomiske nøgletal, som de skal oplyse på Tilbudsportalen, hvilket socialtilsynet gik i dialog med tilbuddene om.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale i forhold til temaet "Økonomi" på følgende område:

- Tilbuddene kan med fordel sikre sig, at der er gennemsigthed med tilbuddets økonomi, og at økonomioplysningerne på Tilbudsportalen er korrekt anført.

Fokus 2017: forebyggelse af overgreb

Socialtilsyn Nord har i 2017 haft fokus på tilbuddenes og plejefamiliernes viden om og indsats for at forhindre overgreb.

Tilbud og plejefamilier har et særligt ansvar

Sociale tilbud og plejefamilier skal påtage sig et særligt ansvar for at hjælpe udsatte børn, unge og voksne, som bor hos dem, modtager behandling eller pleje. Plejefamilier skal sikre plejebarnets trivsel og sundhed, inklusiv at drage omsorg for barnets særlige behov og kontinuerligt være opsøgende på at have de nødvendige kompetencer i forhold til plejeopgaven.¹⁴ Hvis plejebarnet har været udsat for overgreb, selv udøver eller er i risiko for at blive udsat, skal plejefamilien have særlig viden om emnet for at kunne løfte plejeopgaven. For tilbuddene gælder det, at de skal forebygge overgreb gennem den pædagogiske indsats.¹⁵

Derfor valgte Socialtilsyn Nord 'forebyggelse af overgreb' som et særligt fokusområde for tilsynet i 2017, både på tilbudsområdet og plejefamilieområdet.

Formålet med undersøgelsen var især at fremme en dialog om overgreb, hvor Socialtilsyn Nord sikrede, at der blev spurgt ind til det ved alle tilsynsbesøg. Det i sig selv skulle gerne være med til at igangsætte initiativer hos tilbuddene og plejefamilierne.

Anbragte børn og unge er en særlig udsat gruppe, hvor socialtilsynet skal være med til styrke, at tilbuddene og plejefamilierne bliver yderligere opsøgende på at forebygge overgreb,

¹⁴ Kvalitetsmodellen for plejefamilier, indikator 6.a, 8.b og 8.d.

¹⁵ Kvalitetsmodellen for tilbud, indikator 7.a.

"Det er bare så vigtigt, at man arbejder for at forebygge det, og så også ved hvad man skal gøre, hvis overgrebet alligevel sker"

•••

Tilsynskonsulent

hvordan de kan håndtere og følger op på eventuelle overgreb herunder sikre, at de involverede og andre omkring dem, får den nødvendige hjælp.

Hvad er overgreb og hvem er krænkeren?

Overgreb kan være både fysiske, psykiske og seksuelle overgreb. De kan forekomme imellem borgerne – det vil sige beboerne på et tilbud eller plejebørn, som bor sammen. Det kan også forekomme imellem beboerne og personalet, eller imellem et plejebarn og en plejeforælder eller søskende. Beboerne og plejebørnene kan også blive udsat for overgreb af én, som ikke bor på tilbuddet, eksempelvis en ven, skolekammerat/kollega, familiemedlem eller fremmed. En national undersøgelse fra 2016 hos 8. klasses elever viser, at 12 % af børn og unge har været udsat for uønsket seksuelle hændelser, defineret som blottelser eller uønskede berøringer, og at 7% af pigerne og 5% af drengene har oplevet et uønsket forsøg eller gennemført samleje. I tre ud af fire tilfælde er krænkeren en jævnaldrende, mens det i ét ud af fire tilfælde er en voksen eller et familiemedlem¹⁶.

Undersøgelse og metode

I 2017 udfyldte tilsynskonsulenterne hos Socialtilsyn Nord et undersøgelseskema¹⁷ i forbindelse med deres tilsynsbesøg hos de enkelte tilbud og plejefamilier. Efterfølgende gennemgik tilsynskonsulenter det samlede resultat i plenum. Spørgsmålene i skemaet var differentierede ud fra, om det er et tilbud eller en plejefamilie, og resultat af undersøgelsen afdækker derfor forskellige aspekter af forebyggelse.

Skemaet var opsat med afkrydsningsmuligheder, så vi efterfølgende kunne identificere nogle generelle tendenser. Idet alle tilsynskonsulenterne i Socialtilsyn Nord indgik som "undersøgere", er hver afkrydsning baseret på en individuel konkret bedømmelse, og undersøgelsen kan først og fremmest give os et generelt billede af kvaliteten inden for forebyggelsesindsatser. Tilsynskonsulenterne har baseret deres besvarelse på basis af tilsynsbesøget og samtalen med tilbuddet eller plejefamilien. Der var ikke noget krav om, at tilsynskonsulenten skulle indhente yderligere materiale for at besvare undersøgelsen.

Hos tilbuddene har vi fokuseret på deres beredskab i forhold til:

- 1) Forebyggelsesplaner
- 2) Håndtering
- 3) Opfølgning
- 4) Skriftliggørelse (beredskabsplan)

---

¹⁶ Oldrup, Nygaard Christoffersen, Lykke og Vernstrøm Østergaard, *Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016*, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 2016, s. 13.

¹⁷ 241 tilbud og 629 plejefamilier indgik i undersøgelsesmateriale. Skemaerne er gengivet i bilag 8 til årsrapporten.

Hos plejefamilierne har vi i undersøgt deres beredskab i forhold til:

- 1) Erfaring med børn, unge og voksne som har været udsat for overgreb
- 2) Erfaring med børn, unge og voksne som har udøvet/udøver overgreb
- 3) Konkret indsats for at forebygge overgreb.

For både tilbud og plejefamilier gælder det, at tilsynskonsulenten yderligere differentierede sin undersøgelse, i forhold til **om det drejer sig om verbalt, seksuelt eller voldeligt overgreb.**

Socialtilsyn Nord har i forbindelse med undersøgelsen prioriteret, at tilsynskonsulenterne fik mere viden om emnet, bl.a. ved at invitere foredragsholdere ud til socialtilsynet med nyeste viden inden for området.

Resultat af undersøgelsen hos plejefamilier

Mange børn som bliver anbragt i pleje har været udsat for eksempelvis omsorgssvigt eller overgreb af psykisk, fysisk eller seksuel karakter.¹⁸ Der kan også være tilfælde, hvor det er plejebørnene, som har været udøver af overgreb.

Tilsynskonsulenterne hos Socialtilsyn Nord har i forbindelse med deres tilsynsbesøg vurderet, om den konkrete plejefamilie har erfaring med børn, unge eller voksne, som har været udsat for overgreb eller har udøvet/udøver overgreb. Dernæst svarede tilsynskonsulenterne på, om de vurderer, at plejefamilien gør en indsats for at forebygge overgreb og hvordan de håndterer og følger op ved mistanke eller viden om overgreb. Resultatet er baseret på 629 tilsynsbesøg i 2017 med udgangspunkt i tilsynskonsulents vurdering.

Tabel 13. Erfaring med og forebyggelse af overgreb på plejefamilieområdet

Spørgsmål	Fysiske		Psykiske		Seksuelle	
	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Har plejefamilien erfaring med børn, unge eller voksne, der har været udsat for overgreb	56%	48%	80%	20%	38%	62%
Har plejefamilien erfaring med børn, unge eller voksne, der har udøver eller har udøvet overgreb	35%	65%	35%	65%	19%	81%
Plejefamilien yder en indsats og/eller forebyggelse i forhold til overgreb	64%	34%	75%	23%	55%	42%

¹⁸ En undersøgelse foretaget af SFI i 2008, viste at 45% af anbragte børn i familiepleje fra årgangen 1995, var anbragt med begrundelsen "overgreb" og "forsømmelse af barnet" (gengivet s. 265 i Bryderup et. al. 2017 *Familiepleje i Danmark*).

Fokus på emnet både hos plejefamilierne – og i socialtilsynet

Tilsynskonsulenterne fortæller, at ved have haft fokus på "overgreb" under tilsynsbesøget, har det ført til nogle gode samtaler med plejefamilierne, hvor familierne selv er med til at evaluere om deres indsats for at forebygge overgreb er god nok. Samtalerne har bl.a. fokuseret på de forskellige arter af overgreb og den kendsgerning, at hos mange børn og unge, som bliver udsat for overgreb, er udøveren en jævnaldrende.¹⁹

Plejefamilierne ønsker mere viden

I gruppeinterview med tilsynskonsulenterne, fortæller de, at plejefamilier generelt gør et stort stykke arbejde for at tilegne sig viden om emnet²⁰, og italesætter det med henblik på at forebygge overgreb. Plejefamilierne er generelt bevidste om, at overgreb også kan forekomme fra jævnaldrende, og at det forebyggende arbejde også handler om at uddanne de unge i brugen af bl.a. sociale medier. Eksempelvis fortæller plejefamilier med anbragte unge, som har en historik med at være seksuelt grænseoverskridende (egne såvel som andre grænser), at de taler meget med de unge om grænser og forventninger til partnere.

Det er ikke alle plejefamilier, som har nok viden om overgreb, særligt når det gælder seksuelle overgreb. Socialtilsyn Nord oplever, at nogle plejefamilier selv forklarer det med mangel på udbudte kurser fra den anbringende kommune, mens andre er tilfredse med den viden kommunen hjælper dem til at opnå. Det er altså forskelligt fra kommune til kommune, hvilke kurser som bliver udbudt. Ydermere har tilsynskonsulenterne i deres samtaler med plejefamilierne fået at vide, at nogle familier har oplevet at få et barn anbragt, hvor de ikke har fået at vide på forhånd, at barnet har været udsat for overgreb eller selv udøver. Det er alvorlige udfordringer hos barnet, der ikke kun påvirker plejefamiliens handleevner eller øvrige anbragte/biologiske børn, men også kompromitterer barnets muligheder for en god anbringelse hos en plejefamilie, som kan yde tilstrækkelig og vidensbaseret hjælp.

Ud af de 1.040 plejefamilier som er omfattet af tilsyn fra Socialtilsyn Nord, er 414 godkendt til at modtage plejebørn med høj belastningsgrad. Det er børn, som er særligt behandlingskrævende, eksempelvis hvis de har været udsat for eller udsat andre for overgreb.

Ønsket om at forebygge er stort – men hvordan?

Tilsynskonsulenterne oplever, at plejefamilierne gerne vil blive bedre til at forebygge overgreb og vide, hvad de skal gøre, såfremt de har mistanke om, at et overgreb har fundet sted/vil finde sted. Udfordringerne ligger så i, hvis plejefamilierne ikke får sikret den nødvendige uddannelse

---

¹⁹ Oldrup et. al. Se note 15

²⁰ Tilsynskonsulenterne fortæller i gruppeinterview, at det har været svært at vurdere hvad "erfaring" skal tolkes som – er det nok at plejefamilien har taget et kursus om "overgreb" eller skal de tidligere have arbejdet på børneinstitutioner med den konkrete målgruppe? Den lave procentdel som har fået et "ja" i afkrydsningsskemaet ud for erfaring, er derfor også et udtryk for tvivlsspørgsmål hos den enkelte tilsynskonsulent.

til at opnå den konkrete viden, eller de får et barn anbragt, som de ikke på forhånd ved, har været udsat for overgreb/udøver overgreb.

Kvaliteten af forebyggelsesindsatser er forskellig i plejefamilierne, hvor nogle også fortæller, at de føler sig begrænset i forhold til reglerne om magtanvendelse²¹. Som plejeforældre må de eksempelvis ikke fratage en unges mobil, eller forhindre dem i at forlade huset om aftenen. Lov om voksenansvar omhandler reglerne for magtanvendelse, og har til formål at beskytte børnene. Der er krav om, at plejeforældrene benytter pædagogiske redskaber og eksempelvis i stedet taler med barnet om, hvad det gør ved andre børn, når de f.eks. sender ondskabsfulde beskeder, hvordan man opfører sig overfor hinanden, taler med hinanden osv.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale for plejefamilier indenfor følgende områder:

- Plejefamilierne kan med fordel i samarbejde med anbringende kommune, sikre et skærpet fokus på forebyggelsesindsatser, særlig i forhold til seksuelle overgreb. Socialtilsyn Nord's oplevelse ude på tilsynsbesøgene er, at plejefamilierne i forvejen er opmærksom på det, men ikke nødvendigvis har den nødvendige viden til at definere en omfattende forebyggelsesindsats inden for alle former af overgreb.
- Plejefamilierne kan med fordel sammen med anbringende kommune arbejde løbende med at afdække barnets vanskeligheder, herunder med særlig fokus på tilrettelæggelse af indsatser i forhold til forebyggelse af overgreb.

Socialstyrelsen har i 2017 og 2018 udgivet flere håndbøger og rapporter om overgreb, bl.a. målrettet plejefamilier, som har plejebørn, der har været udsat for eller udøver overgreb. *"Vold og seksuelle overgreb mod børn. En guide til plejefamilier - om forebyggelse, opsporing og håndtering"* (2018), som foruden at indeholde konkrete redskaber til, hvordan plejefamilie kan opdage, hvis et barn har været/bliver udsat for overgreb, også beskriver de handlingsmuligheder og forpligtelser plejefamilien har. Yderligere interessant publikation for plejefamilier, som søger mere viden, er *"Erfaringsopsamling af projekt Børn, der krænker andre børn"* (2017), som har til formål at styrke indsatsen til børn og unge, der udviser seksuelt bekymrende adfærd og/eller har krænket andre børn. Publikationerne findes på Socialstyrelsens hjemmeside.

---

²¹ Lov om Voksenansvar

Resultat af undersøgelse hos sociale tilbud

På tilsynsbesøg hos tilbuddene vurderede tilsynskonsulenterne ledelsens og medarbejdernes faglige viden om forebyggelse, håndtering og opfølgning efter overgreb, set i forhold til tilbuddets målgruppe. Dernæst spurgte tilsynskonsulenterne ind til, om forebyggelsesindsatsen var skriftliggjort. Resultatet er baseret på 241 tilsynsbesøg i 2017 med udgangspunkt i tilsynskonsulents vurdering.

Formålet med spørgsmålene var at give tilsynskonsulenten redskaber til at vurdere den samlede forebyggelsesindsats, og samtidig fremme dialogen med tilbuddet om, hvor de med fordel kan forbedre indsatsen.

Nedenstående fire diagrammer viser resultatet af undersøgelsen.

■ Tilstrækkelig indsats ■ Indsatsen kan forbedres ■ Ingen indsats

Diagram 2. Tilbuddet har relevant viden om forebyggelse

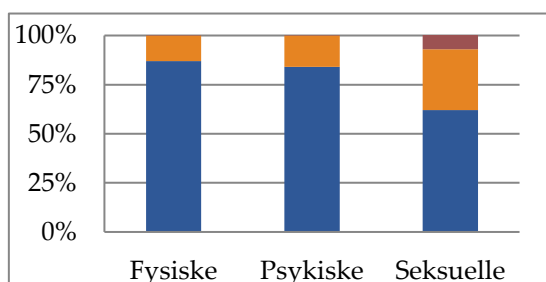

Diagram 3. Tilbuddets håndtering ved mistanke og viden om overgreb

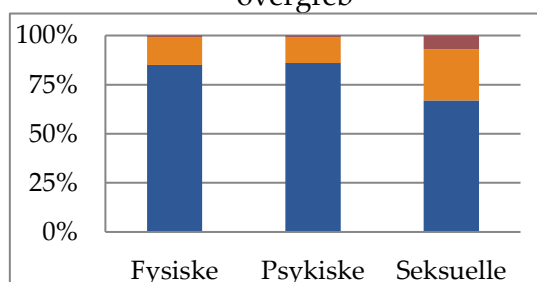

Diagram 4. Tilbuddet følger op efter mistanke og viden om overgreb

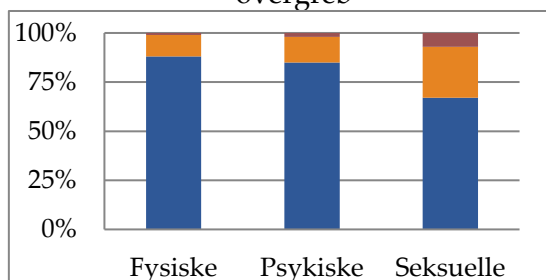
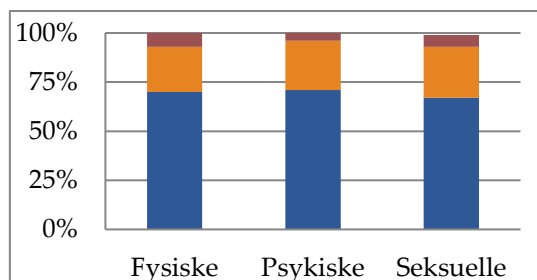

Diagram 5. Tilbuddet har skriftliggjort deres forebyggelsesplan

Viden om forebyggelse inden for særligt seksuelle overgreb, kan forbedres

Tilsynskonsulenterne har i deres vurdering af tilbuddets indsats for at forebygge overgreb, blandt andet spurgt ind til, om der på tilbuddet arbejdes med målgrupperelevant risikovurdering. Det vil sige, om tilbuddet ud fra målgruppens udfordringer har lavet en reel vurdering af risikoen for overgreb, og i en sådan forebyggelsesplan, hvad er personalets

pædagogiske praksis? Eksempelvis udviklingshæmmede unge, hvor en forebyggelsesindsats bør tage højde for, at målgruppen kan være særlig sårbar i forhold til overgreb fra udefrakommende. Tilsynskonsulenterne har også vurderet, om forebyggelsesplanen tager højde for overgreb mellem borgere, medarbejdere og borgere, og når nogen udefra krænker en borger. Sidst men ikke mindst, har de vurderet, hvorvidt borgerne på tilbuddet er inddraget i udformningen af forebyggelsesplanen.

Undersøgelsen viser, at mange tilbud arbejder med risikovurdering og udarbejder en forebyggelsesplan. Langt de fleste tilbud har tilstrækkelig viden inden for forebyggelse af psykisk og fysisk overgreb, men en dybere analyse af ovenstående tal viste, at det kun var lidt over halvdelen af tilbuddene, som arbejder konkret med pædagogiske indsatser, der sænker risikoen på tværs af alle tre overgrebsparametre - både verbale, voldelige og seksuelle overgreb. 31% af tilbuddene kan forbedre deres forebyggelse, når det gælder seksuelle overgreb og 8% af tilbuddene manglede den relevante viden for at kunne forebygge seksuelle overgreb.

Håndtering ved viden eller mistanke om overgreb

Medarbejdernes vidensniveau og ledelsens kompetencer er afgørende for, hvor godt tilbuddet kan håndtere overgrebssituationer. Ca. 85% af tilbuddene yder en tilstrækkelig indsats, når det gælder psykiske eller fysiske overgreb. Den resterende 15% yder en indsats, som kan forbedres, og en meget lille procentdel har ikke iværksat procedurer eller retningslinjer for at håndtere overgrebssituationer.

I forhold til håndtering af seksuelle overgreb er det kun 67% af tilbuddene, som vurderes til at yde en tilstrækkelig indsats, hvor 7% vurderes til ikke at gøre en indsats.

Når overgrebet har fundet sted – opfølgning.

Når et overgreb har fundet sted og umiddelbart er håndteret, skal tilbuddet yde en opfølgningsindsats. Det handler om, hvorvidt de reflekterer over, hvorfor det er sket, om der er noget i tilbuddets rutiner og forebyggelsesplan, som skal forbedres, og hvordan der skal tages hånd om de øvrige borgere. Dem, som ikke var direkte udsat for overgrebet, men måske var vidne eller havde viden om det, - husker tilbuddet at tage hånd om dem?

88% af tilbuddene yder en tilstrækkelig indsats i opfølgning efter en borger har været involveret i et fysisk overgreb og 85% hvis det er et psykisk overgreb. Dét tal er på 67%, hvis det var et seksuelt overgreb. Ligesom med de to forrige resultater vedr. forebyggelse og håndtering, så er det det samme mønster ved opfølgning. Langt de fleste tilbud er gode til sikre en god, omfattende og reflekterende opfølgning, men 26% af tilbuddene kan forbedre den indsats i forhold til seksuelle overgreb, og 7% gør ingen indsats.

Forebyggelses- og handlingsplaner bør skriftliggøres

Undersøgelsen viste, at ca. 70% af tilbuddene har tilstrækkeligt skriftliggjort deres forebyggelses- og handlingsplaner inden for enten fysiske, psykiske og seksuelle overgreb, hvor 25% af tilbuddene havde plads til forbedring. Ca. 5% havde ikke skriftliggjort det. Et interessant resultat var, at der er en lille håndfuld af tilbud, som har iværksat tilstrækkelige indsatser for at forebygge alle former for overgreb, men de havde ikke fået nedfældet det skriftligt. Skriftliggørelsen skal derfor ikke nødvendigvis sammenholdes med høj kvalitet, men det er en vigtig del for at sikre en stabil indsats, at den er forankret hos alle og ikke er personbåren.

Resultat for undersøgelsen for tilbud

Overordnet viser undersøgelsen, at de fleste tilbud yder en tilstrækkelig indsats i forhold til forebyggelse, håndtering og opfølgning efter overgreb af en fysisk eller psykisk karakter, men ikke alle i forhold til seksuelle overgreb.

Socialtilsyn Nord ser et udviklingspotentiale for tilbud indenfor følgende områder:

- Tilbuddene kan med fordel skriftliggøre deres beredskab for overgreb, samt implementere disse i praksis. Det handler blandt andet om, at nye medarbejdere og vikarer kender retningslinjerne, at forhindre ulovlige magtanvendelser, og det fremmer desuden den interne dialog på tilbuddet om overgreb og indgriben.
- Tilbuddene kan med fordel sikre, at de i deres opfølgning på overgreb, også tager hånd om borgere og medarbejdere, som ikke har været direkte involveret, men har været vidne om, at det har fundet sted.

Tilbuddene har flere muligheder for at tilegne sig viden. På Socialstyrelsens hjemmeside forefindes publikationer, blandt andet for sociale tilbud, som ønsker at styrke deres pædagogiske praksis i forebyggelse af overgreb. Flere af publikationerne henvender sig til tilbud for børn og unge. *"Vold og seksuelle overgreb mod børn med handicap"* (2017) er en håndbog om forebyggelse, opsporing og håndtering af voldelige og seksuelle overgreb mod børn, der har en kognitiv eller fysisk funktionsnedsættelse. Udgivelsen henvender sig især til pædagogiske tilbud. *"Kortlægning af lovende praksisser på området for overgreb mod børn og unge"* (2017) identificerer lovende faglige praksisser på tværs af kommuner og lande.

Aktiviteter

Fællesmøder, oplæg og udviklingsprojekter; alt sammen med dét formål at fremme vidensdeling og udvikle kvaliteten på socialområdet.

Arrangementer for tilbud, plejefamilier og samarbejdspartnere

Socialtilsyn Nord har i 2017 afholdt:

- Tre informationsmøder for plejefamilier, afholdt i Vrå, Silkeborg og Aabybro
- fællesmøde for ledere af sociale tilbud (august 2017)
- To kurser om magtanvendelsesreglerne på børneområdet
- To kurser om magtanvendelsesreglerne på voksenområdet
- Erfa-møde for revisorer og økonomer (marts 2017)

Dialog med interessenter

Socialtilsyn Nord afholder hvert år bilaterale møder med samtlige kommuner og regioner. Derudover deltager socialtilsynet i koordinerende møder med andre myndigheder og dialogmøder med interesseorganisationer. Når Socialtilsynet påtænker at varsle om sanktioner eller nedsætte af en godkendelse, inviteres tilbuddet/plejefamilien til et dialogmøde. Det er Socialtilsyn Nord's vurdering, at langt de fleste varslede påbud bliver opfyldt i høringsperiode på baggrund af dialogen med tilbuddet eller plejefamilien.

Socialtilsyn Nords økonomi

Socialtilsynet fungerer som indtægtsdækket virksomhed, hvilket betyder, at alle de omkostninger, der anvendes til at føre tilsynet, skal opkræves fra tilbud og kommuner.

Sammenfatning

Socialtilsyn Nord finansieres delvist af tilsynstakster fra tilbuddene og delvist af en objektiv finansiering fra de kommuner, som socialtilsynet fører tilsynet i. Budgettet for Socialtilsyn Nord i 2017 var på 35.152.000 kr. og med årets udgang konstateres et overskud på 684.000 kr. Det skyldes blandt andet, at socialtilsynet har behandlet mange ansøgninger om væsentlige godkendelsesændringer og et mindre varmeregnskab end forventet. I overensstemmelse med lov om socialtilsyn, vil overskuddet blive indregnet i taksterne senest i 2019.

Socialtilsyn Nord udbød i 2017 forskellige tilkøbsydelse, der relaterede sig til Socialtilsyn Nords tilsynsfaglige eller socialfaglige viden. Tilkøbsydelse har for eksempel været konsulentbistand, tilsyn med dagtilbud, plejefamilier uden for Socialtilsyn Nords tilsynsområde, oplæg og undervisning. I alt er der realiseret indtægter for 326.538 kr. i 2017.

Tabel 14. Regnskab og budget 2017, i 1.000 kr.

	2016		2017		
	Budget	Regnskab	Budget	Regnskab	Forskel
Socialtilsyn Nords direkte udgifter	31.319	30.801	32.719	31.977	-742
Indirekte udgifter (overhead m.v.)	2.334	2.334	2.433	2.433	0
Udgifter i alt	33.653	33.135	35.152	34.410	-742
Indtægter fra objektiv finansiering	-18.442	-18.442	-19.719	-19.719	0
Indtægter fra tilsynstakster	-15.211	-14.433	-15.433	-15.375	58
Indtægter i alt	-33.653	-32.875	-35.152	-35.094	58
Tilkøbsydelse udgifter		330		0,327	0
Tilkøbsydelse indtægter		-330		-0,327	0
Netto	0	260	0	-684	-684

Tabel 15. Budget 2018 for Socialtilsyn Nord, i 1.000 kr.

	Budget 2018
Socialtilsyn Nord's direkte udgifter	26.506
Indirekte udgifter (overhead m.v.)	7.969
Udgifter i alt	34.477
Indtægter fra objektiv finansiering	-19.210
Indtægter fra tilsynstakster	-15.266
Indtægter i alt	-34.477
Netto	0

Tabel 16. Fordelingen af objektiv finansiering i 2017 (2017 priser)

	Samlet antal 0-17 årige pr. 2. kv. 2016	Andel	Objektiv finansiering i 2017
Silkeborg	20.746	16,90%	3.326.955
Brønderslev	7.967	6,50%	1.277.637
Frederikshavn	10.924	8,90%	1.751.839
Jammerbugt	8.037	6,50%	1.288.862
Læsø	254	0,20%	40.733
Mariagerfjord	8.623	7,00%	1.382.837
Morsø	4.034	3,30%	646.917
Rebild	6.913	5,60%	1.108.611
Thisted	8.954	7,30%	1.435.918
Vesthimmerlands	7.765	6,30%	1.245.243
Aalborg	38.745	31,50%	6.213.384
I alt for kommunerne	122.962	100,0%	19.718.935

Takstudvikling 2014 - 2017

Taksterne differentieres ud fra tilbuddenes størrelse. De er baseret på en takstmodel, som alle fem socialtilsyn bruger, og hvor der tages højde for størrelsen af tilsynsområdet og porteføljeforskelle i det enkelte socialtilsyn. Taksterne er godkendt af Hjørring Kommunes byråd.

Tabel 17. Udvikling af takster for tilsyn 2014 - 2017

Tilsyn med tilbud				
	2014	2015	2016	2017
0-7 pladser	34.959 kr.	34.245 kr.	30.924 kr.	33.978 kr.
8-24 pladser	41.951 kr.	41.094 kr.	37.109 kr.	40.774 kr.
25-49 pladser	69.918 kr.	68.490 kr.	61.848 kr.	67.956 kr.
50+ pladser	104.876 kr.	102.734 kr.	92.772 kr.	101.934 kr.
Godkendelse af nyt tilbud				
	2014	2015	2016	2017
0-7 pladser	24.557 kr.	16.882 kr.	17.918 kr.	27.076 kr.
8-24 pladser	29.468 kr.	20.258 kr.	21.502 kr.	32.491 kr.
25-49 pladser	49.113 kr.	33.763 kr.	35.837 kr.	54.152 kr.
50+ pladser	73.670 kr.	50.645 kr.	53.755 kr.	81.228 kr.
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse				
Tilsyn	2014	2015	2016	2017
0-7 pladser	12.278 kr.	8.441 kr.	8.959 kr.	9.476 kr.
8-24 pladser	14.724 kr.	10.129 kr.	10.751 kr.	11.371 kr.
25-49 pladser	24.557 kr.	16.882 kr.	17.918 kr.	18.952 kr.
50+ pladser	36.835 kr.	25.322 kr.	26.877 kr.	28.428 kr.
Skærpet tilsyn				
Tilsyn	2014	2015	2016	2017²²
0-7 pladser	17.479 kr.	8.861 kr.	7.731 kr.	3.397 kr.
8-24 pladser	20.975 kr.	10.273 kr.	9.277 kr.	4.077 kr.
25-49 pladser	34.959 kr.	17.122 kr.	15.462 kr.	6.795 kr.
50+ pladser	52.438 kr.	25.684 kr.	23.193 kr.	10.193 kr.

²² Pr. påbegyndt måned

Bilag

Socialtilsyn Nords produktion i 2017

- B1. Opgaveportefølje
- B2. Antal tilsynsrapporter og besøg
- B3. Nygodkendelser, vilkår og sagsbehandlingstider
- B4. Sanktioner : påbud og skærpede tilsyn
- B5. Tilbagekaldte godkendelser
- B6. Henvendelser om bekymrende forhold ("whistleblower"-ordningen)

Tilsynsområde

- B7. Oversigt over hvilke slags tilbud og plejefamilier, der er omfattet socialtilsyn

Fokusområder

- B8. Afkrydsningsskemaer overgreb

Socialtilsyn Nords produktions- og driftsoplysninger viser, at i 2017 var 1.243 plejefamilier og 333 tilbud omfattet af lov om socialtilsyn. Det inkluderer 42, som ved udgangen af året stadig var ved at få behandlet deres ansøgning om nygodkendelse og 24 tilbud, som indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Socialtilsyn Nord aflagde 2.120 tilsynsbesøg i 2017, fordelt på 84% anmeldte og 16% uanmeldte besøg. Alle tilbud og plejefamilier har modtaget mindst ét besøg af socialtilsynet i 2017. 102 nye plejefamilier og 16 nye tilbud blev godkendt af socialtilsynet i 2017, ni fik afslag på deres ansøgning, mens 13 trak ansøgningen tilbage under processen. Sagsbehandlingstiden i 2017 var 17 uger for et tilbud og 12 uger for en plejefamilie.

166 plejefamilier og tilbud ophørte i 2017, hvoraf ni af dem var socialtilsynets afgørelse. Tre tilbud blev underlagt skærpet tilsyn og der blev udstedt i alt 25 påbud. Der blev ikke udstedt påbud eller skærpet tilsyn på plejefamilieområdet eller tilbud kun til børne og unge.

Bilag 1 – Opgaveportefølje

Tabel 18. Opgaveportefølje opgjort den 31.12.2017

Område	2017
Plejefamilier	1.040
Opholdssteder/døgntilbud til børn og unge	50
Tilbud til voksne	199
Tilbud til både voksne og børn	55
I alt	1.344

Tabel 19. Koncerner og tilbud

	2017
Koncerner	8
Tilbud som en del af en koncern	17
Koncernlignende konstruktioner	5
Tilbud som er en del af en koncernlignende konstruktion	7

Tabel 20. Tilsynsopgave i hele 2017

Tilbudstype	Tilbud	Plejefamilier	I alt
Opgaveporteføljen pr. 31.12.2017	304	1.040	1.344
Under nygodkendelse pr. 31.12.2017	4	38	42
Afslag på nygodkendelse	0	9	9
Ansøger trak sin ansøgning under forløbet	0	13	13
Ophørt i løbet af året	23	133	157
Godkendelsen tilbagekaldt	2	8	9
I alt til tilbud og plejefamilier	333	1.241	1.574

Bilag 2 - Antal besøg og tilsyn

Tabel 21. Besøg aflagt af Socialtilsyn Nord i 2017

	Anmeldte	Uanmeldte ²³	I alt
Plejefamilier	1.339	261	1.600
<i>i forbindelse med tilsyn</i>	1.139	261	1.400
<i>i forbindelse med nygodkendelse</i>	200	0	200
Sociale tilbud	434	86	520
<i>i forbindelse med driftstilsyn</i>	399	85	484
<i>i forbindelse med nygodkendelse</i>	19	0	19
<i>i forbindelse med regodkendelse</i>	16	1	17
I alt	1.773	347	2.120

²³ Indeholder 77 besøg, hvor plejefamilien/tilbuddet ikke var hjemme

Tabel 22. Antal rapporter ("gennemførte tilsyn") med mindst ét besøg og rapport offentliggjort på Tilbudsportalen i 2017²⁴

	Tilsyn	Nygodkendelser	Regodkendelser
Plejefamilier	1314	109	0
Tilbud	406	16	7
I alt	1720	125	7

Tabel 23. Administrative tilsyn (uden besøg) i 2017²⁵

	Antal
Plejefamilier	29
Tilbud	26
I alt	55

Tilsynet indeholder flere komponenter såsom planlægning og indsamling af oplysninger fra bl.a. borgere, de anbragte børn, sagsbehandlere, ét eller flere besøg, eventuelle dialogmøder hvis socialtilsynet observerer bekymrende forhold, høringsfase, og endelig en rapport

Bilag 3 - Nygodkendelser, vilkår og sagsbehandlingstider

Tabel 24. Nye godkendelser i 2017

Område	Godkendelser	Antal vilkår
Plejefamilier	102	0
Opholdssteder/døgntilbud til børn og unge	2	0
Tilbud til voksne	12	6
Tilbud til både voksne og børn	2	0
I alt	118	6

Tabel 25. Sagsbehandlingstider på nye godkendelser i 2017²⁶

	2015	2016	2017
Tilbud	35 uger	18 uger	17 uger
Plejefamilier	38 uger	27 uger	12 uger

²⁴ Et tilsyn kan godt indeholde flere besøg, eks. hvis tilbuddet har flere afdelinger.

²⁵ Bl.a. i forbindelse med økonomisk godkendelse, ophør mv., som ikke kræver et fysisk besøg

²⁶ Opgjort i antal uger fra socialtilsynet modtager en ansøgning til afgørelsen er truffet. Ansøgninger hvor ansøger har trukket sin ansøgning eller socialtilsynet ikke har godkendt ansøgningen, er ikke med i opgørelsen.

Bilag 4 – Sanktioner

Socialtilsyn Nord har i 2017 udstedt 25 påbud, 17 af dem er i forbindelse med skærpede tilsyn.

Tabel 26. Afgørelser om skærpede tilsyn delt på tilbudstype 2015 - 2017

	2015	2016	2017
Plejefamilier	1	0	0
Tilbud til børn og unge	4	1	0
Tilbud til voksne	4	1	1
Tilbud blandet	1	0	2 ²⁷
I alt	10	2	3

Tabel 27. Antal påbud iværksat i 2015-2017

	2015	2016	2017
Plejefamilier	6	1	0
Tilbud til børn og unge	17	10	0
Tilbud til voksne	24	20	11
Tilbud blandet	4	4	14
I alt	51	35	25

Diagram 6. Primære årsager til skærpet tilsyn i 2017 med angivelse af antallet af påbud

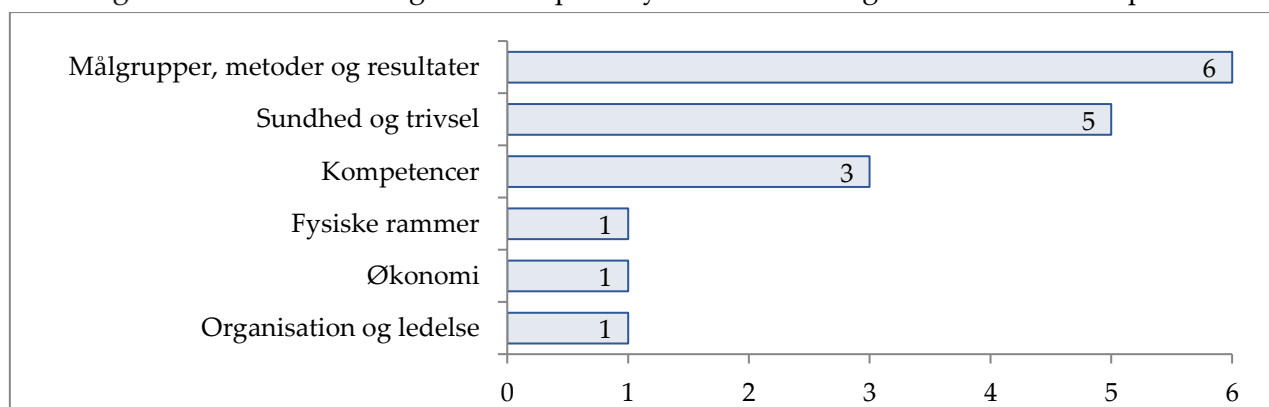
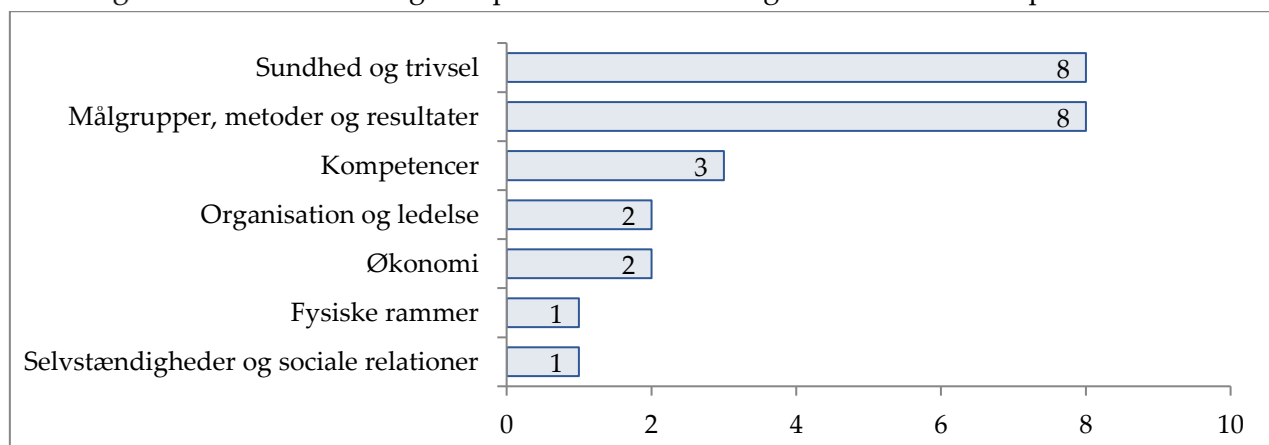

Diagram 7. Primære årsager til påbud i 2017 med angivelse af antallet af påbud

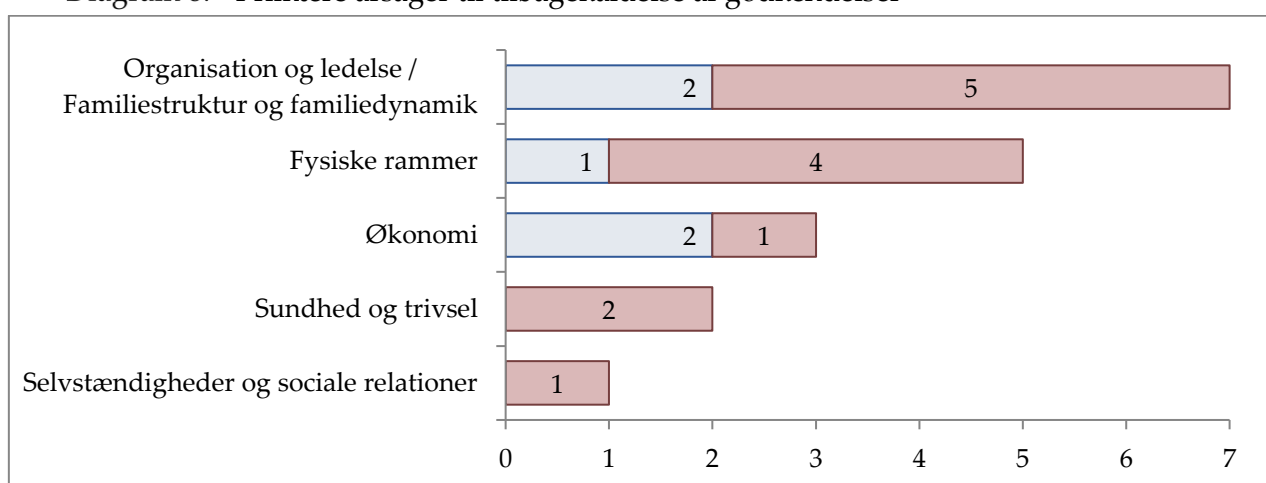
²⁷ Dækker over ét tilbud som fik to skærpet tilsyn, og efterfølgende lukkede.

Bilag 5 – Tilbagekaldte godkendelser

Tabel 28. Tilbagekaldte godkendelser og ophør

	Godkendelse tilbagekaldt af socialtilsynet	Ophørt efter eget ønske	Godkendelse automatisk bortfaldet efter 3 år uden plejebørn
Plejefamilier	8	110	23
Sociale tilbud	2	23	
I alt	10	133	23

Diagram 8. Primære årsager til tilbagekaldelse af godkendelser²⁸

²⁸ Blå farve repræsenterer primære årsager til tilbagekaldelse af et tilbuds godkendelse, og rød farve de primære årsager til tilbagekaldelse af plejefamiliernes godkendelse. Begrundelsen for en tilbagekaldt godkendelse kan godt have årsag i mere end ét kvalitetstema.

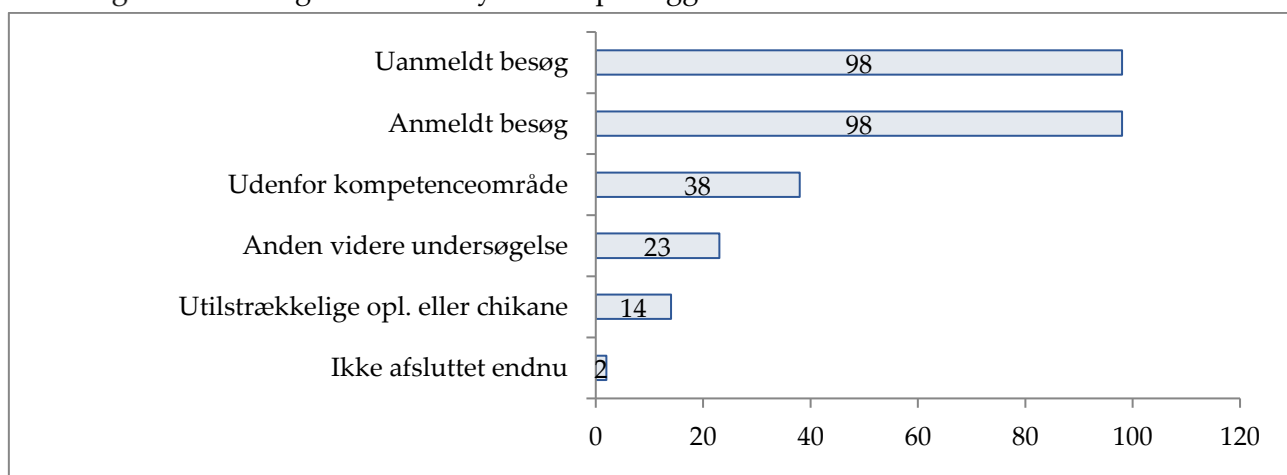

Bilag 6 - Henvendelser om bekymrende forhold

Tabel 29. Antallet af henvendelser i 2017

Område	2017
Plejefamilier	47
Opholdssteder/døgntilbud til børn og unge	53
Tilbud til voksne	123
Tilbud til både voksne og børn	30
Ukendt	7
Udenfor lov om socialtilsyn	13
I alt	273

Diagram 9. Tiltag fra Socialtilsyn Nord på baggrund af henvendelserne i 2017

Bilag 7 – Tilbud og plejefamilier som er omfattet af socialtilsyn jf. lov om socialtilsyn

Uddrag fra socialtilsynsloven

LBK nr 70 af 18/01/2017

Lov om socialtilsyn er senere blevet ændret. Seneste version af loven kan læses på retsinformation.

Formål, ansvar og område

§ 1. Formålet med denne lov er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service og kapitel 40 i sundhedsloven. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

Anvendelsesområde

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende tilbud:

- 1) Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.
- 2) Døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 5-7, jf. dog § 66 a, stk. 7, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter §§ 101 og 101 a i lov om social service.
- 3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når
  - a) tilbuddet leveres til beboere i boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, dog ikke friplejeboliger,
  - b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,
  - c) tilbuddet til beboerne omfatter i væsentligt omfang støtte efter § 85 i lov om social service og
  - d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.
- 4) Alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141.

Stk. 2. Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af godkendelse og driftsorienteret tilsyn efter stk. 1, nr. 3, eller af tilsyn efter § 151 i lov om social service.

Bilag 8 – Undersøgelseskemaer benyttet til fokusområdet 2017

Undersøgelseskemaer som tilsynskonsulenterne har udfyldt, for at afdække plejefamiliernes og tilbuddenes viden om indsats for at forebygge overgreb.

For sociale tilbud:

Scores 1-3	Forebyggende	Håndtering	Opfølgning
Verbalt			
Seksuelt			
Voldeligt			
Er det skriftliggjort?			
Undersøgelsesmuligheder	Arbejdes der med risikovurdering? Målgrupperelevant? Sporing/mistanke Pædagogisk praksis beskrevet? Beboer mod beboer, personale mod beboer. Retningslinjer over beklædning (personale) Er borgerne inddraget?	Reflekterer de over evt. politianmeldelse? Kender vikarer retningslinjer? APV/kriseplan over hver enkelt borger? Skriftligt? Procedure for orientering og registrering?	Hvordan lærer de af hændelsen, huskes de øvrige borgere?

For plejefamilier

Scores ja/nej	Plejefamilien har erfaring med børn, unge eller voksne, der har været udsat for	Plejefamilien har erfaring med børn, unge eller voksne, der udøver eller har udøvet	Plejefamilien yder en indsats og/eller forebyggelse i forhold til
Fysiske overgreb			
Psykiske overgreb			
Seksuelle overgreb			

Hjørring Kommune

Hjørring Kommune
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
72 33 33 33
hjoerring@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

3.6

SOSU dimensionering 2019

11. juni 2018

Notat til KKR Nordjylland

I forbindelse med den kommende kommunale indstilling til KL vedrørende dimensionering af uddannelsespladser til social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter og pædagogiske assistenter vil Social- og Sundhedsskolen Skive-Viborg-Thisted og University College Nordjylland gerne gøre opmærksom på en problematik knyttet til uddannelse af pædagogiske assistenter i optageområdet Morsø og Thisted.

Den pædagogiske assistentuddannelse er blevet genstand for kvotering, således at der er begrænset optag af grundforløb 2 elever rettet mod PA uddannelsen (GF2 PAU). SOSU STV kan således optage 45 GF2 elever fordelt over hele skolen i 2018. Kvoteringen er fordelt med 17 i Thisted og 28 i Skive/Viborg, men SOSU STV kunne på baggrund af ansøgerprofilerne i 2018 tilbyde 19 elever plads i Thisted. Efterspørgslen er typisk højere end antallet af pladser, og SOSU STV har fulde GF2 PAU optag i 2018.

I Thisted og Morsø kommuner er det UCN, der udbyder hovedforløbet på den pædagogiske assistentuddannelse. Thisted og Morsø kommuner har de seneste år øget minimumsdimensioneringen på hovedforløbet til 15 + 5 elevpladser. **Men et kvotebegrænset optag på 17-19 elever på GF2 PAU er et særdeles sårbart og utilstrækkeligt rekrutteringsgrundlag for et hovedforløb på 20 elever.** UCN havde således ikke ansøgere nok til optaget i foråret 2018 og måtte udskyde et nyt optag til hovedforløbet til sommeren 18. Rekrutteringsgrundlaget til dette hold er dog også meget smalt.

Det er kun meget få elever fra det nuværende GF2 PAU optag, der har søgt videre på hovedforløb. Personlige omstændigheder (herunder graviditeter/familieforøgelse, uddannelsesmæssige omvalg, bl.a. til gymnasier og SOSU assistent, samt enkelte med personlige udfordringer) har ført til, at kun en tredjedel af GF2 PAU holdet har søgt videre på hovedforløbet.

UCN forventer at starte et hold, men dette er kun muligt, idet kommune og UCN ved en særlig indsats har kunnet indgå aftaler om at ansætte såkaldte EUV1 elever, hvor ufaglærte i eksisterende ansættelsesforhold i kommunen har kunne søge optagelse uden om kravet om GF2. Det er dog ikke forventeligt, at denne type af rekrutteringsløsninger kan forventes på samme niveau fremadrettet.

Forslag til løsning:

SOSU STV og UCN anmoder KKR Nordjylland om at rejse problemstillingen over for KL i forhandlingerne om de kommende dimensioneringsaftaler.

SKIVE

Arvikavej 7
7800 Skive
Tlf.: 89 12 44 00

THISTED

Lerpyttervej 56
7700 Thisted
Tlf.: 89 12 44 50

VIBORG

Reberbanen 11
8800 Viborg
Tlf.: 89 12 44 00

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN

Skive | Thisted | Viborg

Antallet af SOSU hjælper- og SOSU assistentelevpladser og PA hovedforløb er "minimumsdimensioneringer", som ved lokale behov kan øges. **GF2 PAU pladserne er kvoterede, og her er der som et minimum behov for at øge kvoten i forhold til optaget i Thisted/Morsø, således at der er et tilstrækkeligt rekrutteringsgrundlag til hovedforløbet. Med den nuværende dimensionering anbefales det at hæve kvoten for GF2 PAU med 8 pladser.** Formålet er dels at gøre uddannelses til pædagogisk assistent mere levedygtig, men også at flere unge kan finde vej ind på en uddannelse, som ofte har været en meget anvendelig vej for unge til uddannelse, job og videreuddannelse.

Med venlig hilsen

Anne Krogh, uddannelsesleder for pædagogisk assistentuddannelse i UCN

Jakob Høeg, direktør for Social- og Sundhedsskolen Skive Thisted Viborg

SKIVE

Arvikavej 7
7800 Skive
Tlf.: 89 12 44 00

THISTED

Lerpyttervej 56
7700 Thisted
Tlf.: 89 12 44 50

VIBORG

Reberbanen 11
8800 Viborg
Tlf.: 89 12 44 00

3.7

FGU

KKR Nordjylland - følgebrev til indstilling til FGU-dækningsområder

I forlængelse af 'Aftale om bedre veje til uddannelse og job', fik de fem KKR, i brev fra af 12. januar 2018 formelt opgaven med at indstille geografiske dækningsområder og placering af FGU-institutioner/skoler for det kommende udbud af forberedende grunduddannelse. Ministeriet har angivet den 1. juni 2018 som frist for KKR's tilbagemelding på den lokale proces.

I KKR Nordjylland er der gennemført et politisk og administrativt arbejde ift. at sikre en fornuftig og ordentlig proces, i tæt samarbejde med de lokale institutioner og interessenter. Vi sender hermed de nordjyske kommuners indstilling til dækningsområder på vegne af KKR Nordjylland.

KKR Nordjylland indstiller følgende:

- Vestklyngen (Jammerbugt, Morsø og Thisted Kommuner)
Der etableres skoler i hver af kommunerne i Aabybro, Nykøbing Mors og Thisted. Institutionen etableres i Morsø Kommune.
- Vendsyssel (Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring og Læsø Kommuner).
Der etableres skoler i henholdsvis Brønderslev/Dronninglund, Frederikshavn og Hjørring. Institutionen etableres i Hjørring Kommune.
- Aalborg (Aalborg Kommune)
Der etableres to skoler – en i Aalborg by og en i Kongerslev – med én institution.
- Himmerland (Mariagerfjord, Rebild og Vesthimmerlands Kommuner).
Der etableres skoler i hver af kommunerne – i Hobro, Støvring og Års. Institutionen etableres i Mariagerfjord Kommune.

Vi vil i det følgende fremhæve en række opmærksomhedspunkter, som vi mener er væsentlige for ministeren at tage hensyn til i forhold til Nordjylland og de nordjyske dækningsområder og placering af skoler/institutioner.

Dato: 28. maj 2018

Sags ID: SAG-2017-06928
Dok. ID: 2540921

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9100 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 1 af 2

Vi skal sikre, at flest muligt unge i målgruppen kan motiveres til at tage en uddannelse på FGU. Det nytter ikke, at de mest sårbare unge, som vi i forvejen har udfordringer med at motivere, skal afskæres fra lige muligheder til uddannelse. Derfor bør der tages hensyn til de store geografiske afstande og den infrastruktur, der gør sig gældende i Nordjylland. De lange afstande og eksisterende transportmuligheder, bl.a. i forhold til offentlig transport, betyder at det er afgørende at sikre så lokale muligheder for uddannelse som muligt.

Kommunerne i Nordjylland arbejder i nogle "naturlige sammenhænge" eller "klynger" på bl.a. ungeområdet og beskæftigelsesområdet. Vi mener derfor, at det er vigtigt at disse fortsat understøttes og videre udvikles, og at der herigennem sikres en fornuftig sammenhæng mellem FGU-dækningsområderne og de naturlige arbejdskraftoplåde. Det betyder, at de uddannelsesmuligheder, som tilbydes lokalt skal spille sammen med de muligheder, der er for arbejde efter uddannelsens afslutning samt arbejdsgiverens behov for kvalificeret arbejdskraft. Herved får vi mulighed for at understøtte fortsat vækst og jobskabelse i Nordjylland.

For at understøtte det lokale uddannelsesmiljø og mulighederne for at de unge kan uddanne sig videre, mener vi at det er vigtigt at sikre sammenhæng mellem FGU-skolerne og de lokale erhvervsskoler og ungdomsudannelser i øvrigt.

Endelig vil vi fremhæve vigtigheden og nødvendigheden af den lokale forankring af FGU-institutionerne/skolerne. Det er centralt, at det bliver muligt at sikre nærhed og lokal ejerskab, samt at der tages hensyn til lokale forhold omkring den enkelte FGU, herunder sikre den lokalpolitiske repræsentation. Vi har i den forbindelse med glæde noteret os de ændringer der har fundet sted undervejs i lovgivningsarbejdet ift. de første bestyrelser på de kommende FGU institutioner. Vi synes at det er afgørende for FGU'ernes fremtid som bæredygtige uddannelsesstilbud, at der skabes mulighed for hensyntagen til lokale forhold og lokale interessenter.

Med venlig hilsen

Arne Boelt
Formand KKR Nordjylland

Mogens Gade
Næstformand KKR Nordjylland

Dato: 28. maj 2018

Sags ID: SAG-2017-06928
Dok. ID: 2540921

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9100 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 2 af 2

3.7

FGU

Skabelon til brug for KKR's forslag til dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer for Forberedende Grunduddannelse – Samlet besvarelse for FGU Aalborg

Skabelonen skal ses i forlængelse af Undervisningsministeriets udsendte brev af 12. januar, der opstiller kriterier for den lokale proces. Der skal indsendes en udfyldt skabelon for hvert forslag til dækningsområde. Materialet skal være Undervisningsministeriet i hænde senest kl. 12 den 1. juni 2018.

Emne	Besvarelse	Bemærkninger/ Vedhæftede dokumenter
1. Dækningsområdet og institutions- og skoleplaceringer		
Hvilke kommuner indgår i forslaget til dækningsområde, og hvor mange skoler foreslås oprettet inden for dækningsområdet?	Aalborg Kommune indgår i dækningsområdet og der indstilles oprettet 2 skoler.	
På hvilken/hvilke adresse/adresser foreslås institutionen og institutionens skoler placeret?	<ul style="list-style-type: none"> – Sohngårdsholmsvej 51, 9000 Aalborg – hvor den nuværende Aalborg Produktionsskole har til huse – Bizonvej 17, 9293 Kongerslev – hvor den nuværende Lille Vildmose produktionsskole er placeret 	
Hvilke hovedhensyn har ligget bag det foreliggende forslag om etablering af dækningsområdet og beslutningen om institutions- og skoleplaceringer?	<p>Regionens andre kommuner har fundet sammen i klynger, og Aalborg Kommune med et indbyggerantal på ca. 210.000 passer godt til en gennemsnitlig institutionsstørrelse – med ca. 30 på landsplan. Det vurderes endvidere at være hensigtsmæssigt, at FGU skolerne kun skal indgå i samarbejde med én kommunes ungeindsats. Det bliver forholdsvis enkelt at få lavet ensartede procedurer og samarbejdsrelationer mellem kommunen – institution og skoler.</p> <p>Aalborg Kommune har med denne indstilling ønsket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At få en større centralt beliggende skole og en mindre landdistriktsskole (hvor der bl.a. er muligheder som at etablere et mindre ungemiljø, der f.eks. kan tilgodese de mest sårbare unge) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • At udnytte den mindre skoles kontakt til det nærliggende erhvervsliv og bymiljø, med henblik på muligheder for erhvervstræning. 	
2. Fagligt og økonomisk bæredygtigt miljø		
Hvilke eksisterende institutioner forventes at skulle indgå i den foreslåede institution, og hvilke eksisterende institutioner forventes at udspalte aktivitet mv. til institutionen?	<p>De to nuværende produktionsskoler i Aalborg Kommune forventes at indgå i FGU institutionen.</p> <p>Dele af VUC Nordjylland forventes at udspalte aktivitet til institutionen. Og der kan yderligere være en gruppe nuværende kommunalt ansatte medarbejdere.</p> <p>Endvidere er der forskellige forløb i samarbejde mellem f.eks. erhvervsskoler og VUC, som også vil indgå i den kommende FGU institution.</p> <p>Der vil blive lavet en nærmere analyse af f.eks. forløb med oplysningsforbund, projekter i jobcentrene mv. for at se om nogle af disse skal indgå i FGU.</p>	
<p>Ifølge den politiske aftale skal hver skole i udgangspunkt indeholde alle tre spor af FGU, og der skal være et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på de forskellige niveauer og til at sikre økonomisk bæredygtighed.</p> <p>Hvorledes lever skolerne op til dette?</p> <p>Hvis en skole pr. 1.8.2019 på grund af afstand mellem skolens bygninger ikke vil opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø bedes særskilt redegjort for, hvordan det kan etableres hurtigst muligt.</p>	<p>Ved at indstille, at der etableres en institution og to skoler i Aalborg Kommune, er der en forventning om at både elevgrundlaget og mulighederne for at leve op til de politiske intentioner med uddannelsen sikres gode betingelser.</p> <p>I processen har der været arbejdet meget med en "kritisk masse" på 120-140 elever på en skole, for at kunne leve op til krav om faglig bredde, alle spor på samme skole, lærerkompetencer, ungemiljø mv. Dette forventes skolerne at leve op til.</p> <p>De to skoler forventes at ville differentiere sig fra hinanden på bl.a. erhvervstemaer. Derudover vil det være forskelligt hvilke elevgrupper der vil have ønske om at gå på den større FGU skole der bliver centralt</p>	

	<p>beliggende og hvilke elever der vil kunne profitere af og ønske at gå på en skole med et mindre pædagogisk miljø.</p> <p>På den nuværende Lille Vildmose Produktionsskoler er ansat lærere der ud over de faglige eller håndværksmæssige kvalifikationer, har forskellige supplerende akademi og efteruddannelser i pædagogik og didaktik og en del har specialpædagogiske efteruddannelser i neuropædagogik og ordblindeundervisning.</p> <p>Der er således et godt fundament for, at nuværende Lille Vildmose produktionsskole kan differentiere sig på særlige erhvervstemaer og / eller undermålgrupper i FGU målgruppen.</p> <p>Pr. 1.8. 2019 vil der på den store skole blive udbudt alle tre spor, mens den mindre skole vil være lokaliseret på to adresser. Hvor der på den ene lokalitet vil udbydes et spor og på den anden lokalitet to spor. Der vil i den forbindelse være fokus på at få etableret og give mulighed for at skabe et pædagogisk miljø hvor det er naturligt og med gode betingelser for tværgående aktiviteter. Der vil ligeledes blive arbejdet på at alle tre spor fremadrettet kan blive samlet på en adresse.</p>	
<p>Hvilket forventet årselevtal ligger til grund for den samlede institution og for de enkelte skoler? Redegør for beregningsforudsætningerne.</p>	<p>Forventningen er at der vil være omkring 500 årselever. Dette tal er baseret på undervisningsministeriets tal, som der lokalt har været arbejdet med, og som vurderes at udgøre et godt estimat. Sandsynligvis vil der være ca. 350-400 elever på skolen i Aalborg og 100-150 elever på skolen i Kongerslev. I arbejdet har tal fra ministeriet været brugt og dermed de beregningsforudsætninger der var heri.</p> <p>Kommunens egen søgning på de 6 "nedlagte uddannelser" er ca. 400 elever. Dertil kommer en gruppe der nu er i jobcenteret, på ungdomsskolen.</p> <p>Derfor mener kommunen at ministeriets estimat har været et godt planlægningstal.</p>	

3. Den lokale proces		
<p>Redegør for, hvordan den lokale proces om etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer har været tilrettelagt; herunder om inddragelsen af de eksisterende institutioner</p>	<p>Der har været nedsat dels en kommunal styregruppe og dels en bred arbejdsgruppe, hvor følgende institutioner har været repræsenteret:</p> <ul style="list-style-type: none"> • UU – Aalborg Kommune • Jobcentret – Aalborg Kommune • Ungdomsskolen – Aalborg Kommune • Aalborg Produktionsskole • Lille Vildmose Produktionsskole • VUC&HF Nordjylland • Derudover har der ad hoc været inviteret en fælles repræsentant fra Ungdomsuddannelserne <p>Der har været afholdt 3 arbejdsgruppemøder og 2 styregruppemøder.</p> <p>Derudover har der været afholdt et fællesmøde på tværs af de politiske udvalg.</p> <p>Endelig har Aalborg Kommunes Ungestrategi ledergruppe, som består af de lokale offentlige og private aktører på ungeområdet, været involveret i drøftelserne.</p>	<p>VUC udtrykker på baggrund af deres erfaring som statslig selvejende institution stor bekymring for den faglige og økonomiske bæredygtighed i etableringen af en skole i et område, hvor VUC vurderer, at der ikke er tilstrækkeligt elevgrundlag til at sikre et udbud af alle tre spor med en økonomisk og kvalitetsmæssig bæredygtighed. VUC er derfor bekymrede for, hvad etableringen vil få af konsekvenser for institutionens øvrige elever.</p>
4. Offentlig transport		
<p>Hvordan vurderes placeringen af skolerne samlet set at påvirke transportforholdene for målgruppen i dækningsområdet?</p>	<p>I kraft af at der er tale om både et centralt tilbud og et tilbud i et landdistrikt, vil Aalborg være godt dækket ind. Ses der på målgruppen, så kommer langt størstedelen af eleverne (67%) fra postnumre der ligger i kort afstand til den centrale lokalitet der peges på.</p>	
<p>Redegør for, hvordan de foreslåede placeringer af skoler vil være tilgængelige med offentlig transport.</p>	<p>Generelt er der gode transport forbindelser fra alle dele af kommunen til Aalborg centrum. Det gælder også til den kommende FGU skole, hvor der er mange busruter (både lokale og regionale ruter) der passerer forbi ikke mindst når de skal bringe elever og personale til store arbejdspladser i området (universitet og regionen). Fra august 2018 er det desuden politisk vedtaget, at der skal være timedrift fra Aalborg til alle byer med over 1000 indbyggere.</p>	<p>Se vedhæftede bilag</p>

På baggrund af den kortløsning, som Undervisningsministeriet har stillet til rådighed, er der lavet denne oversigt over transportmulighederne for de 15-24-årige i Aalborg Kommune, for at komme til de fremtidige FGU-skoler i Aalborg og Kongerslev.

Transportmiddel - Bil									
		30 minutter opland		45 minutter opland		60 minutter opland		75 minutter opland	
FGU-skole	Antal unge - 15-24 år	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Aalborg	35.557	35.171	99%	35.557	100%	35.557	100%	35.557	100%
Lille Vildmose	35.557	11.087	31%	34.705	98%	35.545	100%	35.557	100%

Transportmiddel - Offentlig transport									
		30 minutter opland		45 minutter opland		60 minutter opland		75 minutter opland	
FGU-skole	Antal unge - 15-24 år	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Aalborg	35.557	30.105	85%	32.578	92%	34.701	98%	35.331	99%
Lille Vildmose	35.557	226	1%	1.177	3%	3.525	10%	18.180	51%

Transportmiddel - Offentlig transport max 2 skift									
		30 minutter opland		45 minutter opland		60 minutter opland		75 minutter opland	
FGU-skole	Antal unge - 15-24 år	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Aalborg	35.557	30.105	85%	32.578	92%	34.701	98%	35.331	99%
Lille Vildmose	35.557	226	1%	1.177	3%	3.525	10%	18.180	51%

Skabelon til brug for KKR's forslag til dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer for Forberedende Grunduddannelse – Samlet besvarelse for FGU Vendsyssel

Skabelonen skal ses i forlængelse af Undervisningsministeriets udsendte brev af 12. januar, der opstiller kriterier for den lokale proces. Der skal indsendes en udfyldt skabelon for hvert forslag til dækningsområde. Materialet skal være Undervisningsministeriet i hænde senest kl. 12 den 1. juni 2018.

Emne	Besvarelse	Bemærkninger/ Vedhæftede dokumenter
1. Dækningsområdet og institutions- og skoleplaceringer		
Hvilke kommuner indgår i forslaget til dækningsområde, og hvor mange skoler foreslås oprettet inden for dækningsområdet?	<p>Kommunerne Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring og Læsø indgår i dækningsområdet for FGU Vendsyssel.</p> <p>Der foreslås oprettet én skole i hver af de tre førstnævnte kommuner, der hver indeholder alle tre spor i den nye FGU. For Læsø Kommune foreslås det at der for personer i målgruppen kan etableres en Skolehjems-løsning med indkvartering ved skolen.</p> <p>Endvidere anbefales det, at institutionsledelsen for FGU Vendsyssel placeres i centralt beliggende lokaler i Hjørring by.</p>	
På hvilken/hvilke adresse/adresser foreslås institutionen og institutionens skoler placeret?	<p>For hele dækningsområdet FGU Vendsyssel:</p> <p>De skitserede placeringer af skolerne under det samlede dækningsområde, skal betragtes som en initial løsning. I starten af den første 4 årige funktionsperiode (fase 1) tilstræbes det, at der bliver truffet beslutning om den mest optimale placering af skolerne i dækningsområdet.</p> <p>Det er en væsentlig pointe, at de initiale placeringer udspringer af praktiske forhold. Der vil indholdsmæssigt fra begyndelsen blive arbejdet på at skabe en ny samlet grunduddannelse, der bygger på det bedste af alle bidragende institutions og uddannelsers arbejde til et samlet nyt uddannelsesstilbud, der står på skuldrene af dette, men ikke er en forlængelse af de eksisterende tilbud.</p> <p>For Hjørring Skolen:</p> <p>Hjørring Produktionsskole, Hirtshalsvej 271, 9800 Hjørring Dronningensgade 32, 9800 Hjørring Dertil mulighed for supplerende lejemål i den første 4 årige funktionsperiode.</p>	

	<p>I løbet af den første 4 årige periode tilstræbes en tilpasning således, at skolen samles på 1 højst 2 matrikler i centralt i Hjørring by tæt på offentlige transportmuligheder og tættere på byens øvrige uddannelsesmiljø.</p> <p>For Brønderslev Skolen: Skolen i Brønderslev Kommune foreslås placeret på to matrikler med en hovedskole i Brønderslev og en afdeling i Dronninglund.</p> <p>Det foreslås, at skolen placeres i de lokaler, som på nuværende tidspunkt anvendes til produktionsskole. Adresser: Lunderbjerg 6, 9330 Dronninglund. Søndergade 23-25, 9700 Brønderslev.</p> <p>I Dronninglund er lokalerne ejet af produktionsskolen, mens lokalerne i Brønderslev er lejet af kommunen. På baggrund af den hidtidige fordeling af elever på produktionsskolen forventes det, at skolen i Brønderslev vil have et højere antal elever fra Brønderslev Kommune end afdelingen i Dronninglund.</p> <p>For Frederikshavn Skolen: Frederikshavn Produktionsskole, Tuenvej 20, Elling, 9900 Frederikshavn VUC og HF Nordjylland, Frederikshavn Kærvej 3, 9900 Frederikshavn</p> <p>Ovenstående ses som en indledende placering, hvor der i den første fireårige periode skal arbejdes med en samlet placering på optimalt en matrikel. Det er tanken at placere skolen i Frederikshavn, tæt på offentlige transportmidler og andre uddannelser.</p>	
<p>Hvilke hovedhensyn har ligget bag det foreliggende forslag om etablering af dækningsområdet og beslutningen om institutions- og skoleplaceringer?</p>	<p>For Hjørring og Frederikshavn Skolen: Der er i processen lagt vægt på det aktuelle faktisk realiserede elevgrundlag i de aktiviteter som fremadrettet samles i FGU-regi, og som er noget højere end UVM's elev-estimat for de 4 kommuner. I perioden frem mod 2030 vil der dog blive realiseret et elevtalsfald i takt med at den aktuelle restgruppe vokser ud af målgruppen for FGU, og mindre ungdomsårgange kommer i FGU-målgruppen.</p>	

	<p>Denne elevtalsudvikling er baggrunden for at man indledningsvis vælger at etablere FGU-skolerne med afsæt i de eksisterende bygningssæt på flere matrikler, og at man i løbet af den første 4-årige funktionsperiode skaber grundlag for samling i et centralt beliggende sammenhængende undervisningsmiljø, som lever op til de undervisningsfaglige krav.</p> <p>Dertil kommer hensynet til at minimere etableringsomkostningerne ved anvendelse af eksisterende lokationer.</p> <p>For Brønderslev Skolen: Begrundelsen for at have én skole med to matrikler beror på pladsmangel og geografi. Der findes ikke eksisterende bygninger i Brønderslev eller Dronninglund, som kan rumme det forventede elevantal, hvis skolen skal samles. Med fordelingen på de to matrikler vurderes det, at FGU'en kan rummes på eksisterende matrikler - dog kan det blive nødvendigt at supplere eksisterende bygninger i Brønderslev med eksempelvis pavilloner.</p> <p>Derudover betyder infrastrukturen i Brønderslev Skolens dækningsområde, at transporttiden med offentlig transport for nogle elever vil overstige 75 minutter, hvis skolen samles i Brønderslev.</p> <p>På baggrund af kommunens kendskab til målgruppen for FGU vurderes det, at en transporttid på 75 minutter kan være en barriere for at deltage i et FGU-forløb. Med en skole på to matrikler vil 87 % af eleverne have en maksimal transporttid på 30 minutter, hvilket vurderes at være acceptabelt for målgruppen. Denne procentsats vil være væsentlig lavere, hvis skolen placeres på én matrikel.</p> <p>Med baggrund i kommunens kendskab til eksisterende sociale problematikker i den østlige del af kommunen vurderes det, at det kan være uhensigtsmæssigt med en samling af skolen i Brønderslev. Denne gruppe er særlig sårbar, hvilket også gælder i forhold til lang transporttid.</p>	
<p>2. Fagligt og økonomisk bæredygtigt miljø</p>		

<p>Hvilke eksisterende institutioner forventes at skulle indgå i den foreslåede institution, og hvilke eksisterende institutioner forventes at udspalte aktivitet mv. til institutionen?</p>	<p>For Hjørring Skolen: Indgår i den nye skole</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjørring Produktionsskole (Årselever: 87) • Den kombinerede ungdomsuddannelse (Årselever: 42) • EGU (Årselever: 35) <p>Udspalter aktivitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • VUC Nordjylland, Hjørring (Årselever: 85) • EUC Nord/Vest • Jobcenter Hjørring (EGU forløb) <p>I alt et aktivitetsniveau på 249 årselever.</p> <p>For Brønderslev Skolen: Det forventes, at VUC skal udspalte deres aktivitet og overdrage en andel til institutionen. Det er elever fra AVU og KUU.</p> <p>FVU-elever under 25 år og ordblindeundervisning håndteres i dag af AOF, og det forventes også at blive en del af FGU'en.</p> <p>EGU drives i dag i et samarbejde mellem Produktionsskolen og UngeCentret, og det skal afklares, hvordan det fremadrettet skal organiseres.</p> <p>For Frederikshavn Skolen: Indgår i den nye skole (uddannelser/institutioner, der i fuld udstrækning ændres til FGU)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frederikshavn Produktionsskole inkl. EGU (49 + 49 – i alt 98 årselever) <p>Udspalter aktivitet til den nye skole (uddannelser/institutioner, der afleverer en del af sit virke til FGU)</p> <ul style="list-style-type: none"> • VUC Nordjylland, Frederikshavn (AVU) + AOF (FVU/OBU/LAB) gennem VUC Nordjylland, Frederikshavn (100 + 35 - i alt 135 årselever) • Frederikshavn Handelsskole (KUU) (12 årselever) 	
--	--	--

	I alt et aktivitetsniveau på 245 årselever.	
<p>Ifølge den politiske aftale skal hver skole i udgangspunkt indeholde alle tre spor af FGU, og der skal være et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på de forskellige niveauer og til at sikre økonomisk bæredygtighed.</p> <p>Hvorledes lever skolerne op til dette?</p> <p>Hvis en skole pr. 1.8.2019 på grund af afstand mellem skolens bygninger ikke vil opleves som et et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø bedes særskilt redegjort for, hvordan det kan etableres hurtigst muligt.</p>	<p>For hele dækningsområdet FGU Vendsyssel: I institutionsområdet arbejdes for at samordne bl.a. kommunernes visitationspraksis i størst muligt omfang, således at der i institutionsområdet skabes en ensartethed på tværs af skolerne med henblik på at kunne understøtte skoledriften på tværs af den geografiske placering.</p> <p>For Hjørring Skolen: Elevgrundlaget for Hjørring Skolen forventes i fase 1 at overstige det grundlag, UVM har estimeret, som er på 183 årselever.</p> <p>Niveauet forventes at skabe det ønskede holdfællesskab samtidig med at den økonomiske bæredygtighed sikres i sammenhæng med de øvrige skoler under det samlede dækningsområde for institutionen. Ved anvendelse af de skitserede lokationer vil skolen indeholde alle tre spor af FGU.</p> <p>For Brønderslev Skolen: Det forventes, at skolen i Brønderslev udbyder alle tre spor, og at afdelingen i Dronninglund udbyder to spor (AGU og PGU). For at sikre det faglige niveau forudsætter det, at underviserne skal være geografisk mobile og pendle mellem Brønderslev og Dronninglund.</p> <p>I dag er EGU'en meget individuelt tilrettelagt med eksempelvis skoleforløb hos AMU, hvilket den også forventes at være fremadrettet. Det vurderes, at den del af EGU'en som omhandler visitationsproces og tilrettelæggelse skal placeres i Brønderslev, men der åbnes op for, at elementer i EGU-undervisningen kan placeres, hvor det er mest hensigtsmæssigt for den enkelte elev i forhold til kursusindhold og afstand. Størstedelen af EGU-forløbet foregår på virksomhederne, hvorfor undervisningsstedets placering har mindre betydning for denne målgruppe</p>	

	<p>Der arbejdes på at afdække muligheden for at tilføje den eksisterende skole i Brønderslev ekstra lokaler eksempelvis pavilloner i de første fire år eller eventuelt en flytning af skolen til andre eksisterende lokaler (Sct. Georgsgården, Nordens Allé, Brønderslev).</p> <p>Der vil i løbet af fase 1 (2019-2022) blive foretaget en analyse af den mest hensigtsmæssige placering af Brønderslev Skolen.</p> <p>For Frederikshavn Skolen: Frederikshavnskolen forventes at overstige det estimerede elevgrundlag fra UVM på 151 årselever.</p> <p>Niveauet forventes at skabe det ønskede holdfællesskab samtidig med, at den økonomiske bæredygtighed sikres i sammenhæng med de øvrige skoler under det samlede dækningsområde for institutionen.</p> <p>Ved den indledende placering på to adresser vil skolen indeholde alle tre spor i FGU. I perioden frem til etablering af skolen arbejdes der med afklaring af bl.a. den kommunale bygningsmasse samt øvrige lokaler som mulighed for en samlet placering af skolen – gerne med nærhed til anden uddannelsesinstitution.</p> <p>Det må forventes, at der efter vedtagelse af placering afsættes tid til renovering, til-, og ombygning, inden en ny fælles matrikel kan tages i brug. I perioden, hvor skolen er etableret, men placeret på flere matrikler, vil der blive arbejdet på aktivt at inddrage personale og elever for derigennem at styrke og understøtte et sammenhængende studiemiljø på tværs af matrikler.</p>	
<p>Hvilket forventet årselevtal ligger til grund for den samlede institution og for de enkelte skoler? Redegør for beregningsforudsætningerne.</p>	<p>For Hjørring Skolen: Elevgrundlaget for Hjørring-skolen forventes ud fra det nuværende realiserede aktivitetsniveau (249 årselever) at overstige det af UVM udmeldte planlægningsgrundlag på 183 årselever. Derfor vil der i den første 4-8 års periode være et robust elevgrundlag, som dog vil falde på længere sigt.</p>	

	<p>Den fysiske samling på én matrikel i løbet af den første periode skal sikre at der også på længere sigt er et fagligt og økonomisk bæredygtigt miljø.</p> <p>For Brønderslev Skolen: Der forventes et årselevtal på 94, hvilket er det elevgrundlag ministeriet har udmeldt. Det er arbejdsgruppens indtryk, at antallet er retvisende.</p> <p>For Frederikshavn Skolen: Elevgrundlaget for Frederikshavn-skolen forventes ud fra det nuværende realiserede aktivitetsniveau på 245 årselever at overstige det af UVM udmeldte planlægningsgrundlag på 151 årselever.</p> <p>Derfor vil der i den første 4-8 års periode være et robust elevgrundlag, som med baggrund i den demografiske udvikling dog må forventes at falde.</p>	
3. Den lokale proces		
<p>Redegør for, hvordan den lokale proces om etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer har været tilrettelagt; herunder om inddragelsen af de eksisterende institutioner</p>	<p>For hele dækningsområdet FGU Vendsyssel: Der har været afholdt et indledende stormøde for alle kommuner med deltagelse af de eksisterende institutioner. Efterfølgende har der i hver kommune været nedsat arbejdsgrupper med deltagelse af de institutioner, der dels indgår i den nye FGU samt institutioner, der udspalter aktivitet, som har været med til at beskrive grundlaget for de nye lokale skoler under den samlede nye institution.</p> <p>En administrativ følgegruppe af de relevante forvaltningsdirektører har efterfølgende koordineret den samlede besvarelse for FGU Vendsyssel.</p>	
4. Offentlig transport		
<p>Hvordan vurderes placeringen af skolerne samlet set at påvirke transportforholdene for målgruppen i dækningsområdet?</p>	<p>For Hjørring Skolen: Det vurderes at der ved den foreslåede placering, der kan anses som midlertidig, vil være en uændret transporttid for målgruppen.</p> <p>Ved en ændret placering med samling af alle aktiviteter i Hjørring by, vil transporttiden blive reduceret.</p> <p>For Brønderslev Skolen:</p>	

	<p>Med én skole fordelt på to matrikler i Brønderslev Kommune vurderes det, at målgruppen for FGU har rimelige transportmuligheder med offentlig transport til enten Dronninglund eller Brønderslev. Der henvises til punkt 1.</p> <p>I dag modtager produktionsskolen i Dronninglund omkring en tredjedel af sine elever fra Aalborg Kommune, da der er god infrastruktur til Dronninglund fra mange af de mindre byer i den nordøstlige del af Aalborg Kommune. Der er mulighed for at elever fra disse områder også fremadrettet vil kunne blive optaget i Dronninglund.</p> <p>For Frederikshavn Skolen: Ved den indledende placering på to adresser vurderes transporttiden at være uændret for eleverne.</p> <p>Ved efterfølgende valg af samlet adresse vil det vægtes, at transporttiden reduceres eller forbliver den samme.</p>	
<p>Redegør for, hvordan de foreslåede placeringer af skoler vil være tilgængelige med offentlig transport.</p>	<p>For Hjørring Skolen: Den foreslåede initiale placering vil i samme omfang som nu være tilgængelig med busforbindelse fra Hjørring by og til adressen (Hjørring Produktionsskole). Det påtænkte lejemaal vil med en placering tæt på banegård og busterminal sikre gode transportmuligheder, både til denne adresse og i sammenhæng med adressen for den nuværende Hjørring Produktionsskole. Transporttiden internt mellem matriklerne vil være på cirka 10-15 minutter.</p> <p>For Brønderslev Skolen: Med en skole i Brønderslev og en afdeling i Dronninglund har alle elever en transporttid på maksimalt 75 minutter med maksimalt to skift med offentlig transport. Der henvises til punkt 1.</p> <p>For Frederikshavn Skolen: Den indledende placering på de eksisterende adresser i Frederikshavn vil betyde en transporttid på ca. 10-15 minutter med offentlig transport. En tilsvarende eller forkortet transporttid vil blive vægtet i valget af fælles adresse for skolen fremadrettet.</p>	

Transportafstande for skolerne under FGU Vendsyssel

Hjørring - Initial placering som beskrevet i skabelonen Offentlig transport maks 2 skift	Antal 15-24 årige	30 min opland	45 min opland	60 min opland	75 min opland
	7.433	4.582	6.544	7.301	7.402
	<i>Andele</i>	62%	88%	98%	100%
Brønderslev - èn skole med matrikler i både Dronninglund og Brønderslev Offentlig transport maks 2 skift	Antal 15-24 årige	30 min opland	45 min opland	60 min opland	75 min opland
	3581	3114	3384	3413	3581
	<i>Andele</i>	87%	94%	95%	100%
Frederikshavn - Initial placering som beskrevet i skabelonen Offentlig transport maks 2 skift	Antal 15-24 årige	30 min opland	45 min opland	60 min opland	75 min opland
	6.266	3.468	4.863	5.876	6.067
	<i>Andele</i>	55%	78%	94%	97%

Skabelon til brug for KKR's forslag til dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer for Forberedende Grunduddannelse

Skabelonen skal ses i forlængelse af Undervisningsministeriets udsendte brev af 12. januar, der opstiller kriterier for den lokale proces. Der skal indsendes en udfyldt skabelon for hvert forslag til dækningsområde. Materialet skal være Undervisningsministeriet i hænde senest kl. 12 den 1. juni 2018.

Emne	Besvarelse	Bemærkninger/ Vedhæftede dokumenter
1. Dækningsområdet og institutions- og skoleplaceringer		
Hvilke kommuner indgår i forslaget til dækningsområde, og hvor mange skoler foreslås oprettet inden for dækningsområdet?	Vesthimmerland, Rebild og Mariagerfjord Kommuner ønsker at indgå i et dækningsområde sammen (Himmerlandsklyngen), for at oprette 3 skoler (én i hver kommune) under 1 institution.	
På hvilken/hvilke adresse/adresser foreslås institutionen og institutionens skoler placeret?	<p><u>Institution:</u> Foreslås placeret i Hobro i Mariagerfjord Kommune.</p> <p><u>Skole i Vesthimmerland Kommune:</u> Den ønskes placeret i Aars, så der sikres et samlet unge- og uddannelsesmiljø. Den eksakte adresse er endnu ikke afgjort.</p> <p><u>Skole i Rebild Kommune:</u> FGU'en opstartes forventeligt på den nuværende produktionsskole på Møllegårdsvej i Støvring. I den videre proces vil der i Rebild Kommune skulle drøftes, om der er politiske ønsker i retning af, også via fysisk placering, i højere grad at skabe synergi mellem FGU, udskoling, ungdomsskole og ungdomsuddannelser. Der arbejdes pt både med fremtidig placering af 10. Klasse og udbygning af skolerne i Støvring. Placering af FGU vil indgå i dette med henblik på at etablere så attraktivt og samlet et ungemiljø som muligt.</p> <p><u>Skole i Mariagerfjord Kommune:</u> FGU'en opstartes forventeligt med delt matrikel mellem Hobro Produktionshøjskole på Døstrupvej i Hobro og VUCs lokaler på Blåkildevej/Amerikavej i Hobro. Således kan der på den lange bane etableres et samlet campus i Hobro med FGU, 10. klasse, ungdomsuddannelser og Ungecenter, fordi det kan være med til at sikre et fortsat udbud af ungdomsuddannelser i Hobro.</p>	

<p>Hvilke hovedhensyn har ligget bag det foreliggende forslag om etablering af dækningsområdet og beslutningen om institutions- og skoleplaceringer?</p>	<p><u>Etablering af dækningsområdet</u> Hovedhensyn bag etablering af et himmerlandsk dækningsområde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevernes transportafstand • Langt og tæt samarbejde på forskellige niveauer imellem kommunerne, der bl.a. udmønter sig i en fælles uddannelsesstrategi og ungeindsats • Virksomhedsstrategien Rekruttering Himmerland (under politisk behandling) • Nuværende aktører bakker op om og ønsker en Himmerlandsløsning <p>Elevernes transportafstand skal holdes på et minimum, fordi den geografiske nærhed er væsentlig, hvis vi skal undgå at miste de unge, som ofte er meget lokalt forankrede. Dækningsgraden skal desuden svare til produktionsskolernes fordeling i dag. Ved færre end 3 skoler, der svarer til den nuværende dækning af produktionsskoler, frygtedes det, at de unge ikke får det nødvendige uddannelsesløft for at de kan gennemføre en erhvervsuddannelse, som det er intentionen med FGU'en, hvilket også er et vigtigt element i uddannelsesstrategien for Himmerlandskommunerne.</p> <p>Der er desuden en naturlig sammenhæng på ungeområdet imellem de tre kommuner i Himmerland både ift. et i forvejen stærkt samarbejde og ift. erhvervs- og ungdomsuddannelserne, der i flere tilfælde udbyder uddannelser i flere af de tre kommuner, hvorfor der er gode aftagermuligheder.</p> <p>De tre kommuner har igennem projekt Ungeindsats Himmerland, som er støttet af Den Regionale Uddannelsespulje og Socialfonden, og Uddannelsesstrategi Himmerland, en lang tradition for at samarbejde tæt på ungeområdet. Ungeindsats Himmerland er et fælles projekt, der startede i efteråret 2010 og som blev efterfulgt af en fælles målgruppeanalyse i 2015 samt en genansøgning i 2016, der udløber ved udgangen af indeværende år.</p> <p>I projektperioden har de tre Himmerlandskommuner, Rebild, Mariagerfjord og Vesthimmerland, i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og virksomheder, etableret en ungeindsats med følgende formål:</p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • At skabe større sammenhængskraft mellem tilbud (udbydere) og interessenter i ungeindsatsen, sådan at den samlede indsats synliggøres og udbredes til aktørerne. • At kortlægge eksisterende tilbud til unge med henblik på at forbedre kompetence og viden hos medarbejdere, der er i kontakt med de unge. • At igangsætte særlige individuelle forløb for unge med henblik på at afklare, vejlede og kompetenceudvikle. Målet er at gøre den unge parat til at kunne påbegynde en ungdomsuddannelse. <p>Derudover er der en fælles uddannelsesstrategi for de tre kommuner. Uddannelsesstrategi Himmerland er et samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, produktionsskoler, jobcentre, skoler og UU i bestræbelserne på at etablere en effektiv og koordineret uddannelsesstrategi, der sikrer de unge en uddannelse. Uddannelsesstrategien er et forpligtende samarbejde for at sikre, at flest mulige unge gennemfører en ungdomsuddannelse.</p> <p>De tre himmerlandske kommuner har en fælles virksomhedsstrategi, Rekruttering Himmerland, der er under politisk behandling. Virksomhedsstrategien er et strategisk samarbejde med det formål at understøtte, at virksomheder får den arbejdskraft de behøver, således at der kan sikres fortsat vækst og jobskabelse i Himmerland.</p> <p>Alle nuværende aktører bakker op om og ønsker en Himmerlandsløsning. Det drejer sig om byrådspolitikere, kommunernes administrative ledelser og de relevante uddannelsesinstitutioner i kommunerne, herunder erhvervsskoler, produktionsskoler og VUC. Der har været afholdt et fælles interessentmøde 9. marts 2018, hvor der blev drøftet den fælles vilje til at finde en FGU-løsning i Himmerland. På mødet fokuserede aktørerne på, at Himmerlandsløsningen giver muligheder for, at der kan være et tæt samarbejde imellem alle institutionerne i den størrelsesorden som FGU'en vil have, der kan holdes tæt fokus på de unges overgange imellem uddannelser, der kan skabes synergieffekter og fleksible løsninger, der kan laves ensartede tilbud og standarder imellem de tre kommuner herunder ift. visitation og at der vil være et ligeværdigt samarbejde grundet ensartet styrkeforhold imellem kommunerne.</p> <p><u>Beslutning om institutionsplacering</u></p>	
--	--	--

	<p>De tre kommuner er enige om, at institutionen placeres i Hobro. Placeringen understøtter et fortsat stærkt samarbejde i Himmerland med tæt inddragelse af alle relevante parter. Samarbejdet mellem de tre kommuner omkring FGU og den videre udvikling heraf fortsætter efter institutionens etablering. Dette bl.a i regi af en følgegruppe eller lignende, som kan understøtte arbejdet i den nye institutions bestyrelse.</p> <p><u>Beslutning om skoleplaceringer</u></p> <p>Hovedhensyn ved valg af hovedbyerne i hver af de tre kommuner, Aars, Støvring og Hobro, til skoleplacering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevernes transportmuligheder med offentlig transport • Fælles ungemiljøer, hvor FGU'en kobles tæt til ungdomsuddannelserne og særligt erhvervsuddannelserne • De kommunale ungeindsatser kobles fysisk til ungemiljøet <p>Aars, Støvring og Hobro er de centrale trafikknudepunkter i de tre kommuner i forhold til offentlig transport med bus og tog. Derved sikres størst mulig mobilitet for områdets unge ved placering i de tre byer, hvor der vil være den mindst mulige transportafstand for eleverne.</p> <p>Desuden er der et fagligt argument for at holde ungemiljøet samlet i hovedbyerne, hvor alle de kommunale ungetilbud er placeret, ved muligheden for at eleverne på FGU'en kobles stærkere til ungdomsuddannelser og særligt erhvervsuddannelser. Det handler både om, at eleverne får en kobling til det samlede ungdomsuddannelsesmiljø og at de bliver vant til at have en dagligdag i det samme område, hvor mange af dem gerne skal fortsætte på andre uddannelser efter fuldført FGU. Det vil samtidig understøtte et tæt samarbejde imellem alle institutionerne samt understøtte og sikre erhvervsuddannelserne i byerne på længere sigt. Det er vigtigt, at eleverne på FGU'en også socialt føler sig som en del af ungemiljøet i kommunen, hvilket fordres ved at de fysisk ligger sammen med de andre uddannelser herunder også 10. klassecentre og ungdomsskole.</p> <p>Ligeledes er det vigtigt med en fysisk kobling mellem FGU'en og kommunernes ungeindsatser, hvor mange af eleverne i målgruppen også vil være tilknyttede til andre fysiske dele fx jobcenterets ungeenhed. Dette vil lette det nødvendige</p>	
--	--	--

	samarbejde imellem FGU og Ungecenter, der arbejder med mange af elevernes personlige udfordringer, som kan være hindringer for deres skoleparathed.	
2. Fagligt og økonomisk bæredygtigt miljø		
Hvilke eksisterende institutioner forventes at skulle indgå i den foreslåede institution, og hvilke eksisterende institutioner forventes at udspalte aktivitet mv. til institutionen?	<p>Eksisterende institutioner og aktiviteter, der forventes at skulle indgå i FGU-institutionen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesthimmerland Kommune: <ul style="list-style-type: none"> ○ Indgå: Produktionsskolen Kongshøjgaard ○ Indgå: Produktionsskolen Næsbyhus ○ Indgå: Erhvervsgrunduddannelse (EGU) (Tilbydes af Jobcentret, som har entreret Produktionsskolen Kongshøjgaard til løsning af opgaven) ○ Udspalte: Dele af VUC Himmerland • Rebild Kommune: <ul style="list-style-type: none"> ○ Indgå: Rebild Produktionsskole (Støvring) ○ Indgå: EGU (Tilbydes af Jobcentret, som har entreret Rebild Produktionsskole til løsning af opgaven) ○ Opgaveløsningen skal indgå: OBU og FVU tilbydes i dag i samarbejde med Fokus. AVU: Findes ikke i Rebild kommune. Udbydes af VUC i f.eks. Hobro, Aars og Aalborg. • Mariagerfjord Kommune: <ul style="list-style-type: none"> ○ Indgå: Hobro Produktionshøjskole (Døstrupvej, Hobro) ○ Indgå: Kombineret Ungdomsuddannelse (KUU) (Udbydes på produktionsskolen i Hobro og administreres af AMU Nordjylland. UU laver målgruppevurdering og tilmelder den unge) ○ Indgå: Erhvervsgrunduddannelse (EGU) (Tilbydes af Ungecenteret og udbydes af produktionsskolen i Hobro) ○ Udspalte: Dele af VUC Himmerland. Det drejer sig om ordblindeundervisning, AVU og FVU (Amerikavej i Hobro og Tempovej i Hadsund) 	
Ifølge den politiske aftale skal hver skole i udgangspunkt indeholde alle tre spor af FGU, og der skal være et	Nærhedsprincippet og den nuværende afstand mellem de forberedende tilbud (produktionsskolerne) bør ikke øges, hvis vi skal undgå at tabe de unge. Der forventes at kunne opretholdes tre spor af FGU på alle de tre skoler på et fagligt/pædagogisk	

<p>tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på de forskellige niveauer og til at sikre økonomisk bæredygtighed.</p> <p>Hvorledes lever skolerne op til dette?</p> <p>Hvis en skole pr. 1.8.2019 på grund af afstand mellem skolens bygninger ikke vil opleves som et et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø bedes særskilt redegjort for, hvordan det kan etableres hurtigst muligt.</p>	<p>forsvarligt niveau. Dog kan der opstå perioder med lavt elevtal, hvor det kan blive aktuelt at søge dispensation fra kravet om tre spor på én af skolerne.</p> <p>Både fra institutioners og kommuners side er der opmærksomhed på, at skolerne ikke lever op til et tilstrækkeligt elevgrundlag. Derfor ser vi positivt på, at institutionerne allerede drøfter behovet for at tænke i kreative løsninger for at sikre økonomisk bæredygtighed.</p> <p>Aktørerne er på det fælles dialogmøde 9. marts 2018 fremkommet med idéer til og hensigt om et stærkt samarbejde på tværs, også med erhvervsskolerne, både ift. den faglige og økonomiske bæredygtighed. De lagde vægt på vigtigheden af et ungemiljø i de tre største byer i Himmerland, hvor der kan være en synergi imellem de forskellige uddannelser og mulighed for fleksibilitet i lokalebrug, lærerkræfter, værksteder og materialer på tværs af ungdomsuddannelserne og FGU ved variationer i elevoptag på de forskellige uddannelser og årgange. Desuden blev der lagt vægt på, at et godt ry ved den nye FGU er vigtigt, hvilket kan skabes gennem ambitiøse skoler, der er del af gode ungemiljøer i hver af kommunerne.</p> <p>I Vesthimmerland Kommune forventes alle tre spor samlet i en bygning eller inden for gåafstand i Aars (fx lokalefælleskab med andre uddannelsesinstitutioner). Det forventes, at der vil være en samlet skole pr. 1.8.2019.</p> <p>I Rebild Kommune forventes der at være en samlet skole pr. 1.8.2019. Der arbejdes på afklaring af placeringen i forvaltningen og i det politiske system.</p> <p>FGU-skolen i Hobro vil formentlig ikke være klar på én matrikel pr. 1.8.2019. Der er flere scenarier for, hvordan skolen på længere sigt kan samles på én matrikel med sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø i et campus med de andre ungdomsuddannelser. Politisk er der i Mariagerfjord Kommune på Byrådsmøde 24. maj 2018 blevet indstillet til en foreløbig opdelt placering af FGU på Hobro Produktionshøjskole på Døstrupvej og i VUC's lokaler på Blåkildevej eller Amerikavej uden at fastlåse en endelig placering. Dette med henblik på at interimbestyrelsen (den første bestyrelse) beslutter den endelige placering, hvor FGUen ønskes at indgå i et samlet ungemiljø i Hobro på længere sigt.</p>	
--	---	--

	<p>Der kan være forskellige interesser i forbindelse med placeringen af skolerne. Beslutningen om de konkrete skoleplaceringer træffes af interimbestyrelsen umiddelbart efter, at den er blevet nedsat. De sammenhængende FGU-skoler vil kunne blive etableret hurtigere ved kommunal repræsentation fra alle tre kommuner i interimbestyrelsen. Der er desuden en fælles interesse mellem de tre kommuner i, at Erhvervsskolerne Aars tilbydes en bestyrelsespost i den nye FGU-institution.</p>	
<p>Hvilket forventet årselevtal ligger til grund for den samlede institution og for de enkelte skoler? Redegør for beregningsforudsætningerne.</p>	<p>Der tages udgangspunkt i Ministeriets beregninger af årselevtal jf. notat af januar 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesthimmerland Kommune: 114 • Rebild Kommune: 68 • Mariagerfjord Kommune: 123 <p>Samlet årselevtal for institutionen: 305</p> <p>Hver kommune har forsøgt, at beregne et elevgrundlagstal selv, der i alle tilfælde er højere. Dog er der ikke lavet en tilsvarende vægtning som Ministeriet har lavet, ligesom tallene ikke er omregnet til årselevtal, men nærmere er en øjebliks-optælling af potentielle elever i målgruppen. Derfor anvender vi Ministeriets tal, frem for vores egne.</p> <p>Der er en forventning om, at elevgrundlaget vil være faldende efter nogle år, da det forventes, at mange unge op mod det 25. år har gennemført en FGU, ligesom fokus på uddannelsesparathed i grundskolen forventes at betyde, at en øget andel unge er uddannelsesparate når de afslutter grundskolen og dermed kan starte direkte på en ungdomsuddannelse. Desuden er der en forventning om, at elevtallet vil dale over tid i forhold til den nuværende status i egne beregninger grundet dalende børnetal ligesom tendensen er generelt på landsplan, hvilket der muligvis er taget højde for i Ministeriets beregninger.</p>	
<p>3. Den lokale proces</p>		
<p>Redegør for, hvordan den lokale proces om etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer har været tilrettelagt; herunder om inddragelsen af de eksisterende institutioner</p>	<p>Fælles lokal proces i klyngen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diverse klyngedannelsesmøder imellem administrativt personale i de tre kommuner fra november 2017 til marts 2018. • Fælles interessentmøde for Himmerlandsklyngen 9. marts 2018, hvor alle interessenter var inviterede. Her deltog administrativt personale og relevante politikere samt repræsentanter fra produktionskoler, VUC, erhvervsskoler og folkeskoler fra de tre kommuner. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Borgmestermøde 23. april 2018 mellem de tre kommuners borgmestre omkring institutionsplacering. <p>Desuden har der været en sideløbende proces i hver kommune.</p> <p>Vesthimmerlands Kommune:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der har i perioden fra december 2017 og frem til marts 2018 været afholdt to møder samt et døgnsseminar med alle relevante aktører i relation til FGU, heriblandt aftagere af FGU-elever; Vesthimmerlands Gymnasium og HF samt Erhvervsskolerne Aars. • Kommissorium vedr. implementering af Forberedende Grunduddannelse (FGU) og en sammenhængende kommunal ungeindsats, herunder en Himmerlandsløsning vedr. FGU, blev godkendt på Beskæftigelsesudvalgsmøde 29. januar 2018. • Notat vedrørende Sammenhængende Ungeindsats og FGU blev godkendt på Beskæftigelsesudvalgsmøde 9. april 2018. • Godkendelse af udfyldt skabelon for Himmerlandsklyngen om FGU dækningsområder i de relevante politiske udvalg (forventeligt Beskæftigelsesudvalget 30. april 2018, Økonomiudvalget i maj 2018 og Byrådet i maj 2018). • Desuden løbende dialog med lokale interessenter såsom de to produktionsskoler, VUC Nordjylland, Erhvervsskolerne Aars, UngVesthimmerland mv. <p>Rebild Kommune:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der har været afholdt flere møder mellem forvaltningen og Rebild Produktionsskole med henblik på at drøfte den politiske aftale og forventningsafstemme ønsker til en indstilling. • Politiske ønsker til placering af FGU er politisk behandlet på Arbejdsmarkedsudvalgsmøde i Rebild 9. januar 2018. • Godkendelse af udfyldt skabelon for Himmerlandsklyngen om FGU dækningsområder i de relevante politiske udvalg i maj 2018. • Desuden løbende dialog med lokale interessenter herunder det lokale arbejdsmarkedsråd og Uddannelsesrådet. <p>Mariagerfjord Kommune:</p>	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Orientering om processen vedrørende FGU i de relevante politiske udvalg (Udvalget for Børn og Familie 9. januar 2018, Udvalget for Arbejdsmarked 11. januar 2018, Økonomiudvalget 17. januar 2018 og Byrådet 25. januar 2018). • Møde mellem Mariagerfjord Kommunes FGU-styregruppe, VUC Nordjylland (Himmerlandsafdeling) og Hobro Produktionshøjskole om mulige placeringer af FGU-skolen i Hobro 3. april 2018 pba. notat over placeringsscenarioer. • Orienteringspunkt på udvalgsmøde 5. april 2018 i Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse vedr. placeringmuligheder for FGU'en pba. notat over placeringsscenarioer og mødet 3. april 2018 (nævnt i punktet over). • Godkendelse af udfyldt skabelon for Himmerlandsklyngen om FGU dækningsområder i de relevante politiske udvalg (forventeligt Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse 3. maj 2018, Økonomiudvalget 16. maj 2018 og Byrådet 24. maj 2018). • Desuden løbende dialog med lokale interessenter såsom Hobro Produktionshøjskole, VUC Nordjylland, erhvervsskoler, 10. klassecentre mv. 	
4. Offentlig transport		
Hvordan vurderes placeringen af skolerne samlet set at påvirke transportforholdene for målgruppen i dækningsområdet?	<p>I Vesthimmerland Kommune vil placeringen af FGU-skolen betyde forbedrede transportforhold. Den midlertidige placering af FGU-skolen i Hobro vil på den korte bane betyde uændrede transportforhold for målgruppen i Mariagerfjord Kommune. Samles skolen efterfølgende i et fælles campus i Hobro vil transportforholdene for målgruppen blive forbedrede. Transportforholdene i Rebild Kommune vil være uændrede.</p> <p>Samlet set får målgruppen forbedrede transportforhold ved placering af en FGU-skole i hver af de tre hovedbyer i dækningsområdet, hvor den kollektive trafik er indrettet efter at landområderne kan nå hovedbyerne.</p>	
Redegør for, hvordan de foreslåede placeringer af skoler vil være tilgængelige med offentlig transport.	<p>Det er muligt at komme imellem Hobro, Støvring og Aars med offentlig transport (med busser samt tog mellem Støvring, Skørping, Arden og Hobro), hvor de tre skoler under institutionen foreslås placeret.</p> <p>Der er generelt gode offentlige transportmuligheder til skolerne i de tre hovedbyer fra oplandet i de tre kommuner. Transportmulighederne for de 15-24-årige i de tre himmerlandske kommuner for at komme til de fremtidige FGU-skoler, hvis de placeres hhv. i Aars, Støvring og Hobro, er blevet analyseret nærmere ved hjælp af den kortløsning, som Undervisningsministeriet har stillet til rådighed. I bil har mere</p>	Bilag 1 - Oversigt over transporttid til FGU i Himmerland

	<p>end 90 pct. af de unge mulighed for at komme frem til skolerne på under en halv time. Med offentlig transport kan 74 pct. af de unge i Rebild Kommune og godt 50 pct. af de unge i Vesthimmerlands og Mariagerfjord Kommuner nå skolen på 30 minutter. Udvides der til 45 minutters transporttid, kan hhv. 81 pct., 89 pct. og 71 pct. af de unge i Vesthimmerland, Rebild og Mariagerfjord Kommune nå skolerne på den tid. Der er maksimalt tale om to skift i ruterne med offentlig transport. Se evt. mere i den vedlagte oversigt.</p> <p>Der ses en yderligere fordel ved et samlet ungdomsuddannelsesmiljø i hovedbyerne ved, at de unge til FGU'en ankommer med de samme transportmidler som de resterende unge i kommunerne eftersom den kollektive transport allerede er indrettet derefter.</p>	
--	--	--

Notat

Byrådssekretariatet

Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
54.00.00-G01-5-17

Ref.: Mie Skotte Sølvkjær
Direkte tlf. 97113014
misks@mariagerfjord.dk

Dato: 19.4.2018

Oversigt over transporttid til FGU i Himmerland

På baggrund af den kortløsning, som Undervisningsministeriet har stillet til rådighed, er der lavet denne oversigt over transportmulighederne for de 15-24-årige i de tre himmerlandske kommuner, for at komme til de fremtidige FGU-skoler, hvis de placeres hhv. i Aars, Støvring og Hobro.

Tabel 1: Transport i bil

Kommune	Antal unge på 15-24 år	30 min opland		45 min opland		60 min opland		75 min opland	
Vesthimmerlands	4.147	3.907	94,2%	4.147	100%	4.147	100%	4.147	100%
Rebild	2.941	2.815	95,7%	2.941	100%	2.941	100%	2.941	100%
Mariagerfjord	4.945	4.576	92,5%	4.844	98,0%	4.945	100%	4.945	100%

Tabel 2: Offentlig transport

Kommune	Antal unge på 15-24 år	30 min opland		45 min opland		60 min opland		75 min opland	
Vesthimmerlands	4.147	2.099	50,6%	3.360	81,0%	4.099	98,8%	4.147	100%
Rebild	2.941	2.185	74,3%	2.608	88,7%	2.747	93,4%	2.941	100%
Mariagerfjord	4.945	2.703	54,7%	3.522	71,2%	4.359	88,1%	4.487	90,7%

Tabel 3: Offentlig transport (maks. 2 skift)

Kommune	Antal unge på 15-24 år	30 min opland		45 min opland		60 min opland		75 min opland	
Vesthimmerlands	4.147	2.099	50,6%	3.360	81,0%	4.099	98,8%	4.147	100%
Rebild	2.941	2.185	74,3%	2.608	88,7%	2.747	93,4%	2.941	100%
Mariagerfjord	4.945	2.703	54,7%	3.522	71,2%	4.359	88,1%	4.487	90,7%

Skabelon til brug for KKR's forslag til dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer for Forberedende Grunduddannelse

Skabelonen skal ses i forlængelse af Undervisningsministeriets udsendte brev af 12. januar, der opstiller kriterier for den lokale proces. Der skal indsendes en udfyldt skabelon for hvert forslag til dækningsområde. Materialet skal være Undervisningsministeriet i hænde senest kl. 12 den 1. juni 2018.

Emne	Besvarelse	Bemærkninger/ Vedhæftede dokumenter
1. Dækningsområdet og institutions- og skoleplaceringer		
Hvilke kommuner indgår i forslaget til dækningsområde, og hvor mange skoler foreslås oprettet inden for dækningsområdet?	Morsø, Thisted og Jammerbugt Kommuner lægger op til en fælles FGU-institution med de tre kommuner som dækningsområde. Under institutionen lægges der op til, at der etableres 3 skoler, en i hver af kommunerne.	
På hvilken/hvilke adresse/adresser foreslås institutionen og institutionens skoler placeret?	<p>Placering af FGU-institutionen:</p> <p>Den kommende FGU-institution placeres i Morsø Kommune.</p> <p>Placering af FGU-skolerne i hhv.:</p> <p><u>Morsø Kommune:</u> FGU-skolen placeres i Nykøbing by, og der tages udgangspunkt i den nuværende bygningsmasse på de eksisterende 2 institutioner på Limfjordsvej 95 og Elsøvej 101, 7900 Nykøbing Mors. Der bør sigtes imod, at der inden for en 4-årig periode sker en samling på én adresse.</p> <p><u>Thisted Kommune:</u> FGU-skolen i Thisted Kommune skal placeres i Thisted by. På kort sigt er det dog ikke muligt at oprette en samlet skole på én adresse, hvorfor der lægges op til at FGU-skolens tre spor etableres på de nuværende lokaliteter for hhv. Thy Produktionsskole, Thy-Mors VUC HF & VUC og EUC Nordjylland.</p> <p><u>Jammerbugt Kommune:</u> FGU-skolen i Jammerbugt Kommune placeres i første omgang på institutionernes</p>	

	<p>nuværende adresser i Aabybro på Industrivej og i Teknologiparken. Der er tale om adresser med ca. 300 meters afstand i gåafstand. Der arbejdes hen mod en løsning, hvor skolen på sigt samles i Teknologiparken i Aabybro.</p>																	
<p>Hvilke hovedhensyn har ligget bag det foreliggende forslag om etablering af dækningsområdet og beslutningen om institutions- og skoleplaceringer?</p>	<p>Morsø, Thisted og Jammerbugt kommuner dækker et område, der naturligt udgør et fællesarbejdskraftsopland. En FGU-institution med de tre kommuner, som dækningsområde vil derfor kunne indgå, som en vigtig aktør ift. at erhvervslivets arbejdskraftbehov imødekommes.</p> <p>Dernæst dækker kommunerne over et geografisk stort areal, hvor der er langt mellem yderpunkter internt i kommunerne og inden for det planlagte dækningsområde. Blandt andet derfor lægges der op til, at der etableres en skole i hver af kommunerne.</p> <p>Det er således hensynet om nærhed i forhold til borgerne i målgruppen for FGU'en, muligheden for et tæt samspil med det lokale erhvervsliv, og en lokalpolitisk forankring, der overvejende ligger til grund for indeværende oplæg.</p> <p>I forhold til placering af skolerne er der taget højde for mulighed for at tilgå offentlig transport. Det er således oplægget at skolerne placeres i knudepunkterne for den offentlige transport, så flest mulige borgere med mindst mulig transporttid kan møde på skolen.</p>	<p>Notat vedr. placering</p>																
<p>2. Fagligt og økonomisk bæredygtigt miljø</p>		<p>Fagligt og økonomisk bæredygtigt miljø</p>																
<p>Hvilke eksisterende institutioner forventes at skulle indgå i den foreslåede institution, og hvilke eksisterende institutioner forventes at udspalte aktivitet mv. til institutionen?</p>	<p>I alle tre involverede kommuner er i dag etablerede produktionsskole-, VUC- og erhvervsskoletilbud. I nedenstående tabel er de eksisterende uddannelsesinstitutioner, der har tilbud, der indgår i den Forberedende Grunduddannelse, præsenteret.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Produktionsskole</th> <th>Erhvervsskole</th> <th>VUC</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Morsø Kommune</td> <td>Morsø Produktionsskole</td> <td>EUC Nordvest</td> <td>Thy-Mors HF & VUC</td> </tr> <tr> <td>Thisted Kommune</td> <td>Thy Produktionsskole</td> <td>EUC Nordvest</td> <td>Thy-Mors HF & VUC</td> </tr> <tr> <td>Jammerbugt</td> <td>Jammerbugt</td> <td>EUC Nordvest</td> <td>VUC & HF</td> </tr> </tbody> </table>		Produktionsskole	Erhvervsskole	VUC	Morsø Kommune	Morsø Produktionsskole	EUC Nordvest	Thy-Mors HF & VUC	Thisted Kommune	Thy Produktionsskole	EUC Nordvest	Thy-Mors HF & VUC	Jammerbugt	Jammerbugt	EUC Nordvest	VUC & HF	
	Produktionsskole	Erhvervsskole	VUC															
Morsø Kommune	Morsø Produktionsskole	EUC Nordvest	Thy-Mors HF & VUC															
Thisted Kommune	Thy Produktionsskole	EUC Nordvest	Thy-Mors HF & VUC															
Jammerbugt	Jammerbugt	EUC Nordvest	VUC & HF															

	Kommune	Produktionsskole		Nordjylland
	<p>I den foreslåede institution forventes følgende institutioner at indgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thy Produktionsskole • Jammerbugt Produktionsskole • Morsø Produktionsskole <p>Nedenstående institutioner forventes at skulle udspalte aktivitet til den foreslåede institution:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thy-Mors HF & VUC • VUC & HF Nordjylland • EUC Nordvest 			
<p>Ifølge den politiske aftale skal hver skole i udgangspunkt indeholde alle tre spor af FGU, og der skal være et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på de forskellige niveauer og til at sikre økonomisk bæredygtighed.</p> <p>Hvorledes lever skolerne op til dette?</p> <p>Hvis en skole pr. 1.8.2019 på grund af afstand mellem skolens bygninger ikke vil opleves som et et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø bedes særskilt redegjort for, hvordan det kan etableres hurtigst muligt.</p>	<p>I det følgende redegøres der for, hvorledes hver af de tre skoler opfylder de opstillede forventninger:</p> <p><u>Morsø Kommune:</u> Det er et grundvilkår på egnen, at der kan være udfordringer i forhold til elevantallet, hvilket har betydet stor fleksibilitet i samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne for at skabe bæredygtige miljøer.</p> <p>Den kommende FGU-skole i Morsø Kommune vil fra start indeholde alle tre spor. Indholdet af FGU'ens tre spor er i dag dækket af uddannelsesinstitutionerne i Morsø Kommune. Disse aktiviteter vil forsætte efter 1. august 2019, men i FGU-skolens regi.</p> <p><u>Thisted Kommune:</u> Den kommende FGU-skole i Thisted Kommune vil fra start indeholde alle tre spor. Indholdet af FGU'en tre spor er i dag dækket af uddannelsesinstitutionerne i Thisted Kommune. Disse aktiviteter vil forsætte efter 1. august 2019, men i FGU-skolens regi. Undervisningen på FGU-skolen i Thisted Kommune vil fra start være placeret på de eksisterende uddannelsesinstitutioner, og vil derfor ikke udgøre et samlet uddannelsesmiljø for FGU'en, men i stedet indgå i de eksisterende uddannelsesmiljøer. Det er oplægget, at der hurtigst muligt efter opstart på FGU'en</p>			

	<p>skal etableres et samlet uddannelsesmiljø, hvor alle tre spor samles på en lokation i Thisted by.</p> <p><u>Jammerbugt Kommune:</u> Også i Jammerbugt Kommune skal der etableres en skole med alle tre spor. Den geografiske nærhed gør det allerede fra start muligt at arbejde fleksibelt med indholdet og skabe et uddannelsesmiljø på tværs af bygningerne.</p> <p>Nedenfor redegøres der for, hvorvidt skolerne hver især vil opleves, som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø ved opstart 1. august 2019. Såfremt dette ikke er tilfældet, er der for hver af skolerne redegjort for hvordan et sammenhængende skolemiljø hurtigst muligt etableres.</p> <p><u>Morsø Kommune:</u> Undervisningen på FGU-skolen i Morsø Kommune vil fra start være placeret på de eksisterende uddannelsesinstitutioner, og vil derfor ikke udgøre et samlet uddannelsesmiljø for FGU-skolen, men i stedet indgå i de eksisterende uddannelsesmiljøer. Det er oplægget, at der hurtigst muligt efter opstart på FGU-skolen skal etableres et samlet uddannelsesmiljø, hvor alle tre spor samles på en matrikel i Nykøbing by.</p> <p>For at imødekomme de problematikker, der opstår ved, at undervisningen ved opstart kommer til at foregå på 2 forskellige adresser, vil undervisningen blive tilrettelagt således, at eleverne kommer til at have færrest mulige adresseskift i løbet af en undervisningsdag. Således vil der blive planlagt efter hele undervisningsdage på hhv. Almen-, Produktions-, og Erhvervsgrunduddannelsen. I de tilfælde hvor det ikke er muligt, vil det først og fremmest være lærerne, der skal flytte mellem undervisningslokaliteterne.</p> <p>For at sikre oplevelsen af et sammenhængende miljø skal der løbende iværksættes aktiviteter på tværs af FGU-skolen for både elever og lærere. Dette vil både kunne bidrage med faglige, sociale og kulturelle aspekter. På et organisatorisk plan vil sådanne aktiviteter kunne bidrage til, at personalegruppen på tværs af uddannelseslokaliteter oplever at være en del af en samlet FGU-skole. For eleverne vil aktiviteter i og uden for normal skoletid medvirke til netværksdannelse mellem</p>	
--	--	--

	<p>eleverne og udviklingen af sociale kompetencer.</p> <p>Den kommende ledelse af FGU-skolen vil fra start få ansvaret for alle uddannelseslokaliteter, og som følge deraf blive pålagt ansvaret for at facilitere et sammenhængende miljø for såvel elever og lærere.</p> <p><u>Thisted Kommune:</u></p> <p>For at imødekomme de problematikker, der er opstået ved at undervisningen fra en start kommer til at foregå på tre forskellige adresser, vil undervisningen blive tilrettelagt således, at eleverne kommer til at have færrest mulige adresseskift i løbet af en undervisningsdag. Således vil der blive planlagt efter hele undervisningsdage på hhv. Almen-, Produktions-, og Erhvervssporet. I de tilfælde hvor det ikke er muligt, vil det først og fremmest være lærerne, der skal flytte mellem undervisningslokaliteterne.</p> <p>For at sikre oplevelsen af et sammenhængende miljø skal der løbende iværksættes aktiviteter på tværs af FGU-skolen for både elever og lærere. Dette vil både kunne bidrage med faglige, sociale og kulturelle aspekter. På et organisatorisk plan vil sådanne aktiviteter kunne bidrage til, at personalegruppen på tværs af uddannelseslokaliteter oplever at være en del af en samlet FGU-skole. For eleverne vil aktiviteter i og uden for normal skoletid medvirke til netværksdannelse mellem eleverne, udvikling af social kompetencer.</p> <p>Den kommende ledelse af FGU-skolen vil fra start få ansvaret for alle uddannelseslokaliteter, og som følge deraf blive pålagt ansvaret for at facilitere et sammenhængende miljø for såvel elever og lærere.</p> <p><u>Jammerbugt Kommune:</u></p> <p>Selv om der er geografisk nærhed, vil undervisningen blive tilrettelagt således, at eleverne kommer til at have færrest mulige adresseskift i løbet af en undervisningsdag. Således vil der blive planlagt efter hele undervisningsdage på hhv. Almen-, Produktions-, og Erhvervssporet. Dog bør det overvejes, om der allerede fra start skal etableres f.eks. fælles kantinefaciliteter, således at skolen i højere grad opleves som en helhed.</p>	
--	--	--

	<p>For derudover at sikre oplevelsen af et sammenhængende miljø skal der løbende iværksættes aktiviteter på tværs af FGU-skolen for både elever og lærere. Dette vil både kunne bidrage med faglige, sociale og kulturelle aspekter. På et organisatorisk plan vil sådanne aktiviteter kunne bidrage til, at personalegruppen på tværs af uddannelseslokaliteter oplever at være en del af en samlet FGU-skole. For eleverne vil aktiviteter i og uden for normal skoletid medvirke til netværksdannelse mellem eleverne samt udvikling af deres sociale kompetencer.</p> <p>Den kommende ledelse af FGU-skolen vil fra start få ansvaret for alle uddannelseslokaliteter, og som følge deraf blive pålagt ansvaret for at facilitere et sammenhængende miljø for såvel elever og lærere.</p>																																				
<p>Hvilket forventet årselevtal ligger til grund for den samlede institution og for de enkelte skoler? Redegør for beregningsforudsætningerne.</p>	<p>Indeværende indstilling er baseret på de af Undervisningsministeriet udmeldte forventede antal årselever. Det er således følgende antal årselever, der ligger til grund for indstillingen:</p> <table border="1" data-bbox="712 730 1697 1075"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Kommune</th> <th colspan="4">Andele</th> <th>Elevgrundlag</th> </tr> <tr> <th>Andel af samlet produktionsskole og egu aktivitet 2016</th> <th>Andel af samlet FVU, OBU, avu og KUU aktivitet 2016</th> <th>Andel af restgruppe 2016</th> <th>Vægtet fordeling</th> <th>Elevgrundlag i antal årselever</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jammerbugt</td> <td>0,69%</td> <td>0,74%</td> <td>0,80%</td> <td>0,74%</td> <td>103</td> </tr> <tr> <td>Morsø</td> <td>0,46%</td> <td>0,49%</td> <td>0,38%</td> <td>0,45%</td> <td>63</td> </tr> <tr> <td>Thisted</td> <td>0,89%</td> <td>1,08%</td> <td>0,81%</td> <td>0,92%</td> <td>129</td> </tr> <tr> <td>Antal årselever i alt</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>295</td> </tr> </tbody> </table> <p>På baggrund af den hidtidige anvendelse af Produktionsskole, AVU, KUU, EGU, OBU og FVU vurderer de involverede kommuner, at der kan findes indikationer på, at målgruppen kan være større end det antal, der fremgår af Undervisningsministeriets opgørelse. Dette under forudsætning af, at der etableres et tilbud, der geografisk er inden for rækkevidde for målgruppen og er af en kvalitet, der kan bringe de unge under 25 år videre i job eller uddannelse.</p>	Kommune	Andele				Elevgrundlag	Andel af samlet produktionsskole og egu aktivitet 2016	Andel af samlet FVU, OBU, avu og KUU aktivitet 2016	Andel af restgruppe 2016	Vægtet fordeling	Elevgrundlag i antal årselever	Jammerbugt	0,69%	0,74%	0,80%	0,74%	103	Morsø	0,46%	0,49%	0,38%	0,45%	63	Thisted	0,89%	1,08%	0,81%	0,92%	129	Antal årselever i alt					295	
Kommune	Andele				Elevgrundlag																																
	Andel af samlet produktionsskole og egu aktivitet 2016	Andel af samlet FVU, OBU, avu og KUU aktivitet 2016	Andel af restgruppe 2016	Vægtet fordeling	Elevgrundlag i antal årselever																																
Jammerbugt	0,69%	0,74%	0,80%	0,74%	103																																
Morsø	0,46%	0,49%	0,38%	0,45%	63																																
Thisted	0,89%	1,08%	0,81%	0,92%	129																																
Antal årselever i alt					295																																
<p>3. Den lokale proces</p>		<p>Den lokale proces</p>																																			

<p>Redegør for, hvordan den lokale proces om etablering af dækningsområder og institutions- og skoleplaceringer har været tilrettelagt; herunder om inddragelsen af de eksisterende institutioner</p>	<p>Se det vedlagte bilag om procesorganisering og procesplan.</p> <p>Der er oprettet en tværgående styregruppe med en direktør fra hver af de tre kommuner. Denne gruppe sikrer koordinering på tværs af kommuner og i arbejdet i hver kommune.</p> <p>I hver af kommunerne er der oprettet lokale arbejdsgrupper, med repræsentation fra de eksisterende uddannelsesinstitutioner, kommunale repræsentanter på Chef- og lederniveau og efter lokal aftale direktøren fra den tværgående styregruppe. Den konkrete sammensætning af arbejdsgrupperne kan være forskellig mellem kommunerne.</p> <p>Arbejdet i kommunerne skal godkendes i de relevante politiske fagudvalg inden et samlet oplæg sendes til KKR.</p> <p>Der afholdes desuden et stormøde på tværs af kommunerne, hvor den samlede indstilling præsenteres. På stormødet deltager repræsentanter fra skolerne, kommunal og KKR politikere, kommunale direktører, chefer og ledere med relation til indstillingen.</p>	<p>Procesplan for etablering og placering af FGU-institution og –skoler</p> <p>Procesorganisering vedrørende etablering og placering af FGU-institution og -skoler</p>
<p>4. Offentlig transport</p>		<p>Offentlig transport</p>
<p>Hvordan vurderes placeringen af skolerne samlet set at påvirke transportforholdene for målgruppen i dækningsområdet?</p>	<p>For hver skole er der nedenfor redegjort for hvorledes placeringen vil påvirke transportforholdene for målgruppen i dækningsområdet.</p> <p><u>Morsø Kommune:</u> Med en placering af FGU i de eksisterende uddannelsesmiljøer i Nykøbing vil de offentlige transportmuligheder være de bedst mulige for hele kommunen. Der er stor kapacitet af offentlig transport mellem uddannelsesstederne og midtbyen dagligt. Fra landsbyerne rundt på øen er der kun få daglige afgang.</p> <p><u>Thisted Kommune:</u> Der er vedlagt udklip fra Undervisningsministeriets kortløsning for placering af FGU-skolen i Thisted Kommune. Der er endnu ikke taget stilling til den konkrete placering af skolen i Thisted by, hvorfor der er vedlagt et kort over transportafstandene ved en</p>	<p>Transportafstande med offentlig transport ved placering af FGU-skoler.</p>

	<p>placering på hhv. Thy-Mors HF & VUC og EUC Nordvest. Fælles for begge placeringer er en markant forbedret tilgængelighed med offentlig transport, med maksimalt to skift.</p> <p>Uanset hvor FGU-skolen placeres i Thisted by er der dele af Thisted kommune, der stadig har lang transporttid med offentlig transport. For at imødekomme denne problematik åbnes der for, at elever på FGU-skolen kan indlogeres på kollegier i Thisted by, eller i begrænset omfang på erhvervskostskolen.</p> <p><u>Jammerbugt Kommune:</u> Aabybro er kommunens trafikknudepunkt i forhold til offentlig transport. Der er alene to bosætningsområder i Jammerbugt Kommune, der kræver busskifte. I forhold til resten er der direkte busforbindelse.</p>	
<p>Redegør for, hvordan de foreslåede placeringer af skoler vil være tilgængelige med offentlig transport.</p>	<p>I det følgende er der for redegjort for hvordan de enkelte skoler er tilgængelige med offentlig transport.</p> <p><u>Morsø Kommune:</u> FGU-skolen er med en placering i Nykøbing by forbundet med en stor del af oplandet via bus.</p> <p><u>Thisted Kommune:</u> Thisted by er, som udgangspunkt forbundet med oplandet via bustransport. Den sydlige del af kommunen er endvidere forbundet til Thisted by via togforbindelse.</p> <p><u>Jammerbugt Kommune:</u> Se ovenfor.</p>	

THISTED KOMMUNE

JAMMERBUGT
KOMMUNE

Notat fra Morsø, Thisted og Jammerbugt kommuner vedr. placering af FGU-institutioner og skoler

De tre nordvestjyske kommuner Morsø, Thisted og Jammerbugt lægger op til, at der etableres en FGU-institution, hvis dækningsområde er netop de tre kommuner. Det er endvidere oplægget, at der placeres en FGU-skole i hver af de tre kommuner.

I det nedenstående redegøres for argumentationen for placering af en FGU-institution og 3 skoler i henholdsvis Morsø, Thisted og Jammerbugt kommuner.

Et dækningsområde

At Morsø, Thisted og Jammerbugt tilsammen skal udgøre et dækningsområde for en FGU-institution skyldes blandt andet at kommunerne er sammenlignelige i forhold til erhvervsstruktur, en efterspørgsel efter nogle af de samme kompetencer på arbejdsmarkedet, samt at oplandet for arbejdskraft i de tre kommuner er tæt forbundet.

Kommunerne er desuden sammenlignelige hvad angår sundhedsprofiler og kommunal kultur. En FGU-institution med dette dækningsområde vil derfor kunne målrette retningen for skolerne og den faglige indsats herpå, på tværs af skolerne i samspil med omgivne samfund. Institutionen og skolerne vil derfor samlet set udgøre en organisation, der understøtter et solidt funderet fagligt miljø.

Bestyrelsen for en FGU-institution, der dækker Morsø, Jammerbugt og Thisted Kommuner, vil med udgangspunkt i kommunernes ligheder kunne udstikke en strategisk retning for skolerne, der sikrer én retning og udvikling, der gør sig gældende for hele dækningsområdet og som understøtter lokale ønsker og behov. Derved sikres en faglig stabilitet på tværs af dækningsområdet, der forankres i FGU-institutionen, men som udspringer af de lokale behov og efterspørgsler. At det er muligt at operere med én fælles retning på tværs af FGU-skolerne er centralt i forhold til at kunne sikre en effektiv drift af FGU-institutionen, eftersom der ikke skal ændret markant på indsatsen på tværs af skolerne.

En skole pr. kommune

Oplægget om at etablere skoler i både i Morsø, Jammerbugt og Thisted kommuner er primært begrundet i, at de 3 kommuner dækker over et geografisk stort område, hvor der er langt mellem yderpunkterne i henholdsvis Morsø og Jammerbugt. Dette forhold er formentlig også årsagen til, at der i den nuværende uddannelsesstruktur er placeret henholdsvis en produktionsskole og en VUC afdeling i hver af de tre kommuner. En reduktion i antallet af FGU-skoler i det påtænkte dækningsområde vil derfor, alt andet lige, medføre en forringelse af målgruppens mulighed for at kunne tilegne sig de kvalifikationer, der skal til for at bringe dem tættere på uddannelse eller beskæftigelse. De tre kommuner er udfordret på antallet af unge uden uddannelse. En forringelse af mulighederne for at deltage i FGU lokalt, vil risikere at reducere antallet af unge med uddannelse yderligere.

At have en skole i hver af de tre kommuner er tillige centralt i forhold til at sikre en lokal forankring, hvor undervisningen sker i samspil med lokale aktører og med kendskab til de lokale behov og forudsætninger, der gør sig gældende i dækningsområdet.

Placeringen af en skole i hver af de tre kommuner skal således ske ud fra hensyn om nærhed og tilgængelighed. Såfremt der ikke placeres en skole i hver af kommunerne forringes den geografiske dækning markant. Det vil i så fald være tvivlsomt om skolernes geografiske dækningsområde vil kunne efterleve forventningen om at tilbuddet skal lige indenfor 75 minutters befordringstid med offentligt transport.

Konklusion

På trods af de, af Undervisningsministeriet beregnede, 295 årselever er det argumentet, at en FGU-institution, der dækker Morsø, Jammerbugt og Thisted Kommuner, vil have en effektiv drift, der rummer fagligt bæredygtige miljøer, som der efterspørges, en geografisk placering, der sikrer en rimeligt transporttid for eleverne, og en lokal forankring der sikrer et uddannelses tilbud i samspil med det omgivne samfund.

Dertil kommer, at de involverede kommuner vurderer, at der i den hidtidige anvendelse af Produktionsskole, AVU, KUU, EGU, OBU og FVU kan findes indikationer på, at målgruppen kan være større end det antal, der fremgår af Un-

dervisningsministeriets opgørelse, såfremt der etableres et tilbud, der geografisk er inden for rækkevidde for målgruppen og er af en kvalitet, der kan bringe de unge under 25 år videre i job eller uddannelse.

Procesplan for etablering og placering af FGU-institutioner og -skoler

	Uge 10	Uge 11	Uge 12	Uge 13	Uge 14	Uge 15	Uge 16	Uge 17	Uge 18	Uge 19	Uge 20	Uge 21	Uge 22	
	5-10/3 2018	12-16/3 2018	19-23/3 2018	26-30/3 2018	2-6/4 2018	9-13/4 2018	16-20/4 2018	23-27/4 2018	30/4 - 4/5 2018	7-11/5 2018	14-18/5 2018	21-25/5 2018	28/5 - 1/6 2018	
Deadlines				Deadline for sagsfremstillinger til SSU og BFU	Deadline for sagsfremstillinger til EAKU		D. 20. april 2018 - Deadline for lokal politisk behandling	D. 24 april 2018 - Deadline for fremsendelse af <u>udkast</u> til KKR				D. 25/5 2018 - Deadline for fremsendelse af <u>endeligt oplæg</u> til KKR	D. 1. juni 2018 kl. 12.00: Deadline for at indsende materiale fra KKR til Undervisningsministeren	
KKR Nordjylland		Ordinært møde d. 16. marts 2018						D. 26 april 2018 - FGU-styregruppemøde						
Tværgående styregruppe						Opsamling på arbejdet i de lokale arbejdsgrupper og sammenskrivning i "Skabelon FGU dækning"							D. 30. maj 2018: Stormøde vedr. etablering og placering af FGU-institution og -skoler	
Lokal arbejdsgruppe					Møde vedr. oplæg til lokal politisk behandling									
Lokal politisk behandling		D. 15. marts 2018 - Møde i § 17 stk. 4 udvalg - Proces omkring FGU præsenteres udvalget.			Politisk behandling i fagudvalg									
						SSU-møde 10. april BFU-møde 11. april	EAKU-møde 16. april	D. 24. april - Oplæg forelægges KB til orientering						

Procesorganisering for etablering af FGU-institution og -skoler

Kommunerne i KKR Nordjylland er gået sammen i klyngesamarbejder, der udarbejder oplæg til placering af FGU-institutioner og –skoler. Disse oplæg behandles af KKR Nordjylland, der indsender en samlet indstilling til placering af FGU-institutioner og –skoler til undervisningsministeren, der behandler indstillinger til placering af FGU- institutioner og –skoler på landsplan.

Morsø, Thisted og Jammerbugt Kommuner har valgt at indgå i et klyngesamarbejde omkring etablering af en FGU-institution med et dækningsområde, der dækker de tre kommuner. Det er endvidere oplægget fra de tre kommuner, at der skal etableres en FGU-skole i henholdsvis Morsø, Thisted og Jammerbugt kommune.

Processen omkring etablering af FGU-institution og -skoler i Morsø, Thisted og Jammerbugt kommuner under KKR Nordjylland organiseres som vist i figuren nedenfor i figur 1.

Figur 1 - Organisering af processen omkring etablering af FGU-institutioner og -skoler

Styregruppen på tværs af Morsø, Thisted og Jammerbugt Kommuner er bestående af følgende:

- Hanne Madsen, Direktør for Social, Sundhed og Beskæftigelse Jammerbugt Kommune
- Henrik Rene Christensen, Direktør for Social, Sundhed og Beskæftigelse Morsø Kommune
- Lone Becker, Direktør for Beskæftigelse, Social og Sundhed Thisted Kommune

Styregruppen på tværs af kommunerne skal sikre forankringen på tværs af kommunerne og skitsere, den overordnede ramme, der danner grundlag for de lokale processer i henholdsvis Morsø, Thisted og Jammerbugt kommuner. Der er endvidere den tværgående styregruppe rolle løbende at kvalitetssikre arbejdet i de lokale arbejdsgrupper i henhold til fastsatte rammer for placering og etablering af FGU-institution og –skoler.

De lokale processer i hver af de tre kommuner

Herunder skitseres hvordan de lokale processer omkring etablering og placering af skoler i hver af de tre kommuner tænkes organiseret.

I hver af kommunerne nedsættes en lokal arbejdsgruppe. Den lokale arbejdsgruppe i hhv. Morsø, Thisted og Jammerbugt kommuner skal bestå af følgende:

- Direktøren fra de tværgående udvalg, som formand for arbejdsgruppen
- Kommunale repræsentanter på Chef- og lederniveau, samt konsulenter
- Repræsentanter fra VUC, Produktionsskoler og Erhvervsskoler.

Den lokale arbejdsgruppe skal udarbejde oplæg til lokalpolitisk behandling i forhold til placering og organisering af FGU-skolen i kommunen med henblik på sammenskrivning i den tværgående styregruppe. Arbejdsgruppen skal i sit oplæg til placering og organisering af en FGU-skole blandt andet tage stilling til og tage højde for følgende:

- FGU-skolens dækningsområde
- Placering af FGU-skole, herunder:
  - Organisering af undervisningsaktiviteter:
    - Hvilke eksisterende institutioner skal fremadrettet indgå i FGU-institutionen, og
    - Hvilke eksisterende institutioner skal udspalte aktiviteter til den nye institution.
  - Hvorledes der skabes sammenhængende uddannelsesmiljøer med et faglige og økonomisk bæredygtige miljøer
  - Redegøre for transportforhold – hvordan påvirker placeringen tilgængeligheden med offentlig transport

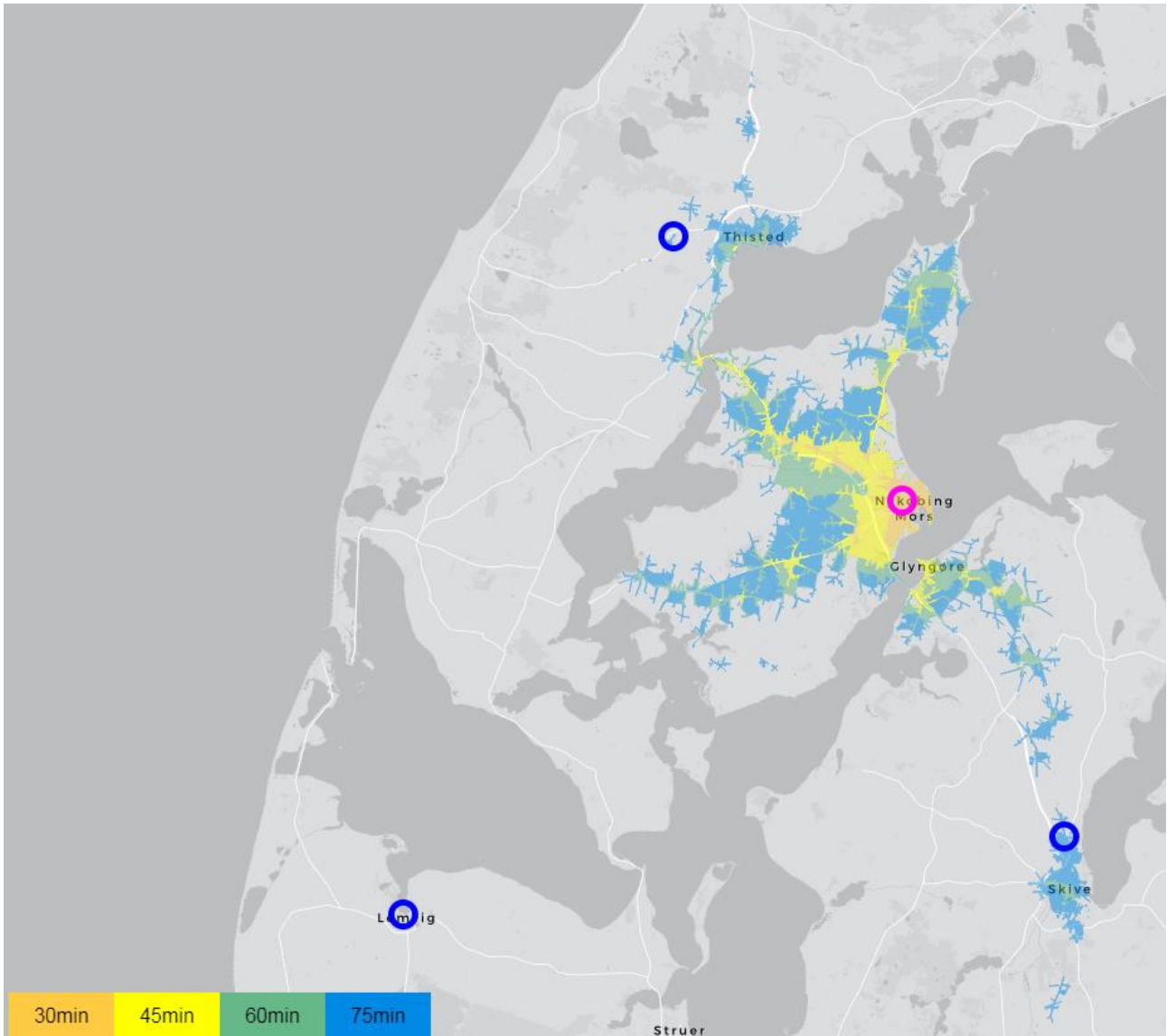
Arbejdet i den lokale arbejdsgruppe kommer til at tage udgangspunkt i dokumentet ”Skabelon FGU dækning”, der i sidste ende skal fremsendes til Undervisningsministeren, som KKR’s indstilling til FGU-placeringer. Inden de lokale arbejdsgrupper påbegynder arbejdet, er det den tværgående styregruppes rolle at udfylde de punkter i skabelonen, der vedrører de overordnede rammer, i henhold til det aftalte mellem kommunerne og lokal politiske hensyn. Som udgangspunkt udfyldes forud udfyldes skabelonen med de argumenter og rammesætninger, der ligger i det tidligere udarbejdet notat vedr. placering af FGU.

I Thisted Kommune sker den politiske behandling af den lokale arbejdsgruppes oplæg i tre fagudvalg, henholdsvis Social- og Sundhedsudvalget, Børne- og Familieudvalget og Erhvervs-, Arbejdsmarkeds- og Kulturudvalget.

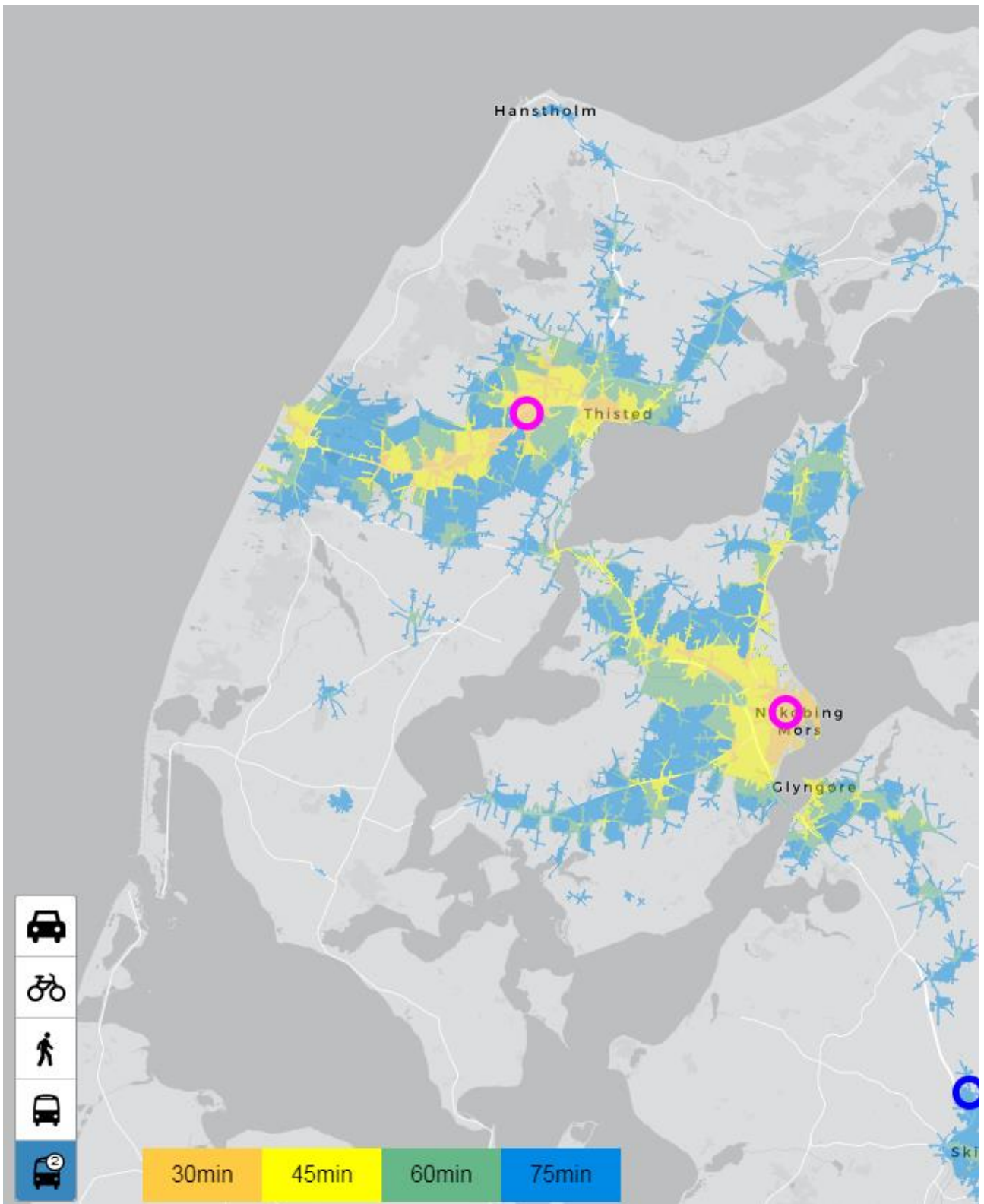
Partsinddragelsen af de involverede skoler afrundes med et stormøde, hvor deltagerne er følgende:

- Repræsentanter fra skolerne
- KKR-politikere
- Politikere fra relevante fagudvalg
- Kommunale administrative repræsentanter

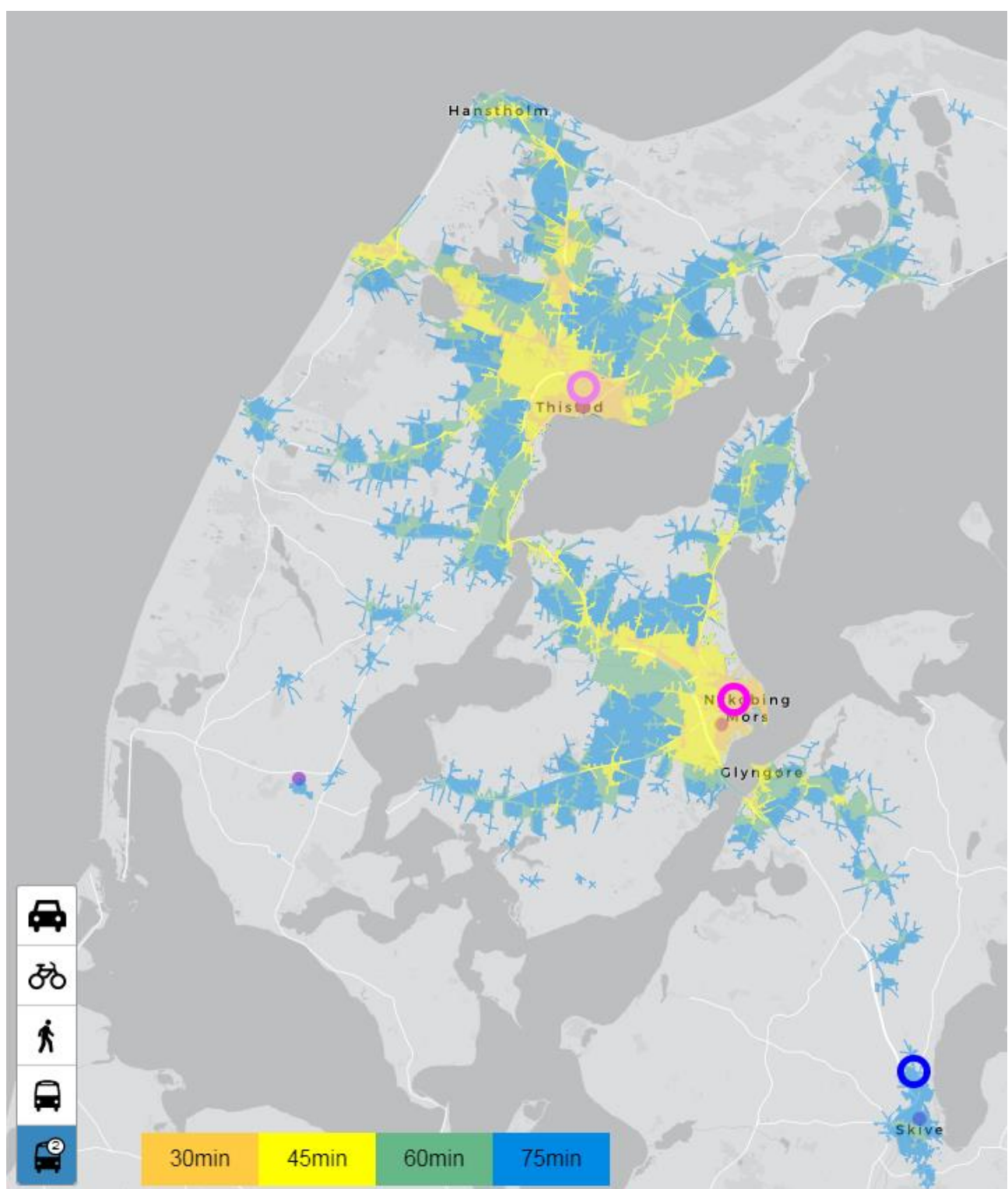
Morsø Kommune - Placering i Nykøbing by

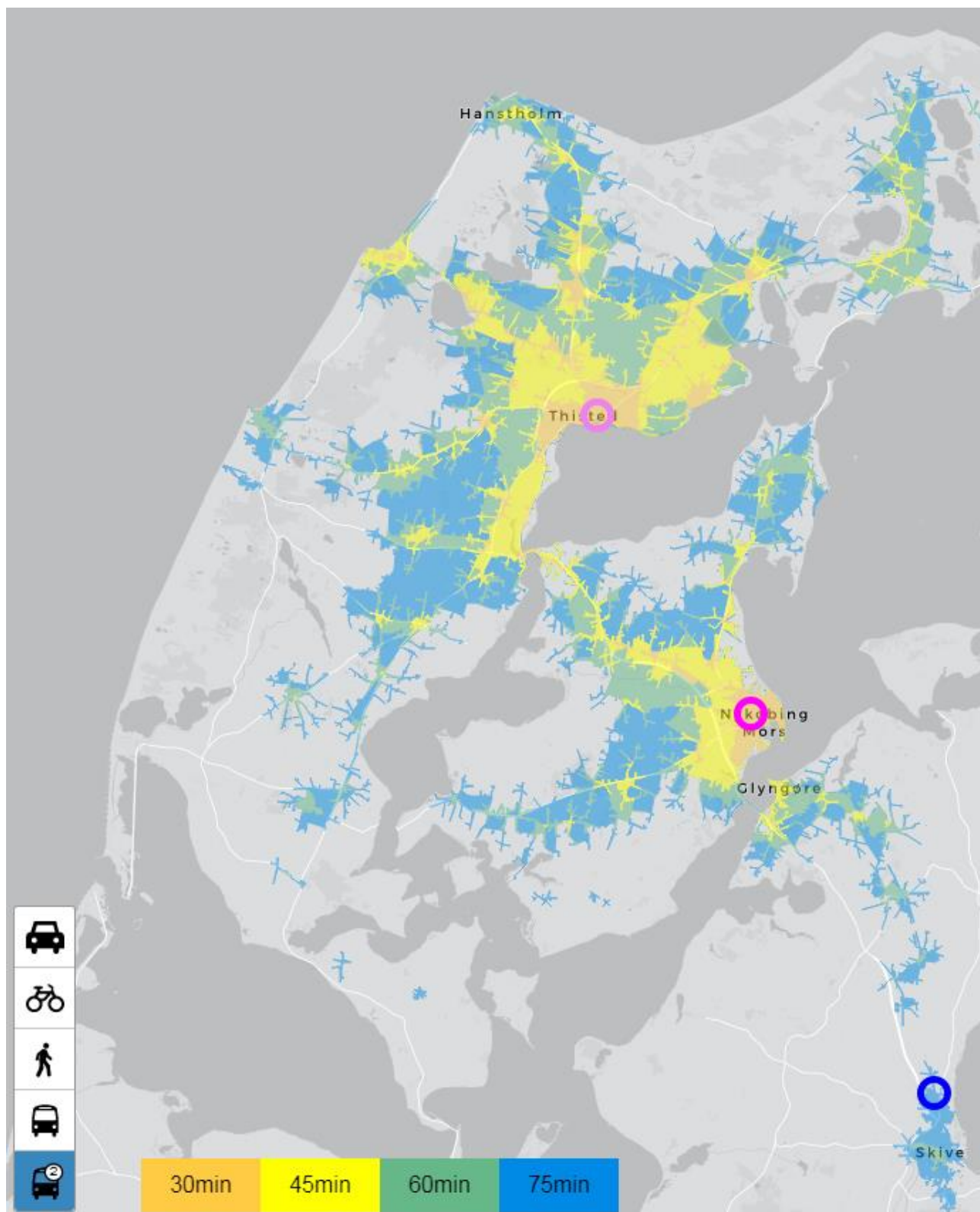
Thisted Kommune - Eksisterende placering på Produktionskolen

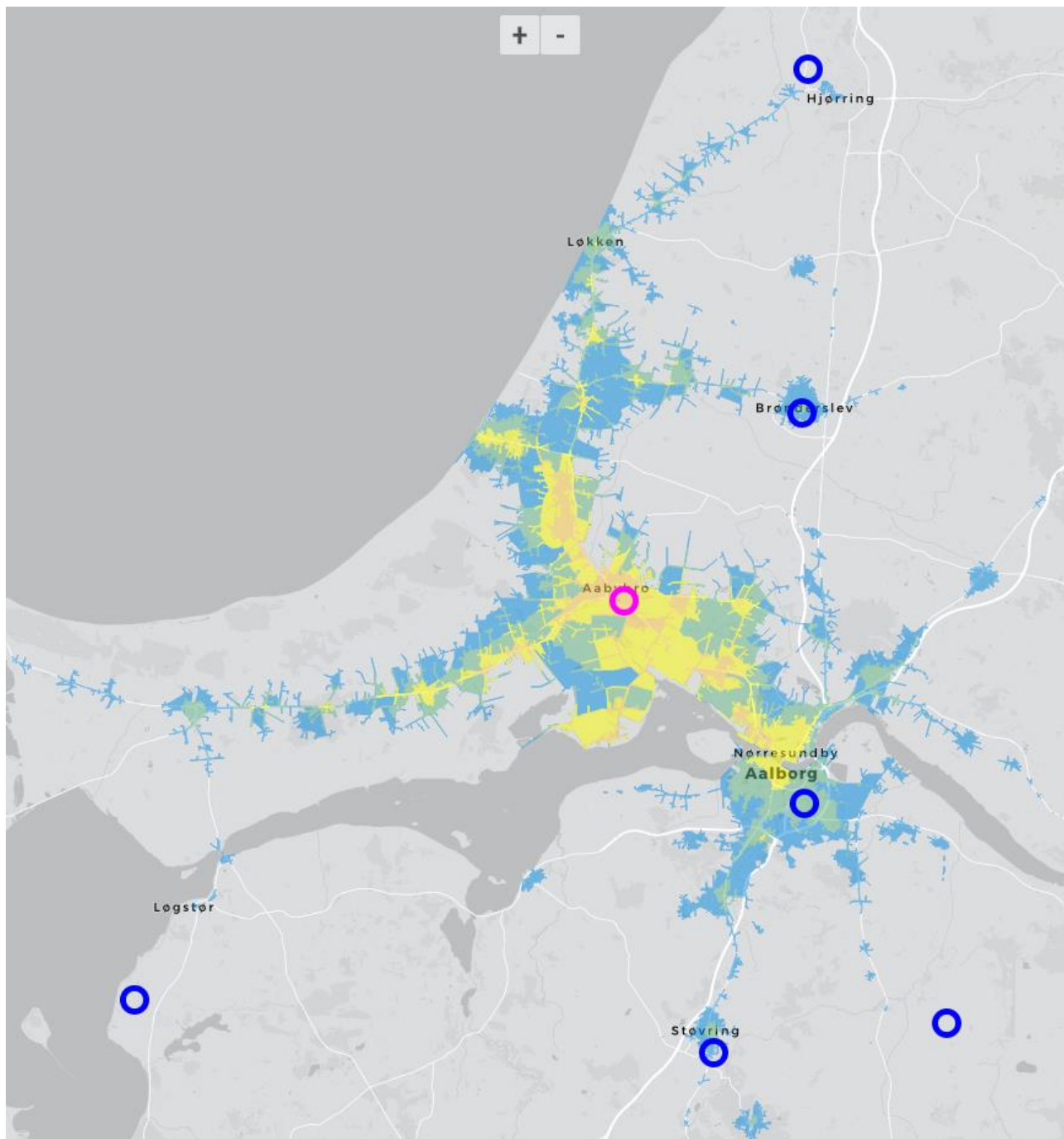
Thisted Kommune - Evt. fremtidig placering på Campus / EUC

Thisted Kommune - Evt. fremtidig placering på VUC

Jammerbugt Kommune - Placering i Aabybro

3.8

Flygtningefordeling – 2018 og 2019

Kommunernes Landsforening og Kommunekontakttrådene

Aftale om kommunevoter for 2018 for Region Nordjylland

Ved brev af 19. april 2018 meddelte Udlændingestyrelsen Kommunernes Landsforening og Kommunekontakttrådene, at det nu forventes, at der skal boligplaceres 1.000 personer i kommunerne i 2018. Udlændingestyrelsen ændrede dermed landstallet for 2018 til 1.000 og fastsatte samtidig regions- og kommunevoter for 2018.

I samme brev anmodede Udlændingestyrelsen ekstraordinært kommunerne i Region Nordjylland om at meddele Udlændingestyrelsen inden for 5 hverdage, hvis det ønskes, at den eksisterende aftale om fordeling af kommunevoter i Region Nordjylland fortsat skal gælde.

Ved mail af 20. april 2018 meddelte Kommunekontaktrådet for Region Nordjylland Udlændingestyrelsen, at regionen ønsker, at aftalen fortsat skal gælde efter ændringen af landstallet, og at Jammerbugt Kommune i den forbindelse vil overtage Læsøs kvote på 1 person for 2018.

Dette betyder, Udlændingestyrelsen nu fastsætter fordelingen af kommunevoterne i Region Nordjylland for 2018 således:

Region Nordjylland	
773 Morsø	1
787 Thisted	10
810 Brønderslev	8
813 Frederikshavn	22
820 Vesthimmerland	11
825 Læsø	0
840 Rebild	10
846 Mariagerfjord	13
849 Jammerbugt	10
851 Aalborg	70
860 Hjørring	19
Region Nordjylland i alt	174

Udlændingestyrelsen

Ryesgade 53
2100 København Ø
Tlf.: 35 36 66 00

www.nyidanmark.dk

Dato: 30. april 2018
Sagsnummer 17/065673
Sagsbehandler: jib

For så vidt angår fordelingen af kvoterne i de øvrige regioner, henviser vi til vores brev af 19. april 2018, hvor kommunekvoterne i de øvrige regioner fremgår.

Spørgsmål vedrørende proceduren omkring landstallet og kvoterne kan rettes til Udlændingestyrelsen, souschef Janne Lindblad, e-mail jl@us.dk, telefonnummer 35 30 87 23.

Med venlig hilsen

Bente Herbst Bendiksen

3.8

Flygtningefordeling – 2018 og 2019

Landstal for 2019

Det følger af integrationslovens § 6, at Udlændingestyrelsen hvert år senest den 1. maj skal udsende meddelelse om det antal flygtninge, som styrelsen påregner, at der skal meddeles opholdstilladelse til i det kommende år (landstallet).

Det forventede antal visiteringer for et år fastsættes på baggrund af et skøn over antallet af asylansøgere og udviklingen i sagsbehandlingen, herunder anerkendelsesprocenten. Skønnet over antallet af visiteringer er erfaringsmæssigt særdeles vanskeligt at foretage, idet indrejsetallets størrelse og sammensætningen af ansøgerne kan variere betydeligt fra måned til måned, afhængigt af flygtningestrømmenes bevægelser, både globalt og regionalt. Sammensætningen af gruppen af ansøgerne har endvidere afgørende betydning for længden af sagsbehandlingstiden, da der er forskel på, hvor mange samtaler, det er nødvendigt at afholde med ansøgerne, ligesom anerkendelsesprocenten i høj grad påvirkes af asylansøgers nationalitet.

Udlændingestyrelsen vurderer på det nuværende grundlag, at der i 2019 vil blive givet opholdstilladelse til 1.000 flygtninge.

Landstallet for 2019 fastsættes således til 1.000 personer.

Regionskvoter for 2019

Det følger af integrationslovens § 7, stk. 1, at Udlændingestyrelsen fastsætter det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte regioner i det kommende kalenderår. De fastsatte regionskvoter udsendes samtidig med landstallet.

Regionskvoterne fastsættes således:

Udlændingestyrelsen

Ryesgade 53

2100 København Ø

Tlf.: 35 36 66 00

www.nyidanmark.dk

Dato: 26. april
2018

Sagsnummer 18/081832

Sagsbehandler: jlb

	2019
Region	Antal
Region Hovedstaden	288
Region Sjælland	125
Region Syddanmark	260
Region Midtjylland	250
Region Nordjylland	77
Total (landstal)	1.000

Kommunekvoter for 2019

Det følger af § 2, stk. 4 i bekendtgørelse nr. 243 af 21. marts 2018 om boligplacering af flygtninge, at til brug for indgåelse af aftaler om kommunekvoter, jf. § 5, stk. 1, udsendes sammen med landstallet de fastsatte regionskvoter samt de i § 8 nævnte opgørelser, dvs. en opgørelse over befolkningen, jf. § 8, stk. 1, en opgørelse over antallet af indvandrere og flygtninge, jf. § 8, stk. 2, og en opgørelse over antallet af familiesammenførte til flygtninge, jf. § 8, stk. 5. Desuden udsendes en opgørelse over antal asylansøgere indkvarteret på centre pr. 19. april 2018.

På den baggrund vedlægger Udlændingestyrelsen de nævnte opgørelser i bilag A.

Udlændingestyrelsen skal nu bede kommunerne i hver region om at søge at indgå en aftale om kommunekvoter for 2019, jf. integrationslovens § 8, stk. 1. Udlændingestyrelsen anbefaler, at eventuelle aftaler indeholder en stillingtagen til, hvorvidt aftalen fortsat skal gælde, hvis landstallet for 2019 på et senere tidspunkt bliver ændret. Aftalen skal meddeles Udlændingestyrelsen inden den 10. september 2018.

Har kommunalbestyrelserne inden for en region ikke inden den 10. september 2018 givet meddelelse til Udlændingestyrelsen om indgåelse af en aftale om kommunekvoter for 2019, fastsætter Udlændingestyrelsen inden den 30. september 2018 for hver kommune i regionen det antal flygtninge, som påregnes boligplaceret inden for de enkelte kommuner i det kommende år, jf. integrationslovens § 8, stk. 3.

Hvis der ikke indgås aftale om kommunekvoter, agter styrelsen at fastsætte kommunekvoterne således som anført i bilag B.

Spørgsmål vedrørende proceduren omkring landstallet og kvoterne kan rettes til Udlændingestyrelsen, souschef Janne Lindblad, e-mail jlb@us.dk, telefonnummer 35 30 87 23.

Spørgsmål vedrørende de bagvedliggende beregninger for landstallet kan rettes til Udlændingestyrelsen, Louise Saabye Rasmussen, e-mail loo@us.dk, telefonnummer 35 30 82 74.

Med venlig hilsen

Bente Herbst Bendiksen

Bilag A – Opgørelser, jf. boligplaceringsbekendtgørelsens § 8

Table 1. Opgørelse over indbyggere samt flygtninge og indvandrere bosat i kommunerne pr. 1. januar 2018, samt antal asylansøgere indkvarteret på centre pr. 19. april 2018

Kommunenr. og kommune	Indbyggertal pr. 1. januar 2018, ekskl. Christiansø	Antallet af udenlandske statsborgere fra ikke-vestlige lande bosat i kommunerne pr. 1. januar 2018, ekskl. Christiansø, fordelt på opholdsgrundlag	Antal asylansøgere indkvarteret på centre pr. 19. april 2018
Danmark i alt	5.781.107	285.968	4.533
Region Hovedstaden	1.822.576	122.415	681
101 København	613.288	46.859	-
147 Frederiksberg	104.410	5.849	-
151 Ballerup	48.295	3.371	-
153 Brøndby	35.538	5.207	-
155 Dragør	14.272	404	-
157 Gentofte	75.803	3.007	-
159 Gladsaxe	69.484	5.013	-
161 Glostrup	22.663	1.781	-
163 Herlev	28.572	2.236	-
165 Albertslund	27.743	3.454	-
167 Hvidovre	53.282	4.225	-
169 Høje-Taastrup	50.596	5.706	-
173 Lyngby-Taarbæk	55.472	2.387	-
175 Rødovre	39.343	3.177	-
183 Ishøj	22.988	3.613	-
185 Tårnby	43.063	2.438	-
187 Vallensbæk	16.280	1.494	-
190 Furesø	40.911	2.235	-
201 Allerød	25.235	995	196
210 Fredensborg	40.779	2.608	-
217 Helsingør	62.686	3.498	-
219 Hillerød	50.650	2.559	-
223 Hørsholm	25.028	940	191
230 Rudersdal	55.989	2.266	-
240 Egedal	43.000	1.659	-
250 Frederikssund	45.189	1.647	-
260 Halsnæs	31.168	1.403	-
270 Gribskov	41.217	1.304	16
400 Bornholm	39.632	1.080	278

Region Sjælland	835.024	34.529	525
253 Greve	49.974	3.075	-
259 Køge	60.356	3.002	-
265 Roskilde	87.382	3.522	-
269 Solrød	22.518	809	-
306 Odsherred	33.083	1.002	-
316 Holbæk	70.983	3.112	-
320 Faxe	36.139	1.125	-
326 Kalundborg	48.982	1.794	-
329 Ringsted	34.473	1.817	-
330 Slagelse	78.968	4.090	-
336 Stevns	22.727	595	-
340 Sorø	29.669	935	-
350 Lejre	27.544	821	525
360 Lolland	41.982	1.584	-
370 Næstved	82.938	3.591	-
376 Guldborgsund	61.219	2.193	-
390 Vordingborg	46.087	1.462	-

Region Syddanmark	1.220.763	53.909	984
410 Middelfart	38.210	1.202	-
420 Assens	41.328	1.051	-
430 Faaborg-Midtfyn	51.536	1.410	-
440 Kerteminde	23.756	760	-
450 Nyborg	32.032	1.351	-
461 Odense	202.348	13.592	-
479 Svendborg	58.698	2.247	-
480 Nordfyns	29.516	834	-
482 Langeland	12.641	331	-
492 Ærø	6.178	139	-
510 Haderslev	55.963	2.095	-
530 Billund	26.482	1.019	-
540 Sønderborg	74.650	3.440	-
550 Tønder	37.777	1.130	186
561 Esbjerg	116.032	4.919	329
563 Fanø	3.401	119	-
573 Varde	50.301	1.468	-
575 Vejle	42.844	1.432	-
580 Aabenraa	59.089	2.391	-
607 Fredericia	51.326	2.675	-
621 Kolding	92.515	4.654	-
630 Vejle	114.140	5.650	469

Region Midtjylland	1.313.596	55.513	621
615 Horsens	89.598	4.581	-
657 Herning	88.733	3.703	-
661 Holstebro	58.418	2.052	422
665 Lemvig	20.133	467	-
671 Struer	21.270	843	-
706 Syddjurs	42.468	1.275	-
707 Norddjurs	38.197	1.139	-
710 Favrskov	48.271	1.302	-
727 Odder	22.626	774	-
730 Randers	98.265	3.820	-
740 Silkeborg	92.024	3.161	-
741 Samsø	3.720	72	-
746 Skanderborg	61.158	1.977	-
751 Århus	340.421	21.336	-
756 Ikast-Brande	41.191	1.527	199
760 Ringkøbing-Skjern	57.005	1.727	-
766 Hedensted	46.616	1.229	-
779 Skive	46.599	1.385	-
791 Viborg	96.883	3.143	-
Region Nordjylland	589.148	19.602	1.722
773 Morsø	20.514	529	1
787 Thisted	43.716	1.294	-
810 Brønderslev	36.289	1.143	249
813 Frederikshavn	60.140	1.891	358
820 Vesthimmerland	37.277	1.027	342
825 Læsø	1.807	19	-
840 Rebild	29.827	642	-
846 Mariagerfjord	42.125	1.308	-
849 Jammerbugt	38.638	1.063	465
851 Aalborg	213.558	8.469	-
860 Hjørring	65.257	2.217	307

Tabel 2. Opgørelse over familiesammenføringer til flygtninge tilgået kommunerne i 2017

Kommune	Familiesammenføringer til flygtninge, tilgået kommunen i 2017
Region Hovedstaden	
101 København	37
147 Frederiksberg	32
151 Ballerup	24
153 Brøndby	1
155 Dragør	9
157 Gentofte	40
159 Gladsaxe	12
161 Glostrup	15
163 Herlev	5
165 Albertslund	0
167 Hvidovre	5
169 Høje-Taastrup	6
173 Lyngby-Taarbæk	31
175 Rødovre	6
183 Ishøj	0
185 Tårnby	35
187 Vallensbæk	1
190 Furesø	13
201 Allerød	16
210 Fredensborg	14
217 Helsingør	47
219 Hillerød	21
223 Hørsholm	9
230 Rudersdal	29
240 Egedal	25
250 Frederikssund	20
260 Halsnæs	24
270 Gribskov	36
400 Bornholm	36
Region Hovedstaden i alt	549

Region Sjælland	
253 Greve	14
259 Køge	46
265 Roskilde	45
269 Solrød	5
306 Odsherred	22
316 Holbæk	48
320 Faxe	27
326 Kalundborg	49
329 Ringsted	15
330 Slagelse	29
336 Stevns	11
340 Sorø	7
350 Lejre	18
360 Lolland	41
370 Næstved	77
376 Guldborgsund	55
390 Vordingborg	34
Region Sjælland i alt	543

Region Syddanmark	
410 Middelfart	28
420 Assens	22
430 Faaborg-Midtfyn	12
440 Kerteminde	21
450 Nyborg	7
461 Odense	64
479 Svendborg	51
480 Nordfyns	30
482 Langeland	13
492 Ærø	3
510 Haderslev	17
530 Billund	8
540 Sønderborg	39
550 Tønder	23
561 Esbjerg	52
563 Fanø	4
573 Varde	33
575 Vejen	26
580 Aabenraa	19
607 Fredericia	39
621 Kolding	59
630 Vejle	44
Region Syddanmark i alt	614

Region Midtjylland	
615 Horsens	19
657 Herning	36
661 Holstebro	37
665 Lemvig	30
671 Struer	11
706 Syddjurs	32
707 Norddjurs	40
710 Favrskov	42
727 Odder	24
730 Randers	67
740 Silkeborg	45
741 Samsø	7
746 Skanderborg	42
751 Århus	110
756 Ikast-Brande	26
760 Ringkøbing-Skjern	24
766 Hedensted	33
779 Skive	39
791 Viborg	72
Region Midtjylland i alt	736
Region Nordjylland	
773 Morsø	13
787 Thisted	30
810 Brønderslev	21
813 Frederikshavn	23
820 Vesthimmerland	28
825 Læsø	0
840 Rebild	32
846 Mariagerfjord	24
849 Jammerbugt	41
851 Ålborg	169
860 Hjørring	68
Region Nordjylland i alt	449
Danmark i alt	2.891

Bilag B – Beregnede kommunekvoter

Beregnete kommunekvoter 2019

Region Hovedstaden	
101 København	127
147 Frederiksberg	24
151 Ballerup	-
153 Brøndby	-
155 Dragør	4
157 Gentofte	18
159 Gladsaxe	11
161 Glostrup	-
163 Herlev	3
165 Albertslund	-
167 Hvidovre	8
169 Høje-Taastrup	-
173 Lyngby-Taarbæk	9
175 Rødovre	3
183 Ishøj	-
185 Tårnby	-
187 Vallensbæk	1
190 Furesø	10
201 Allerød	4
210 Fredensborg	5
217 Helsingør	-
219 Hillerød	10
223 Hørsholm	10
230 Rudersdal	13
240 Egedal	9
250 Frederikssund	16
260 Halsnæs	-
270 Gribskov	1
400 Bornholm	2
Region Hovedstaden I alt	288

Region Sjælland	
253 Greve	10
259 Køge	-
265 Roskilde	21
269 Solrød	12
306 Odsherred	8
316 Holbæk	4
320 Faxe	5
326 Kalundborg	-
329 Ringsted	6
330 Slagelse	18
336 Stevns	10
340 Sorø	17
350 Lejre	7
360 Lolland	-
370 Næstved	-
376 Guldborgsund	-
390 Vordingborg	7
Region Sjælland i alt	125

Region Syddanmark	
410 Middelfart	6
420 Assens	16
430 Faaborg Midtfyn	32
440 Kerteminde	1
450 Nyborg	15
461 Odense	20
479 Svendborg	-
480 Nordfyns	-
482 Langeland	-
492 Ærø	3
510 Haderslev	25
530 Billund	12
540 Sønderborg	12
550 Tønder	11
561 Esbjerg	31
563 Fanø	-
573 Varde	12
575 Vejle	10
580 Aabenraa	24
607 Fredericia	-
621 Kolding	2
630 Vejle	28
Region Syddanmark i alt	260

Region Midtjylland	
615 Horsens	33
657 Herning	28
661 Holstebro	12
665 Lemvig	-
671 Struer	5
706 Syddjurs	7
707 Norddjurs	-
710 Favrskov	4
727 Odder	-
730 Randers	11
740 Silkeborg	30
741 Samsø	-
746 Skanderborg	11
751 Århus	49
756 Ikast-Brande	7
760 Ringkøbing-Skjern	25
766 Hedensted	11
779 Skive	4
791 Viborg	13
Region Midtjylland i alt	250
Region Nordjylland	
773 Morsø	6
787 Thisted	9
810 Brønderslev	10
813 Frederikshavn	27
820 Vesthimmerland	7
825 Læsø	2
840 Rebild	-
846 Mariagerfjord	13
849 Jammerbugt	-
851 Aalborg	3
860 Hjørring	-
Region Nordjylland i alt	77
Danmark i alt	1.000

3.9

Specialuddannelse i borgernær sygepleje

KKR's opgaver i forbindelse med specialuddannelsen i borgernær sygepleje

Baggrund

På baggrund af KL's anbefaling fremlagde sundhedsministeren primo februar 2018 forslag om oprettelse af en ny specialuddannelse målrettet sygeplejersker i borgernær sygepleje i kommuner og almen praksis. Oplægget imødekommer kommunernes ønsker til både uddannelsens indhold (et stærkt klinisk fokus) og til uddannelsens omfang (ca. et års varighed). Uddannelsen forventes udbudt ultimo 2018, og første hold forventes afsluttet ultimo 2019. Der lægges op til at etablere 5 udbudssteder for uddannelsen – ét i hvert KKR, dette vil dog være afhængig af flere forhold herunder også kommunernes interesse for uddannelsen.

På centralt niveau arbejdes der i **fem** spor ift. udvikling af uddannelsen:

- Udarbejdelse af bekendtgørelse i regi af Sundhedsstyrelsen (forventes offentliggjort juni 2018)
- Etablering af en central styregruppe for uddannelsen bestående af repræsentanter fra KL, PLO og Danske Regioner (første møde den 9. maj 2018)
- Udarbejdelse af uddannelsesordning (i regi af professionshøjskolerne med deltagelse af tre store kommuner København, Esbjerg og Ålborg). Der afholdes 3 workshops ifm. tilblivelsen af uddannelsesordningen - ca. 40 kommunale repræsentanter inviteres hertil.
- Etablering af et nationalt specialuddannelsesråd (organ til bl.a. kvalitetssikring i henhold til Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse).
- Kompensation af kommunerne udover DÆMP-midler fra 2016-18 (løftes bl.a. i ØA.19, satspulje forhandlinger mm.)

Central styregruppe

KL har taget initiativ til nedsættelse af en central styregruppe bestående af KL, PLO, Danske Regioner og professionshøjskolerne. Styregruppen har det overordnede ansvar for iværksættelse af uddannelsen. Centralt heri står indgåelse af en central aftale for afvikling af den praktik (praktik på eksternt klinik), der ikke er på egen arbejdsplads, som de lokale aftaler kan tage udgangspunkt i. Første møde i styregruppen afholdes den 9. maj 2018.

Økonomi

I perioden 2016 til 2018 er der i den nationale handlingsplan for ældre medicinske patienter (DÆMP) afsat samlet 125 mio. kr. (heraf 35 mio.kr. i 2018) til kompetenceløft generelt, dog ikke alene til specialuddannelsen. De kommunale udgifter til specialuddannelsen forventes bl.a. at bestå af deltagerbetaling for teoriundervisning, vikardækning og klinisk vejledning samt udgifter til administrativ drift og etablering. Dertil følger varige merudgifter til løntillæg for de nye specialuddannede sygeplejersker. KL rejser således spørgsmålet om yderligere midler til kompetenceløft af kommunalt sundhedspersonale,

Dato: 13. april 2018

Sags ID: SAG-2017-02648
Dok. ID: 2518797

E-mail: MFRF@kl.dk
Direkte: 3370 3246

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

herunder midler til specialuddannelsen i forårets økonomiforhandlinger med regeringen om ØA18.

Behovet for specialuddannede sygeplejersker forventes på landsplan, at være ca. 1.000 sygeplejersker inden for en kortere årrække (4 år). Afklaring af fx deltagerprisen pr. forløb behandles, når styregruppen træder sammen den 9. maj.

KKR's opgaver ift. specialuddannelse i borgernær sygepleje

KKR blev på marts-møderne forelagt en sag om etablering af en lokal model for forankring af specialuddannelsen. Forslag til en egentlig lokal model forventes behandlet på junimøderne i KKR. Nedenstående oplæg beskriver dels 1) de opgaver, der administrativt skal løftes i en lokal model i forhold til tværkommunal planlægning og koordinering af specialuddannelsen.

I forlængelse heraf beskrives 2) en række mere fagfaglige opgaver, der også vil skulle løftes i forbindelse med udvikling og drift af specialuddannelsen. De sidste opgaver kan fx løftes i et fagligt netværk blandt kommuner, der ønsker at specialudanne sygeplejersker i borgernær sygepleje.

For at kunne planlægge det første hold på specialuddannelsen (med opstart ultimo 2018), er der behov for en snarlig tilkendegivelse i forhold til, hvor mange sygeplejersker de enkelte kommuner ønsker opkvalificeret gennem specialuddannelsen allerede i 2018. En ankerkommune vil som det første skulle håndtere en sådan dimensioneringsopgave.

Lokal model – ankerkommuneopgaver:

- ✚ Ansvarlig for at indhente estimat for behov for uddannelsespladser fra kommunerne i hvert KKR. Der er tale om en afgrænset opgave, som svarer til øvrige koordineringsopgaven, som KKR varetager.

- ✚ Tovholder for processen med indgåelse af aftaler mellem kommuner i hvert KKR, det lokale sygehus og almen praksis om rammerne for de 6 ugers ekstern klinik - (hvordan det konkret skal udmøntes aftales på første møde i styregruppen i maj). Opgaven vurderes i opstartsfasen at have et vist omfang, men i den løbende koordinering vil opgaven være afgrænset.

- ✚ Ansvarlig for etablering af et fagligt netværk/tovholdergruppe omkring specialuddannelsen, herunder indhente og opdatere oversigt over medarbejdere i de enkelte kommuner, der er kontaktperson for specialuddannelsen. Der er tale om en afgrænset opgave, som svarer til øvrige koordineringsopgaven, som KKR varetager.

- ✚ Ansvarlig for koordinering mellem kommuner i hvert KKR og uddannelsesinstitutionen ift. uddannelsespladser. Konkret omfatter opgaven at være formidlingsbendeled mellem kommuner og uddannelsesinstitution ift. at sikre et kontinuerligt opkvalificeringsflow. Der er tale om en afgrænset opgave, som svarer til øvrige koordineringsopgaven, som KKR varetager.

Dato: 13. april 2018

Sags ID: SAG-2017-02648
Dok. ID: 2518797

E-mail: MFRF@kl.dk
Direkte: 3370 3246

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

- ✚ Ansvarlig for koordinering af samarbejdet i forhold til specialuddannelsen mellem det centrale og lokale arbejde, samt den lokale uddannelsesinstitution. Konkret omfatter det, at være indgang for samarbejdet mellem det centrale og lokale niveau – herunder opsamle viden fra kommunerne om, hvordan det går med uddannelse. Samme opgave i forhold til uddannelsesinstitutionen. Der er tale om en afgrænset opgave, som svarer til øvrige koordineringsopgaven, som KKR varetager.
- ✚ Være det kommunale bindeled i forhold til professionshøjskolen. Opgaven vurderes i opstartsfasen at have et vist omfang, men i den løbende koordinering vil opgaven være afgrænset.

Fagligt netværk / tovholdergruppe (sygeplejersker med ansvar for specialuddannelsen)

- ✚ Indsamle og koordinere behov for opkvalificering af kliniske undervisere. Konkret omfatter opgaven at udarbejde en oversigt over de kliniske undervisere i kommunerne, der skal fungere som vejledere i forhold til specialuddannelsen, samt gå i dialog med kommunerne om et evt. behov for opkvalificering. (KL overvejer at gå i dialog med Uddannelsesregionerne Midt og Hovedstaden om etablering af en vejlederuddannelse lig den uddannelse, de har til regionernes egne kliniske vejledere på regionernes specialuddannelser).
- ✚ Bidrage til, at den lokale skole/praktikplan er tilpasset kommunernes muligheder. Konkret omfatter opgaven at være formidlingsbindeled mellem kommuner og uddannelsesinstitution i forbindelse med kommuners behov for udarbejdelse af skole/praktikplan.
- ✚ Hjælpe til med at afklare spørgsmål i forhold til specialuddannelsen fra kommunerne, de kliniske undervisere og kursisterne.
- ✚ Hjælp til med at tilrettelægge den enkelte sygeplejerskes specialuddannelsesforløb. Konkret omfatter opgaven at være formidlingsbindeled mellem uddannelsesinstitutioner og ansættelseskommuner i forbindelse med udarbejdelse af uddannelsesplan for de enkelte kursister (professionshøjskolens opgave).
- ✚ Evt. hjælp til med afvikling af prøver i praksis. Faglige input til i forhold til at koordinere den løbende drift med professionshøjskolen.

Dato: 13. april 2018

Sags ID: SAG-2017-02648
Dok. ID: 2518797

E-mail: MFRF@kl.dk
Direkte: 3370 3246

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

Dato: 13. april 2018

Sags ID: SAG-2017-02648
Dok. ID: 2518797E-mail: MFRF@kl.dk
Direkte: 3370 3246Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 4 af 4**Fakta om uddannelse – som kendt ultimo april 2018***Formål:*

Løfte de kommunale sygeplejerskes kliniske kompetencer i forhold til de mest komplekse borgeres sygdomsforløb.

Varighed:

Samlet varighed 40 uger. Heraf er 32-34 uger klinisk uddannelse og 6-8 uger teoretisk uddannelse. Af den kliniske uddannelse vil 26-28 uger være oplæring på eget arbejdssted, mens 6 uger vil foregå i ekstern praktik på enten et sygehus eller i almen praksis.

Krav til oplæringssted/arbejdsplads:

Oplæring/uddannelse på eget arbejdssted og i ekstern klinik vil sygeplejersken /kursisten vil ske med udgangspunkt i en uddannelsesplan med kliniske uddannelsesmål. Oplæringsstedet dvs. arbejdspladsen vil skulle stille vejledning/supervision til rådighed. Kursisten forventes at præstere en arbejdsværdi svarende til ca. 70 pct. ift. sin normale norm. Kursisten vil derfor også skulle varetage pleje og behandling af borgere/ patienter i oplærings/uddannelsesperioden.